

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 41. Januar 2010

Søg dine forfædre, publicer dit slægtstræ og udveksl informationer med andre for at få gang i din slægtsforskning!

Online siden 1996!

Netstedet hvor slægtsforskere GRATIS kan udveksle informationer

En anden måde at slægtsforske på!

- 1 million brugere i hele verden.
- Database med 300 millioner forfædre.
- 225.000 publicerede slægtstræer.

Ubegrænset søgning i vor verdensomfattende database:
Find dine slægtninge verden over.
Geneanet er tilgængelig på **7 sprog**.

Alt, som publiceres gratis af en privatperson eller forening, er tilgængeligt uden udgifter for alle vore brugere verden over.

Skab din egen plads på netstedet og publicer dit slægtstræ, dine portrætter og postkort, dine gamle dokumenter og afskrifter.

Kom i kontakt med andre personer, som forsker i samme familier eller steder som du.
Med GeneaNet er det let at komme i gang!

Opdag også **Guldklubben**, en måde at komme endnu længere med GeneaNet, for kun 40€ om året.

www.geneanet.org

Indhold

Aner som smuglere	s. 57
Anmeldelse og småstykker	s. 10
Dansk Slægtsforskning	s. 61
Flere anmeldelser	s. 13
Fra redaktøren	s. 19
Fra SSFs bestyrelse	s. 5
Indkaldelse til årsmøde	s. 9
Korporal Niels Jeppesen	s. 51
Martin A. Hansen	s. 14
Rikke/Frederikke...	s. 58
Slægtsforskning i Holland	s. 53
SSFs Slægtsforskerpris	s. 8
Tanker om min slægtsforskning	s. 56

Redaktion, ekspedition og betaling

Birte Steffensen, ansv. red., Teglårdvej 36, 7451 Sunds, ☎ 9714 1323.
E: tippe@post.tele.dk
modtager **senest** 1. maj og 1. november programmer, artikler og indlæg til SLÆGTEN Anton Blaabjerg, ekspedition og forlagsred., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.
E: blaab@webspeed.dk
Ole Bech Knudsen, red.medl., Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C, ☎ 8611 5547.
E: obk.aarhus@stofanet.dk
Hans Toudal, kass., Flintøksen 24, Mejrup, 7500 Holstebro, ☎ 9742 3140. E: hans@toudal.dk

SLÆGTENS giro 0 94 55 87.

Privat-abonnement opkræves én gang årligt (giro vedlagt januarnummeret), betales senest 1.2., efterfølgende opkrævning pålægges 10 kr.

Foreningsprogrammer

F.33 Brønderslev	s.20
F.37 Djursland	s.20
F.02 Grindsted	s.22
F.39 Guldborgsund (Storstrøm)	s.22
F.20 Haderslev	s.23
F 48 Hedeboegnen	s.23
F.03 Herning	s.24
F.04 Hjørring	s.25
F.42 Horsens	s.26
F.34 Hvidovre	s.27
F.26 Kolding	s.28
F.22 Korsør	s.29
F.43 Løgstør	s.30
F.06 Mors	s.31
F.41 Nordsjælland	s.32
F.16 Nordvestjysk (Holstebro)	s.32
F.07 Odense	s.33
F.08 Randers	s.34
F.24 Roskilde	s.35
F.31 Ry	s.36
F.18 Saltlandet - Sæby	s.36
F.29 Silkeborg	s.36
F.50 Skibby	s.37
F.09 Storkøbenhavn	s.37
F.32 Sydkysten i Gersagerparken	s.39
F.25 Sydsjælland	s.40
F.14 Sønderjylland	s.40
F.44 Thy	s.42
F.10 Trekantområdet	s.43
F.46 Vejle	s.44
F.47 Vestegnen	s.45
F.40 Vestlolland	s.46
F.12 Viborg	s.46
F.49 Ø. V. N. Horne Herred	s.47
F.15 Aalborg	s.48
F.13 Århus	s.50

Priser

Privat abonnement (2 numre, incl. forsendelse) 75 kr. - Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 100 kr. Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.

Annoncer: 600 kr. pr. trykside, bagsiden med mulighed for farvetryk 1000 kr., indersiden af omslaget med mulighed for farve 800 kr, en halv eller en kvart side henholdsvis 300 kr. og 150 kr. Alle priser er + moms.

SSFs bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Jytte Skaaning, næstfmd., Vinkældervej 6 A,
5000 Odense C, ☎ 6614 8877.

E: skaaning@email.dk

Hans Toudal, kass., Flintøksen 24, Mejrurp,
7500 Holstebro, ☎ 9742 3140. E: hans@toudal.dk

Nicolai Johansen, Kystvej 9,
6320 Egernsund, ☎ 7444 2383.

E: nic@egernsund.dk

Knud Rahbek Frederiksen, sekr., Fællesejvej 14,
4700 Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

Anton Blaubjerg, suppl., Fredensgade 38,
8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

SSFs hjemmeside

www.ssf.dk

SSFs kursusudvalg

Varetages af SSFs bestyrelse

SSFs internetudvalg

Jan Høstbo, webmaster, Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@vip.cybercity.dk

Hvem Forsker Hvad

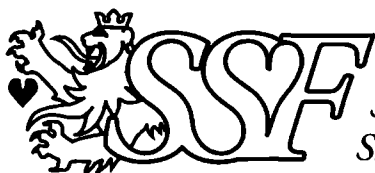
Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

SLÆGTEN (ISBN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. l. januar og 1. juli. Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Forside: Idyl omkring Dybbøl Mølle en dejlig sommerdag 135 år efter den sidste slesvigske krig.
Se artikel om Krigsdugen s. 51. Foto BS.

SAMMENSLUTNINGEN af SLÆGTSHISTORISKE FORENINGER

v/ formanden Gitte Bergendorff Høstbo

Eventyr!

Ordet eventyr betyder oprindeligt en spændende oplevelse (som det engelske ord adventure). Men nu til dags kommer vi i højere grad til at tænke på den litterære genre, når vi hører ordet 'eventyr'. Et eventyr er en fiktiv tekst, som har eksisteret i mange, mange år. Der kan findes eventyr så langt tilbage, som der kan findes skrevne kilder. Eventyret ender næsten altid lykkeligt og er oftest også temmelig forudsigeligt. Folkeeventyret er en fortælling, som er gået fra mund til mund igennem mange år indtil det endelig er blevet skrevet ned. Folkeeventyret har ændret sig en lille smule for hver gang det er blevet fortalt; derfor kan man også finde mange forskellige nedskrevne versioner af hvert enkelt eventyr. Folkeeventyr er derfor også meget enkle, så der ikke er så meget, man skal huske på.

Ovenstående kan læses på wikipedia om eventyr. Men hvad har det med SSF at gøre. Er SSF et eventyr? På mange måder ja.

Vi holdte i april SSFs årsmøde, hvor vi havde inviteret foredragsholderen arkivleder Jens Benoni Willumsen til at komme og fortælle om sin slægtning Charlotte Amalie, slave på St. Croix. Et eventyr om Charlotte Amalie, der var neger og født som slave i 1753. Hun kom som husslave til at bo i Christianssted på St. Croix og fik to slavebørn, den ene med den hvide husejers søn, den anden med en dansk skibskaptajn. Amalie fik senere som 40-årig sin frihed, efter at hun var blevet solgt på auktion til sin svigersøn for 200 rigsdaler. Hun blev boende i Christianssted til sin død i 1856, 103 år gammel.

Årsmødet blev afholdt i Historiens Hus i det gamle St. Knuds Kloster, som Odenses Slægtshistoriske Forening havde stillet til rådighed kvit og frit til SSFs årsmøde. Vi takker mange gange for den fine gestus, som kunne

holde SSFs regnskab vederlagsfrit. Det er dyrt at finde lokaler til vores årsmøder, derfor er vi ekstra taknemmelig her fra SSF. Mine drømme er som i et eventyr, at årsmøderne fremover kunne gå på skift i de forskellige foreninger, på denne måde kom man også rundt i landet og medlemmerne af netop årets forening ville havde bedre mulighed for at møde op og deltage i det respektive årsmøde. Men dette er kun drømme og måske et lykkeligt eventyr langt ude i fremtiden.

Efter vores årsmøde i Odense afholdt hele SSFs bestyrelse fællesmøde med Samfundet for dansk genealogi og Personalthistorie (Samfundet) og DIS-Danmark. Et eventyr for sig. Her blev igangværende projekter vendt og nye ideer kom til. Af igangværende projekter kan nævnes projektet med Politiets registerblade, som nu er blevet overdraget til Københavns Stadsarkiv. Københavns Stadsarkiv vil gøre disse registerblade tilgængelige på Københavns Stadsarkivs hjemmeside i starten af det nye år. De skulle have været klar her i efteråret 2009, men er blevet en smule forsinket. Der sidder 3-4 meget energiske unge edb-kyndige mænd og arbejder med teknikken omkring uploadingen af registerbladene til hjemmesiden. P.t. er to stationer nu lagt op. Der har været indkaldt til møde med Samfundet, DIS-Danmark og SSF på stadsarkivet vedr. projektet som Københavns Kommune yderligere har støttet med ca. 250.000 kr. Man har valgt modellen at kunne se registerbladet som foto, men der vil også blive mulighed for at indtaste registerbladens tekst i en lille boks. Til dette søges der allerede frivillige til at være med til at transskribere disse. Er du interesseret, kan du kontakte Jeppe fra Københavns Stadsarkiv på jepppec@kff.kk.dk

På denne måde kan vi også få en digital søgning. Dette projekt er virkelig det rene eventyr.

Et andet projekt, der blev søsat, er Paspro-

tokoller-projektet. En gruppe bestående af Jytte Skaaning, Arne Christiansen og Michael Dupont er udvalgt til at filme og transskribere de mange forskellige pasprotokoller, der findes. I samarbejde med Korsør lokalarkiv er man nu allerede gået i gang med indtastning af projektet. Hvordan den endelige udformning af projektet skal ende, er ikke endelig vedtaget, men der har været snakket både om en hjemmeside eller en udgivelse af en CD.

Her må eventyret lade vente på sig lidt endnu.

Der er sikkert ligesom i folkeeventyrene, hvor disse er gået fra mund til mund, snakket en hel del om et projekt med afholdelse af slægtsforskerdage. Vi er på vores fællesmøde med de tre foreninger blevet enige om at gå sammen om et fælles projekt vedr. dette. Dette projekt arbejdes der på i øjeblikket i samarbejde med Rundetårn, da vi håber, at vi kan afholde en eller anden for slægtsforsker-begivenhed i Rundetårn i september måned 2010. Vi har afholdt en mængde møder vedr. dette, og vi arbejder meget ihærdigt de tre foreninger imellem for at få det til at lykkes. Vi håber, dette projekt bliver til virkelighed, og at vi til slut kan sige... "se dette var et virkeligt eventyr".

I slutningen af august drog SSF til de svenske Släktforskar dagar i Falköping. Det er jo et kæmpe eventyr at være med til disse. Her fik vi virkelig inspiration og masser af ideer med hjem.

I år var det ikke så stort som de forgange år, men det var sørne ikke, fordi der manglede noget. Igen var alle de svenske slægtshistoriske foreninger repræsenteret, med et udsøgt udvalg af stande. Hvad de ikke havde med af bøger, CD'er, slægtstavler m.m.. I år blev der afholdt et svensk husförhör med kyrkoherde emeritus Folke Elborsson, der med stor humor og indlevelse tog os tilbage til tiden, hvor eventyret med Emil fra Lønneberg levede og viste os, hvordan et svensk husförhör blev afholdt. Dette var meget underholdende.

Der var også en speciel udstilling vedr. begravelser igennem tiderne, med forskellige begravelsesformer og ligbiler, og det var interes-

sant at se, hvordan man afholdt begravelser i Sverige i ældre tid i forhold til i Danmark. Visnesjo, vi er to lande der ligner hinanden meget, og derfor var det en interessant udstilling om begravelsesritualer som var meget forskellige på mange punkter, i dag er vi nok mere ens i den måde, vi begraver vore døde på, end før i tiden.

Men ellers var de svenske slægtsforskerdage ganske som de plejer mht. hvor mange, der kom til vores lille stand for at få hjælp. Mange søgte deres udvandrede slægtringe i Danmark. Og denne gang var der meget middelalderlig genealogi, som folk ville have hjælp til. På disse dage havde vi virkelig travlt og der var ikke tid til at se og høre meget andet, men da vi havde Antons kone med som medhjælper, hjalp det lidt og vi fik vores eventyr med hjem. Vi takker Anne-Lise for hendes uegennyttige hjælp. I forbindelse med de svenske slægtsforskerdage afholdt NorGen-gruppen det årlige møde. Om NorGen-gruppens arbejde kan der læses på hjemmesiden www.nordgen.com - inden længe skifter hjemmesiden udseende.

I september afholdt vi eventyrlige dage i Bjertringbro, den årlige slægtsforskerweekend, denne gang med titlen "På rejse med dine aner". Et rekordhøjt antal deltagere havde vi i år og der er kommet ganske mange tilbagemeldinger om, at det var en helt fantastisk weekend, hvilket vi i SSFs bestyrelse også syntes.

Vi havde amerikansk lotteri med masser af gode og fine præmier fredag aften, hvor der blev et ganske fint overskud. Vi har tænkt os, at overskuddet herfra skal gå til foredragsholdere, der kan være lidt dyrere end dem, vi plejer at hyre til foredrag ved SSFs arrangementer.

Lørdag havde vi to eventyrlige bakkesangerinder, der havde mødt flere af de mandlige tilhørere før, påstod de. Det var en vellykket og hyggelig aften.

Hvert år uddeler SSF årets slægtsforskerpris til en person eller institution, der har gjort noget inden for slægtsforskerverdenen til glæde for alle os slægtsforskere. I år gik den til Erik Brejl - læs mere om det længere inde i bladet.

I bestyrelsen har vi afholdt tre bestyrelsesmøder siden årsmødet i april og vi har virkelig arbejdet flittigt i bestyrelsen. Jeg er glad for den gode og velfungerende bestyrelse, vi har fået. Det gør vores arbejde glidende og alle ved, hvem der gør hvad. Vi har alle hver vores funktion i bestyrelsen, der varetages med f.eks. møder i arkivalieronline, møder i DHF (Dansk Historisk Fællesråd), møder i fællessamarbejdsgruppen de tre foreninger imellem, møder i HFH, møder i NorGen-gruppen, samt opdatering af nyheder på hjemmesiden www.ssf.dk, repræsentanter til vores brugerrådsmøder på arkiverne. I fællesskab planlægger vi også årsmødet og slægts-historisk weekendkursus i Bjerringbro, samt meget meget mere. Jeg takker en god bestyrelse for det fine arbejde, alle har udført i 2009.

Som i et eventyr er der altid en heltinde og her er det Tove Glud Rasmussen. Hun har i mange år været tovholder ved vores årlige

HVEM FORSKER HVAD 2010

Indlæg til 42. årgang

HVEM FORSKER HVAD har siden 1969 bragt tusindvis af efterlysninger fra et utal af slægtsforskere, og mange kontakter er gennem årene blevet knyttet via dette opslagsværk.

Fra år 2009 har HVEM FORSKER HVAD fået ny redaktør, Tommy P. Christensen. Han er kulturhistoriker, og har tidligere været redaktør på Personalhistorisk Tidsskrift. Vi håber selvfølgelig, at du vil slutte op om årbogen, og vil bidrage med dine indlæg. De kan enten indeholde oplysninger om noget, du eftersøger (personer, navne, steder), eller hvad du arbejder med (f. eks. slægtsnavne eller en særlig egns historie), og dermed kan hjælpe andre forskere. Nye områder kan også finde plads i special-afdelingen, således at årbogen bedst muligt kan leve op til sit navn: HVEM FORSKER HVAD?

Der er forskellige muligheder for, hvordan man kan skrive et indlæg til HVEM FORSKER HVAD - men også nogle faste regler, der skal overholdes. Prøv at se et par af indlæggene i tidligere årgange af HVEM FORSKER HVAD eller på vores hjemmeside. Bagest i HVEM FORSKER HVAD finder du også en udførlig vejledning, som du bør læse. Et indlæg må maksimalt fylde

slægtshistoriske weekend i Bjerringbro, men har takket af i år for sidste gang. Det er jo selvfølgelig trist. Vi takker Tove mange gange for det store arbejde med Slægtshistorisk weekend gennem mange år, men lad os nu se, om dette eventyr ikke ender uforudsigeligt, og at vi alligevel kan overtale Tove til lidt hjælp ved næste weekendkursus.

Til sidst vil jeg slutte eventyret med at fremhæve vores hjemmeside – brug den! Det er her, de sidste nyheder kommer om, hvad der sker i slægtsforskernes verden. Har din forening noget specielt at fortælle eller vil orientere om, så skriv, og vi putter det på nyhedssiden, eller hvor det nu hører til. Linksiden udbygges hele tiden, og jeg er glad for alle de mails, der kommer med nye links, som I har fundet.

Dette eventyr var ikke en fiktiv historie, men som H.C. Andersen sagde – se det var et rigtigt eventyr!

ca. 1.000 tegn. Er det større, kan der blive skåret i det. Det vil altid ske fra den nederste ende. Derfor – start med det vigtigste.

Deadline og omfang

Der er som sædvanlig to deadlines. Hånd- og maskinskrevne indlæg skal være redaktøren i hænde senest 14. marts 2010. Indlæg sendt pr. e-mail senest 1. april 2010. Alle, der har muligheden, bedes sende deres indlæg via e-mail: info@hvemforskerhva.dk - da det hele så går lidt nemmere. Man modtager straks en kvittering for modtagelsen og senere en korrektur pr. mail. Har du ikke modtaget en korrektur inden udgangen af april 2010, er indlægget ikke modtaget, og du skal omgående kontakte redaktøren.

Prisen

Abonnementsprisen er fortsat kun 100,- kr. og ved foreningskøb hhv. 60,- og 75,- kr., alt efter om man køber til alle foreningens medlemmer eller laver et samlet køb til en del (mindst 10) af medlemmerne.

Til SSF-medlemmer

Hvis du modtager HVEM FORSKER HVAD via din slægtsforskerforening og sender et indlæg, skal du huske samtidig at give redaktøren be-

sked derom, og hvilken slægtsforskerforening, du er medlem af, så du ikke risikerer at modtage to eksemplarer af bogen.

Indlæg og evt. fotografier sendes til redaktøren Tommy P. Christensen på post-adressen: Elsbøll & Christensen, Østergade 60,

5. sal, DK-1100 København K. Eller allerbedst på email: info@hvemforskerhvad.dk Du kan læse mere om HVEM FORSKER HVAD på vores hjemmeside: www.hvemforskerhvad.dk eller i de tidligere årgange.

SSFs slægtsforskerpris 2009

Slægtsforskerprisen 2009 gik i år til en meget flittig slægtsforsker, han har i mange år været bibliotekar i Ringkøbing og en særdeles flittig gæst på landsarkivet i Viborg.

SSFs forlag SLÆGTEN udgav allerede

i 1995 ikke færre end tre af hans værker, dels ekstrakter/uddrag af samtlige bevarede 3.000 skifter fra Skanderborg Rytterdistrikt 1680-1765 og de 635 bevarede skifter fra den lille halv-snes private godser i Nørvang Herred 1723-1826, og dels ekstrakter af alle de 552 sager i de bevarede tingbøger fra Tyrsting Herred 1660-64 og 1681-83. Senere fulgte

derefter 1997 ekstrakter af lige knap 3.000 skifter 1716-1850 fra de private godser i Voer og Nim samt Nørvang herreder, hvoraf dog altså det sidste herred var et genoptryk af publikationen fra 1995. Og endelig udkom 1999 ekstrakter af de knap 900 godsskifter fra Tørrild Herred 1721-1816.

Disse tusindvis af skifteekstrakter kom til at danne skole for andre af vore flittige slægtsforskere, som kastede sig over det majsommelige arbejde med at udtrage samtlige arvinger af vore mange gamle skifter til gavn og glæde for andre slægtsforskere.

Vores flittige prismodtager som bærer navnet Erik Brejl, har senere opbygget en hjemmeside, der udover de ovennævnte ekstrakter, som findes både i bogform og på hjemmesiden, omfatter ikke færre end godt 30.000 øst- og midtjyske skifter og 2.000 fæstebreve samt en del matrikler og jordebøger. Dertil kommer et meget interessant projekt med 6.700 vielser fra kirkebøgerne fra før 1814 fra de 63 sogne i de 6 herreder Tyrsting, Vrads, Voer, Nim, Nørvang og Tørrild, hvoraf den ene part (oftest brudgommen) kom fra et andet sogn end vielsessognet.

Erik Brejls henvendelse til DIS-Danmark resulterede endelig i, at der på denne store organisations hjemmeside blev oprettet en speciel afdeling, hvortil slægtsforskere kan aflevere/donere deres indtastede oplysninger, så disse sikres til nytte for slægtsforskere – i al fremtid!

Landets mange slægtsforskere er dybt taknemmelige for, at Erik Brejl gennem de mange år har ydet denne store og uegenlyttige indsats!

Et stort tillykke til Erik Brejl med SSFs jubilæumspris.

SAMMENSLUTNINGEN af
SLÆGTSHISTORISKE FORENINGER

Årsmøde 24. april 2010 I Historiens Hus i Odense Klosterbakken 2, 5000 Odense

Program:

Kl. 10.30

Foredrag. Karin Lützen: Mors hemmelighed.

Historiker Karin Lützen har som mange andre danskere slægtsforsket, og hendes søgen efter rødder er blevet til bogen "Mors hemmelighed - på sporet af en jødisk indvandrerhistorie", som er en dokumentarisk fortælling om at opdage, at ens rødder er anderledes end man troede.

Kl. 12.00

Frokost (Madpakker medbringes)

Kl. 13.00

Årsmødet åbnes

Kl. 15.30

Kaffe/te m. kage i Historiens Hus

Tilmelding:

Tilmelding med oplysning om medlemsforeningens navn samt deltagerantal til Hans Toudal **senest 1. marts 2010**, E: hans@toudal.dk. Eller med brev til Hans Toudal, Flintøksen 24, Mejrup, 7500 Holstebro, eller ☎ 9742 3140.

Ønskes der kaffe/kage på dagen 50 kr, kan det bestilles ved tilmelding (egen betaling).

Betaling til Hans Toudal på vor konto i Danske bank nr. 1551 1463969.

**Forslag, der ønskes behandlet på årsmødet,
skal være formanden i hænde senest
1. marts 2010.**

SSFs bestyrelse

Gitte Bergendorff Høstbo

Anmeldelser og småstykker

Fotografiportrætter fra Københavns Politi af kvindelige forbrydere fra 1894-1896 og 1905-1907

af Gitte B. Høstbo og Peter Wodskou,
www.Genealogisk-forlag.dk

I de ældre politi- og fængselsarkiver, som er afleveret til Landsarkivet for Sjælland mm., kan man finde forskellige forbryderfotos. Fra Københavns Politi er der således bevaret og afleveret forbryderalbum fra perioden 1860'erne til cirka 1911, som indeholder fotografier af arresterede eller straffede personer.

Denne CD af de kvindelige forbrydere, indeholder 504 fotos af kriminelle kvinder, som Københavns Politi har anholdt og portrætteret til sine forbryderalbum i perioden 1894-1907. Albumene stammer fra Københavns Politis 2. Politiinspektorat, der også kendes som Københavns Opdagelsespolitiet eller Københavns Kriminalpolitiet og var blevet oprettet ved den store politireform i 1863.

Det første forbryderalbum for kvinder alene anlagde Københavns Politi i 1894 og der har oprindeligt været oprettet i hvert fald 4 album. Dog findes der bevaret et album anlagt 1880 med offentlige fruentimere indeholdende kvindeportrætter som går tilbage til 1860'erne, men de var ikke kriminelle, så længe de var registreret hos politiet og overholdt deres regelmæssige lægeundersøgelser for veneriske sygdomme.

På Landsarkivet i København er album I og IV for kvindelige forbrydere bevaret og det er alle portrætterne fra disse to album, der er samlet på denne CD.

På Politihistorisk Museum findes en samling af 623 løse portrætter af anholdte kvinder, som dels overlapper albummene fra Landsarkivet og dels supplerer de manglende album II og III – disse portrætter vil på et senere tidspunkt også blive udgivet på CD af Genealogisk Forlag.

Flertallet af kvinderne er københavnere, men da der især fra sidste halvdel af 1800-tallet var en stor tilflytning til København ses der også kvinder fra de øvrige egne af landet.

For at kunne identificere kvinderne har man på de fleste billeders bagsider noteret korte optegnelser med navn, fødselsdata m.m. eller som det er tilfældet i det første album, noteret oplysninger dels på billedbagsiderne og dels på selve albumsiderne udfor billederne.

Forneden på de fleste billeder i album IV har fotografen sørget for, at der blev indprentet korte relevante oplysninger om personen. I album IV er der desuden i de fleste tilfælde to portrætter af hver kvinde: ét en face og ét i profil. Disse oplysninger er sammenholdt i et navneregister udarbejdet til Cd'en.

Der vil dog være rig mulighed for at finde en nærmere identifikation af de enkelte personer samt et nærmere studie af de kriminelle forløb ved undersøgelser i forskellige kildegrupper fra f.eks. politi- og retsvæsenarkiver, fængselsarkiver m.v. på Landsarkivet i København.

Kriminalpolitiet skulle holde lov og orden i rigets hovedstad, som i denne periode voksede stærkt som følge af vandringen fra land til by og fra by til hovedstad. I 1850 boede der 129.000 personer i hovedstaden, i 1901 360.000 personer. Den store vækst og de sociale forskydninger medførte øget kriminalitet.

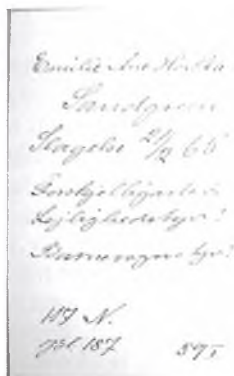
Den landsdækkende kriminalstatistik viser, at tre ud af fire kriminelle var dømt for berigelseskriminalitet eller som det hed: "Forbrydelser imod Ejendomsretten". Det drejede sig om tyveri, hæleri, bedrageri, falskneri og røveri. Domme for tyveri udgjorde langt de fleste af alle domfældelser.

I arbejdet med at opklare forbrydelser havde politiet brug for at identificere og beskrive gammelkendte lovovertrædere. Politiet begyndte derfor i 1860'erne at optage fotografier af såvel mandlige som kvindelige forbrydere. Senere oprettede man album til kvindelige og udenlandske forbrydere, sædelighedsforbrydere, personer med en

særlig politisk observans som myndighederne anså for farlige m.fl. Et fotografi gav betydeligt bedre mulighed for at identificere og genkende en person end tidligere tiders signalementer og blev derved et væsentligt hjælpemiddel for politiet i dets efterforskning.

De 504 portrætter på denne CD har netop været anvendt til at identificere personer, så disse kunne genkendes ved en senere lovovertrædelse, hvor især berigelsesforbrydelser som lommetyveri, butikstyveri, indbrudstyveri bedrageri m.v. er hyppigt forekommende.

I fotoalbummet fandtes to stk. foto af Emilie Ane Herta Sandgreen.

Emilie Ane Herta Sandgreen født 1879-04-25 i København, Bagside: Emilie Ane Hertha Sandgreen. Slagelse 21/2 65. Forskjelligartet Lejlighedstyv! Barnevognstyv! 117 N. Gbl: 187. 591

Fængslende portrætter

Det ligger lige for. Portrætterne af de kvindelige forbrydere er – fængslende. Over en afstand på mere end et århundrede kigger de på os og vi på dem: De mange kvinder, der blev anholdt og måske dømt for både banale og alvorlige forbrydelser. Øjnene er hårde, sørgmodige, trodsige eller bange. For mange af motiverne er mødet med politiets fotograf måske den første eller endda eneste gang i deres liv, de blev fotograferet. De har sikkert ikke syntes, at det var nogen særlig rar oplevelse.

Man kan ikke lade være med at tænke over, hvilken skæbne, der ligger bag hvert billede. I nogle tilfælde vil det være muligt at finde frem til baggrunden for anholdelsen og kvindens videre tilværelse via andre kilder – i andre forbliver den portrætterede næsten anonym.

Vi ved, at kvinder i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af 1900-tallet især blev dømt for mindre tyverier og bedragerier. Motivet har ofte været fattigdom og social armod. Tyveri af mad, tøj eller tjenestepenge. Rapseri af madmoders husholdningspenge. Et eksempel finder vi i Augusta Marie Larsen, født i København 1871. Ifølge politiets notat om hende var hun en "Meget driftig Indbrudstyv, særlig paa Lofts og Pulterkamre, med f. N: [falsk nøgle] og Dirk, stjæler særlig Dameklæder og Linned, men ogsaa alt andet". Den driftige tyv havde for vane at fjerne broderede navnetræk i det stjalne og erstatte dem med sit eget. Stjal hun for at få tøj på kroppen? For at sælge eller pantsætte det stjalne? For at få bedre tøj, end hun selv havde råd til? Det fortæller notatet ikke noget om.

En stor del af billederne i politiets album over kvindelige forbrydere følges kun af personlige data som navn og fødselsdato, men oplyser ikke, hvad anholdelsen skyldtes.

Hvis kvinden blev dømt, vil man ofte kunne finde hende i Kriminal- og Politirettens materiale og ad den vej få indblik i forbrydelsen.

Kriminalstatistikken var under udvikling i perioden, men var især før 1897 meget usikker. Vi ved dog, at barnemord var langt mere almindeligt end i dag. Det var faktisk en forholdsvis almindelig forbrydelse begået af ugifte kvinder, der var desperate over udsigten til at skulle opfostre et uægte barn. Der er stor sandsynlighed for, at nogle af de mere anonyme kvinder i albummet var anholdt for denne forbrydelse. De myrdede børn var ofte nyfødte eller helt spæde. Den ugifte moder havde få eller ingen økono-

miske muligheder og blev ofte skosat af omgivelserne. Seksualoplysning var ikke-eksisterende og prævention næsten ukendt – og forbudt – så mange børn var alt andet end ønskebørn. Vuggestuer og børnehaver, kaldet asyler, var fåtallige, så muligheden for at forsørge et barn var begrænset for en enlig kvinde uden formue.

De kvinder, der i denne periode blev dømt for en forbrydelse, blev dømt efter Straffeloven af 1866. Denne opererede med flere former for frihedsstraf. For mindre forbrydelser idømtes simpelt fængsel, fængsel på sædvanlig fangekost og fængsel på vand og brød. Simpelt fængsel idømtes fra 2 dage til 2 år. Fangen kunne modtage ekstraforplejning for egen regning. Fængsel på sædvanlig fangekost idømtes fra 2 dage til 6 måneder, og fangen måtte kun fortære det, der var godkendt efter forskrifterne om arrestvæsenet.

Fængsel på vand og brød idømtes fra 2 til 30 dage. Fangen måtte kun få brød, vand og salt. Personer, der blev idømt vand og- brødstraffen i længere tid, fik straffen afbrudt af et par dage, alt efter den udmålte strafs længde. På disse "fridage" holdtes fangen sædvanligvis varetægtsfængslet på sædvanlig fangekost.

Blandt de portrætterede kvinder finder vi eksempelvis "*Sophie Breil, Zastrows Husstru, født 26 Januar 1851 i Flinterup*", der ved Nordre Birks Ekstrarets dom af 24. april 1896 blev ikendt fængsel på vand og brød i 5 x 5 dage for tyveri og ulovlig omgang med hittegods.

Den vigtigste frihedsstraf efter strafeloven var forbedringshusarbejde og tugthusarbejde, der for kvindernes vedkommende blev afsonet i Kvindefængslet på Christianshavn. Forbedringshusfangerne var isoleret døgnet rundt og arbejdede alene i deres celler, mens tugthusfanger om dagen arbejdede sammen, men i dyb tavshed.

Indbyrdes samtale var forbudt. For det første ønskede man ikke, at forbryderskerne lærte hinanden nye unoder. For det andet skulle fangerne benytte roen og arbejdet til

at tænke over deres ugerninger, angre og blive loydlige borgere. Denne straffeform overgik blandt andet Marie Jensine Hansen født 1869 i Saksøbing. Hun blev idømt et års forbedringshusarbejde af Amager Birks Ekstraret i 1892 for tyveri.

Dommen blev stadfæstet af Landsoversamt Hof- og Stadsretten og igen af Højesteret. Før retsplejereformen i 1919 var appel helt til Højesteret meget almindelig. Derfor kan man ofte finde spor af en kriminalsag i flere retsinstanser. Hvis en sag ikke lader sig identificere i underrettens arkivalier, kan den ofte findes i overretten eller Højesteret.

Billederne af de kvindelige forbrydere har almenhistorisk værdi. Større portrætsamlinger af samfundets dårligere stillede medlemmer er sjældne. Men de har også stor værdi for slægtsforskere og andre med personhistorisk interesse. Den, der er så heldig at have kriminelle aner i fotografiets tidsalder, kan måske finde portrætter af forfædrene i politiets portrætsamlinger. Med udgivelsen af denne CD, hvor ikke bare billederne, men også den ledsagende tekst er digitaliseret, er det blevet uligt meget lettere at søge efter familiens sorte får.

Historiker, cand.mag. Pernille Sonne har skrevet indlægget "Fængslende portrætter".

Gitte B. Høstbo

Forbryderalbum for kvinder 1894-1896, Københavns Polit.
2. politiinspektorat

Brugt som cover til Fotografiportrætter fra Københavns
Politi af kvindelige forbrydere fra 1894-1896 og 1905-1907.

Flere Anmeldelser

Kongen og de andre... Richardt Jensen. Sista. 452 sider. 298 kr. Udkom 19. juni 2009.

Med denne bog har forfatteren "lagt et guldæg". Bogen har en genial og beskrivende titel, for samtidig med, at vi følger med i, hvad der sker i landet og hos kongen, kan vi følge Jens og Maren og deres efterkommere på Vejleegnen. Jens og Maren er bønder og håndværkere og de har 5 børn. De har ikke lært at læse, så de får alle nyheder som rygter, der breder sig, f. eks. om udgravningen til Vejle Havn.

Deres barnebarn, Jens Christian, lærer at læse. Han følger interesseret med i avisen, og når han har fri fra sin plads, løber han hjem

Godt nok er jeg født i København, og har tilbragt mine allerførste leveår på Sjælland, men det meste af mit liv – sammenlagt godt 53 år – har jeg levet i Jylland. Her holder vi os ved jorden, og det har bevirket, at et ord som "pragtfuld" næsten er forsvundet fra mit ordforråd.

Nu har jeg imidlertid ledt efter netop det ord, fundet det allerbagest i "kramkisten", støvet det af og smagt grundigt på det. Og nu skal det luftes!

Grunden er den, at Syddansk Universitetsforlag her i 2. halvår 2009 har sendt mig to **pragfulde bogværker** til anmeldelse. De har to ting tilfælles:

- 1) De er så enestående flotte, at de som ganske få af mine bøger beholder skønheden på i reolen, så "intet ondt vederfares dem".
- 2) De er begge helbredsskadelige for min mand, for åbner jeg først én af de bøger, må han opgave aftensmad den dag, jeg bliver simpelthen su-u-u-get ind i bøgerne og glemmer alt "uvæsentligt" som tid, sted og mad.

Guldsmede og guldsmedelaug i Danmark 1429-1900, af Bent Knie Andersen, 255 sider, farveillustreret, 398 kr. Udgivet af Nationalmuseet juni 2009.

Bogen har fået støtte fra en række veldædige fonde, og midlerne er vel anvendt.

til familien, dels for at være sammen med dem, og dels for at fortælle nyhederne.

Gennem Jens Christian og hans slægt hører vi om alle større og mindre begivenheder fra slutningen af 1700-tallet, hvor Christian VII var konge, lige fra opfindelsen af dampmaskinen, over etablering af de første togstrækninger midt i 1800-tallet, den korte krig i 1864, som endte så forsmædeligt for Danmark, og til begyndelsen af byggeriet af Lillebæltsbroen og de første krigsrumlerier i Europa, for at slutte med forfatterens fødsel i 1931, da Christian X var konge i Danmark.

Bogen er skrevet i et meget hverdagsagtigt sprog, og alle tvivlsomme udtryk er forklaret, så den er nem at gå til.

Forfatteren har virkelig gravet dybt for at kunne skelne virkelighed fra myter. F. eks. er det sandsynligvis kongemagten og ikke guldsmedene selv, der har taget initiativ til at danne deres laug. Det skete, for at man kunne holde kontrol med guldsmedene og for at kunne garantere, at deres arbejder havde en vis lødighed.

Bogen beskriver guldsmedehåndværket og dets værktøjer, den rummer en historisk gennemgang af København og de provinsbyer, der husede guldsmede, og de forskellige guldsmedelaug.

Bogen er så fantastisk flot illustreret og velskrevet, at der kun er ét at sige: Læs

den – køb den – eller lån den på biblioteket!

Denne bog må ikke forveksles med forfatterens tidligere udsendte bog: *Horsens – købstaden og guldsmedene 1500-1900*.

Riddere af Elefantordenen 1559-2009, af Jørgen Pedersen, 472 sider, farveillustreret, 598 kr. Udgivet af Syddansk Universitetsforlag 15. oktober 2009.

Også denne bog er støttet af en række fonde, og igen er midlerne vel anvendt. Man ser straks, at forfatteren er en ivrig fotograf, bogen rummer billeder af hver enkelt elefantridders våbenskjold, ophængt i Frederiksborg Slotskirke. Derudover har forfatteren gengivet våbentegningerne i de fire våbenbøger, som blev påbegyndt i 1690, og som forfatteren har fået adgang til i Ordenskapitlet. Bogen rummer en oversigt over alle danske og udenlandske elefantriddere.

Det er en bog, som er vanskelig at beskrive, for man betages side efter side af de fantastiske billeder og korte beskrivelser af ridderne. Jeg kan kun sige som ovenfor: Læs den – køb den – eller lån den på biblioteket!

BS

Martin A. Hansens vestjyske aner

af Svend Aage Nielsen, Hvedemarken 32, 9670 Løgstør, ☎ 9867 2066. E: svaani@mail.dk

Her i 100-året for Martin A. Hansens fødsel må det være oplagt med en redegørelse for hans vestjyske aner. Det er nok de færreste bekendt, at hans oldefar på moderens side var en ægte vestjyde, født i Ulfborg og opvokset i Vedersø og Stadil sogne. Da vi nu er i det område, kan det som et kuriosum oplyses, at tip-3-oldefaderen Peder Christensen Degn også er at finde blandt Lise Munks aner.

1. **Martin A. Hansen**, født 20.08.1909 i Strøby sogn, døbt 10.10.1909 i Strøby kirke, død 27.06.1955 i København, begravet i Allerslev.¹ Døbt Jens Alfred Martin Hansen. Lærer fra Haslev 1930. Ansat ved Kbh.'s skolevæsen 1931; fast ansat ved seminar-skolen på Kapelvej 1933-45. Medredaktør af tidsskriftet Heretica 1949-51. Forfatter.

Forældre

2. **Hans Peder Hansen**, født 10.06.1878 i Strøby sogn, døbt 26.06.1878 i Strøby kirke,

død 1945.² Gårdforpagter i Møllemark i Strøby. Kirkesanger og husmand. Han blev gift med Karen Christine Mariane Mathiesen, 18.10.1908 i Strøby kirke.

3. **Karen Christine Mariane Mathiesen**, født 20.09.1885 i Valløby sogn, døbt 06.12.1885 i Valløby kirke.

Bedsteforældre

6. **Mathias Mathiesen**, født 06.11.1849 i Valløby sogn, døbt 02.12.1849 i Valløby kirke, død 09.02.1904 i Valløby sogn, begravet 15.02.1904 i Valløby. Ved dåb Matthias Matthiasen. Indsidder og arbejdsmand i Valløby. Han blev gift med Karen Hansen, 07.11.1874 i Strøby kirke.

7. **Karen Hansen**, født 22.06.1850 i Strøby sogn, døbt 04.08.1850 i Strøby kirke.

Ægteparret fik i 1876 i København sønnen Mathias Peder Mathiesen. Han døde 17.10.1887 i Valløby.

”Døde efter brændevinsdrik”. Hans død blev inspiration til novellen ”Høstgildet”.

Oldeforældre

12. **Mathias Nielsen**, født 1809 i Brixtoft i Ulfborg sogn, død 28.07.1861 i Herfølge, begravet 05.08.1861 i Herfølge.

Han fik i 1829 i Stadil sogn et barn udenfor ægteskab med Maren Jensdatter. Senere rejste han til Sjælland og blev daglejer og indsidder i Lellinge, Vedskølle i Herfølge og i Valløby. Han blev gift med Karen Hansdatter.

13. **Karen Hansdatter**, født ca. 1816 i Vedskølle i Herfølge.

Tipoldeforældre

24. **Niels Christensen (Lindholt)**, født ca. 1772 i Hug i Vedersø sogn,³ død 13.06.1826 i Skelmose i Stadil sogn, begravet 1826 i Stadil.

Gmd. Brixtoft i Ulfborg; gmd. ”Bøgeskov” i Hug i Vedersø 1811-16; hmd. Skelmose i Stadil. Han blev gift med Mariane Mathiasdatter, 11.04.1803 i Ulfborg kirke.

25. **Mariane Mathiasdatter** eller Madsdatter, født ca. 1774 i Madum,⁴ død 03.09.1868 i Kolby i Stadil sogn, begravet 09.09.1868 i Stadil. Enke efter Niels Jensen Thy af Brixtoft (1751-1802).

Tip-tip-oldeforældre

48. **Christen Jensen Lindholt**, født 23.06.1732 i Stadil sogn, døbt 24.06.1732 i Stadil, død 1801/1814 i Hug i Vedersø sogn (kirkebog for perioden mangler). Fæstegmd. Lindholt i Hug i Vedersø. Han blev gift med Anne Pedersdatter.

49. **Anne Pedersdatter**, født ca. 1733 i Hug i Vedersø sogn,⁵ død 1787/1801 i Hug i Vedersø sogn.⁶

Tip-3-oldeforældre

96. **Jens Christensen Lindholt**. Gmd. i Lindholt i Vedersø. Han blev gift med Sidsel Jensdatter Sjøng, trolovet 21.10.1728 i Stadil, gift 1728 i Stadil.

97. **Sidsel Jensdatter Sjøng**, født ca? 1700, hendes fødsel er ikke fundet i Stadil sogn.

98. **Peder Christensen Degn**, født ca. 1700/1710 i Dybkjær i Vedersø sogn, død 14.02.1765 i Hug i Vedersø sogn.⁷ Han blev gift med Mette Olufsdatter.

99. **Mette Olufsdatter**, født ca. 1710 på Vedersø Klit i Vedersø sogn, død 1765/1777 i Hug i Vedersø sogn.

Parret blev gift før 1733 og fæstede en gård i Hug i Vedersø på 4½ tdr. hartkorn. Gården hørte under Aabjerg og lå omtrent, hvor nutidens Fjordsiden nr. 1 ligger.

Her døde Peder Christensen Degn den 14.02.1765, og den 15. marts blev der foretaget skifte, hvor boets indtægter blev vurderet til: I alt 135 rigsdaler, 3 mark og 3 skilling.

Med skifteomkostninger blev udgifterne i alt 142 rd. 1 mk. og 14 sk., så der blev intet til arvingerne.

Enken beholdt fæstegården med det forsæt senere at overlade den til sønnen Oluf, der sikkert kort efter overtog den og lod moderen komme på aftægt.

Mette Olufsdatter døde inden 1777. Dette år nævnes parrets børn ved et skifte efter hendes bror Henrik Poulsen, der døde uden at efterlade børn (Aabjerg skifteprotokol (G446-1) s. 267).

Tip-4-oldeforældre

196. **Christen Nielsen Degn**, født 1665/1675 i Vedersø sogn, død 1733 i Hug i Vedersø sogn.⁸ Han blev gift med Anne Christensdatter.

197. **Anne Christensdatter**, født 1670/1680,⁹ død 1749 i Hug i Vedersø sogn.¹⁰

Christen Nielsen blev født i Vedersø, hvor faderen var sognedegn. Den 30.1.1702 var han forlover ved broderens trolovelse i Stadil, og han boede da i Dykier, hvor han også senere nævnes som fæster. Dykier var en fæstegård under Aabjerg og havde et hartkorn på 3-3-1-1 tdr., den lå i den sydligste del af Vedersø sogn mellem Bjerregaardene og

Møjlbj i Stadil sogn, og var i 1688 beboet af Christens morbror, Anders Christensen.

I 1697 blev den imidlertid overtaget af Peder Jensen, der var blevet sat fra Tarpgaard. Stedet var da næsten øde, og her sad han nu i 4 år uden at få stedet på fode, og uden at svare, hvad han skulle, så i 1701 lader ejeren af Aabjerg ham stævne for restancer og søllehed. Resultatet blev nok, at han blev fradømt fæstet, så sandsynligvis har Christen Nielsen Degn overtaget stedet o. 1701/1702; og han er sikkert ved samme lejlighed blevet gift med Anne Christensdatter.

Det lykkedes heller ikke for Christen at gøre Dykier til en god fæstegård; de første år hører vi ikke så meget om, men i 1719 og 1720 bliver han dømt for restancer: For året 1717 skylder han 1 tønne landgilderug og 4 skp. landgildebyg; 1718 det samme, samt skatter, der beløber sig til 6 rdl. 2 mk. 8 sk.; 1719 samme mængde landgildekorn - i alt 16 rdl. 2 mk. 8 sk.

I 1725 optræder han dog ikke længere på restancelisten, og i 1729 flyttes han til en større gård i Hug, Øegaard på næsten 7 tdr. hartkorn; men Dykier er åbenbart stadig et ringe sted, så den nye fæster får lovning på, at han "skal finde sæden lagt. Han skal få to gode og forsvarlige øg, der skal købes. Fra Aabjerg skal han få to køer, som er ham udvist, den ene med kalv til Valborgdag. Et føl og et ungnød står i Øegaard, hvorfra han ligeledes må hente vogn, plov og harve, og hvad som ellers mangler, skal blive ham gjort til rette såvel som et bord og bænk, der vil fattes når Christen Degn bortflytter." (Hards. Årb. s. 35).

Den nye fæster holder kun ud til december 1731, inden han rømmer med kone og børn, samt nogle kreaturer og bohave, hvilket jo nok siger lidt om, hvor lidet attraktivt Dykier var.

For Christen Nielsen gik det dog heller ikke for godt på det nye sted, så da han døde i februar 1733, var boet i en så dårlig forfatning, at man ikke engang ulejlignede sig med at vurdere det, men nøjedes med en registrering.

Efter Christen Nielsens død blev fæstegården overtaget af sønnen Niels, og hos

ham fik Anne Christensdatter ophold til sin død i april 1749.

Den 24.5.1749 mødte sognedegn Niels Danielsen Hopp op i fæstegården i Hug for at stå for den obligatoriske registrering og vurdering af den afdødes efterladenskaber, som beløb sig til i alt 5 rigsdaler 5 mark og 12 skilling.

Bagefter kom børnene i diskussion om, hvorvidt begravelsesomkostningerne forlods skulle være udtaget af boet ved deres fars død (i så fald skulle Niels Christensen som den, der havde overtaget gården, bekoste begravelsen), eller om værdien af de efterladte effekter skulle dække omkostningerne. Skiftet blev derfor udsat til 2. juni, for at sagen kunne undersøges nærmere.

Skifteprotokollen for 1733 viste dog kun, at der intet blev til deling mellem arvingerne efter Christen Degn, men det blev udlagt på den måde, at udgifterne til Anne Christensdatters begravelse forlods var indregnet i boets udgifter. Altså skulle alle børnene dele hele arven efter deres mor.

Til hver af sønnerne blev der 1 rd. og 8 sk., og til døtrene 3 mk. og 4 sk., "og eftersom de tilstedeværende den salige kones efterladte børn vare fornøjet, at hendes efterladte klæder måtte deles imellem dennem ved lodkastning, eftersom saa liden af værdi ej var værd at stille nogen auction paa, som og skete, saa vi underskrevne arvinger ere fornøjet, saa og vi skal holde Niels Christensen samt skifteforvalteren uden skade. Hvorefter dette skifte er sluttet og tilendebragt."

Kilder:

Hardsyssels Årbog 1965, side 31-35.

Ulfborg Hind Herreds Justitsprotokol (B80A-3), 5.6.1719, 8.7.1720, 5.12.1725.

Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), side 24.
Ringkøbing By Skifteprotokol (B80-128), side 84, 154 ff.

198. **Oluf Jørgensen**, født 1670/1680, død 1749 på Vedersø Klit i Vedersø sogn.¹¹ Han blev gift med Margrethe Poulsdatter, trolovet 04.01.1700 i Husby (Ulfborg hrd.), gift 1700 i Husby kirke.

199. **Margrethe Poulsdatter**, født ca. 1680, død 25.01.1755 i Vedersø Klit i Vedersø sogn.¹²

Parret bosatte sig på Klitten i Vedersø, hvor Oluf Jørgensen fæstede en gård, der lå direkte under Aabjerg hovedgårds takst, så hartkornet er ikke oplyst. Som andre beboere ved havet levede de dels af fiskeri, dels af landbrug; og to næringsveje har ikke været for meget, for i perioden 1700-1723 fødtes her 11 børn, der var levedygtige, og nok et par stykker til, der døde som små.

Også Aabjergs restancelister fortæller om fattigdommen. I 1717 og 1718 mangler Oluf Jørgensen at betale 16 rdl., og i 1719 skylder han 8 rdl. i landgildepenge, samt 1 rdl. og 4 mark i afgift af Sundet, det har vel været for fiskerirettighederne. I 1725 er han dog ikke længere på restancelisten, så da er det måske blevet bedre tider. (Ulfborg Hind Herreds Justitsprotokol (B80A-3), 5.6.1719, 8.7.1720, 5.12.1725).

Omkring 1737 har Oluf og Margrethe delvis overladt gården til sønnen Poul, der havde den i 1743 og betalte 2 rdl. i kopskat; og måske var en del af gården skilt fra til sønnen Jens, der ligeledes boede på Klitten i 1743 og betalte 2 rdl. i kopskat.

Hos den første af dem døde Oluf Jørgensen i februar 1749, og på 30. dagen derefter, den 17. marts, mødte Niels Danielsen Hopp op på fru en til Aabjerg, Birgitte Kaas' vegne, sammen med 2 vurderingsmænd for at registrere og vurdere boet:

Boets indtægt var i alt 63 rigsdaler 2 mark og 12 skilling.

”Derefter blev enken Margrethe Poulsdatter tilspurgt, saa og sønnen Poul Olufsen, som gaarden haver i fæste som er beliggende under (hoved)gaardens takst, og saa godt som opfød sin gamle fader i sin alderdom, om noget var mere, være sig penge, skyldig til stervboen, eller og andet som kunde beregnes boen til indtægt, rede penge, korn og af hvad navn nævnes kan, hvortil begge svarede nej.”

Boets udgifter var i alt 72 rigsdaler og 1 mark. Altså blev der intet arve.

Margrethe Poulsdatter ”sad efter hendes

mands død for halve gaarden” og døde her i januar 1755. Skiftet blev foretaget af Niels Danielsen Hopp den 8. februar, hvor boet blev vurderet: indtægt i alt 4 rigsdaler og 13 skilling.

Derefter blev skiftet udsat til 30. dagen, den 25. februar, for at alle arvinger kunne få mulighed for at møde op. Ganske vist boede en del i Vedersø, men andre var bosat langt væk.

I betragtning af den store afstand og den lille arv var det ikke så mærkeligt, at de uden-sogns boende ikke mødte op, kun Jens, Henrik, Jørgen og Mette gav møde, og det kunne hurtigt konstateres, at boets værdi ikke engang kunne dække begravelsesomkostningerne: 1 kiste a 2 rd., 1 lagen a 1 rd., traktement og udgift til præst og degn 8 rd. 1 mk. og 4 sk., i alt 11 rigsdaler 4 mark og 4 skilling.

Tip-5-oldeforældre

392. **Niels Christensen Degn**, født ca(?) 1630, død eft. 1696. Børn, se Ringkøbing By skifteprotokol B80-128 s. 125 ff. Han blev gift med Maren Christensdatter.

393. **Maren Christensdatter**, født ca(?) 1635, død efter 1687. Se skifte Ringkøbing By B80-122 s. 106b.

Niels Christensen nævnes som sæde-degn i Vedersø allerede i 1661, og han er sandsynligvis sognedegn her til 1701. Ganske vist kaldes degnen i 1688 Niels Erichsen; men da det er i en afskrift af matriklen, kan det jo skyldes en skrivefejl. Han er da bruger af degnebolet på 0-4-3-2 tønder hartkorn.

I sin bog ”Degnen” skriver Georg Hansen om dennes pligter og stilling i samfundet i al almindelighed, at degnen som regel samtidig var fæster eller på anden måde socialt ligestillet med almindelige mennesker.

Stærkest trådte han ud fra dem ved sin gerning i kirken, hvor han om aftenen og morgenen skulle ”ringe bede- og fredklokken, efterdi det tit og ofte giver mangan god kristelig andagt og forårsager, at mange på samme tid, når ringes, gør deres bøn til Gud almægtigste”.

En så betydningsfuld funktion kastede selvfølgelig et særligt skær over hans skikkelse, der yderligere markeredes ved hans øvrige kirketjeneste som forsanger og kordegn.

"Alene den fornemme sorte kjole, han da optrådte i modsat bøndernes grå vadmel gav ham et højtideligt præg og stillede ham næsten lige med præsten. Til tider røgtede han også dennes embede med prædiken og barnedåb; men det måtte kun ske i yderste nød. I øvrigt holdt han kirken ren for spindekvævet og anden urenlighed og mejede om sommeren efter bispens befaling.

Endelig havde han til opgave at undervise det unge bondefolk udi børnelærdommen, katekismus, een gang om ugen udi sted og stund som sognepæresten ham foreskriver.. Katekismusundervisning var en brydsom bestilling, der gav anledning til uendelige rækker af kvaler og spektakler... Endnu besværligere var imidlertid den budtjeneste, der påhvilede degnen, og som bestod i dels at besørge provsternes og præsternes embedsbreve, et forbandet hverv, der idelig sjofledes, og dels i at gå rundt med brevviseren i sognet at tilhjulpe at samle sådanne almisser og Guds gode gaver, og dem i et register at skrive, så de fattige må fange der nogen hjælp og trøst.. altså bære fattigbøssen rundt i sognet" (side 26-27).

Om Niels Christensens tilværelse så også var sådan, kan vi selvfølgelig ikke vide; stort set ved vi kun, at han var degn i Vedersø og havde kone og 5 børn.

Han var gift med Maren Christensdatter, der sandsynligvis var født i 1630'erne, og som endnu levede i 1687; hendes søster Kirsten boede da i Stadil, og hendes bror Anders Christensen, i Dykier i Vedersø, så måske er hun født her. Hun er sikkert barnebarn af Jens (Smed?), hvis datter Karen Jensdatter Smed blev begravet i Ringkøbing den 22.8.1687, 84 år gammel.

Kilder:

Ringkøbing By Skifteprotokol (B80-122), s. 106b, 142, (B80-128), s. 125 ff.

Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), side 65, 135, 156.

Ejnar Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie.
Georg Hansen: Degnen.

398. **Poul Henrichsen**, født ca. 1659, død 1717 i Husby sogn, Ulfborg hrd., begravet 19.03.1717 i Husby. Han blev gift med (1) Kirsten Christensdatter, ca. 1680. Han blev gift med (2) Dorothe Christensdatter Søgaard, ca. 1691, født ca. 1660/1675.

399. **Kirsten Christensdatter**, født ca. 1657, død 1691 i Husby sogn, Ulfborg hrd., begravet 17.02.1691 i Husby.

Poul Henrichsen blev født o. 1659, sandsynligvis i Staby, hvor faderen var sædedegn; 30 år senere, den 28.4.1689, aflagde han i Fjaltring præstegård ed som sognedegn for Husby-Sdr. Nissum menighed. Eden havde (i et lettere tillempet sprog) følgende ordlyd:

1. Jeg N., kaldet til at være degn i N. sogn, lover at jeg vil retteligen lære selv, og redeligen lære ungdommen dr. Morten Luthers Lille Katekismus udi sine ord og forklaringer efter Kongelig Majestæts Ordinas.

2. At jeg så vil tage vare på mit embede, indenfor og udenfor kirken, udi en sand Gudfrygtighed med bøn og påkaldelse, så ingen med Guds hjælp nogen steder skal tage forargelse af mig, eller spotte denne orden for min skyld.

3. At jeg ej vil findes modvillig imod min sognepræst, provst og bisp i nogen måde; men være min øvrighed hørig og lydige i alt det som kristeligt og ret er.

Så sandt hjælpe mig Gud og hans hellige ord. Amen.

Allerede nogle år forinden var han blevet gift med Kirsten Christensdatter, der var født o. 1657. Sammen fik de 6 børn i perioden 1680-91; men i forbindelse med den sidste fødsel døde Kirsten kun 34 år gammel; hun blev begravet i Husby den 17.2.1691.

Kort tid efter giftede Poul Henriksen sig med Dorothe Christensdatter Søgaard, med hvem han fik 3 børn.

Kilder:

Ekstrakt af Ulfborg Herreds Gejstlige Skifteprotokol 1685-...., nr. 6, 37, 66 og 87. I pakke i Ribe Bispearkiv (C4-775).

Ejnar Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie. Hardsyssels Aarbog 1909, side 108-111.

Tip-6-oldeforældre

796. **Henrich Ebbesen**, født 1620/1635, død eft. 1699.

Henrich Ebbesen var sædedegn i Staby til 1699. I 1683 havde han 2 køer, 4 får og 1 svin; og i 1688 nævnes han som fæster af degnebolet med et hartkorn på tønder 2-1-1-2, der ejedes af baron Høgs arvinger.

Måske er han bror til Johan Ebbesen Sachs, der var student fra Ribe 1646 og sognepræst i Tim-Madum 1652-1660; og til Christen Ebbesen, der var degn i Tim 1663-1721.

Hans hustru omtales i 1683, men hvad hun hed, og hvornår hun døde vides ikke.

2 børn:

Ebbe Henriksen, død 1735 i Staby. Sogneegn efter faderen 28.8.1699 til 1735. Gift med Karen Pedersdatter, men de efterlod ingen børn.

Poul Henriksen, født 1659, se denne.

Kilder:

Ekstrakt af Ulfborg Herreds Gejstlige Skifteprotokol 1685-...., nr. 6, 37, 66 og 87. I pakke i Ribe Bispearkiv (C4-775).

Ejnar Poulsen: Hardsyssels Degnehistorie.

Kilder

¹ *Dansk Biografisk Leksikon.*

² *Dansk Biografisk Leksikon.*

³ folketælling.

⁴ folketælling.

⁵ folketælling.

⁶ folketælling.

⁷ Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), side 23.

⁸ Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), side 24.

⁹ beregnet ud fra barnefødsler.

¹⁰ Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), side 117.

¹¹ Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), s. 110.

¹² Aabjerg Skifteprotokol (G446-1), s. 161.

Fra redaktøren

Når vejret er så surt og mørkt, som det er i øjeblikket, behøver vi lys og farve omkring os. Det har SLÆGTEN allerede fattet, dette blad er i den grad omgivet af farver, så det næsten kan ligne "kulørt litteratur". Meeen, bare rolig, indholdet er stadig, som det plejer at være, og vi kommer omkring slægtsforskning på mange måder og mange niveauer denne gang; der bliver forsket både i Danmark og i Holland, og nogle forsker ikke mere, medens andre "nøjes med" at smugle kreaturer over Kongeåen.

Og så er der Frederik, han er her og der og alle vegne, og hold da op, hvor han fylder – i Europa og i bladet, og når så piger skal opkaldes efter ham eller en af hans navnebrødre, så går det helt galt.

Jeg tror ikke, der er mange, der kan sige sig fri for at have en "uægte" (skrækkeligt

ord) ane, og mange har stoppet deres slægtsforskning på stedet, når de fandt en, for "sådan nogle" vil de ikke have i deres familie. Heldigvis kommer de fleste på bedre tanker. Man må også lige prøve at sætte sig ind i, hvordan forholdene var før i tiden. Vi er nok lidt tilbøjelige til at måle fortiden med vores alen, og det er ikke særligt klogt. Vi må prise os lykkelige for, at vi ikke levede på vore forfædres tid. Til gengæld var de dejligt fri for alle de distraherende ting, som vi anser som nødvendigheder i vores hverdag, og jeg tror virkelig ikke, de havde problemer med at falde i søvn om aftenen.

Med dette blad vil jeg ønske SLÆGTENS læsere en rigtig dejlig jul og et nyt år med "klingrende frost" i et par måneder, det ville glæde mig meget. Specielt, hvis "Sneflokke kommer vrimlende" først!

BS

Slægtshistorisk Forening Brønderslev

Tirsdag 9. februar kl. 19.30

Afholdes ordinær generalforsamling, med dagsorden ifølge vedtægterne.

Det foregår i Brønderslev Bibliotek.
Indgang fra Mejerigade.

Tirsdag 4. maj kl. 19

Årets udflugt går til "Vildmoseporten" (Gård 18 i Store Vildmose, Biersted Mosevej 277). Vi mødes på stedet kl. 19. Fælleskørsel arrangeres fra Mejerigade 9, 9700 Brønderslev kl. 18:30. Vi får en rundvisning i mosen med guide, og slutter af i Gård 18 med kaffe og kage. Prisen for arrangementet er 50 kr. pr. person.

Godsskifter m.m. i Vester Brønderslev og omegn.

Vi har modtaget et ringbind fra Søren og Bodil Kalstrup.

Bogen handler om fæstere i Vester Brønderslev, om hvordan det var at være fæster, hvad de skulle betale i indfæstning, landgilde og konge- og kirketiende. Derudover var der hoveri til godset. Efter hver fæsters død var der taksationsforretning over ejendommen inden den ny fæster kom til. Beskrivelse af, hvilken straf de fik for misrøgt. Materialet er kopieret fra Landsarkivet i Viborg og renskrevet.

Åbningstider

Mejerigade 9, 9700 Brønderslev.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Djursland

Tirsdag 5. januar

Andres S. Dobat, arkæolog, ph.d., Moesgård Museum: Kongens borge.

Vikingetiden og specielt det tiende århundrede, fremstår som en skelsættende epoke, kendetegnet af vidtgående omvæltninger – ikke kun i det nuværende Danmark, men i hele Norden.

Hver onsdag: Åbent hus kl. 13 – 17.

Hver torsdag: Åbent hus kl. 19 – 22.

Lukket helligdage.

Første åbningsdag er 6. januar.

Sidste åbningsdag inden sommerferien er 30. juni.

Gotisk læsning - Studiekreds for medlemmer starter onsdag 6. januar kl. 9:30 – 11:30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag samme tid og sted til og med 24. marts. Dog afbrudt af vinterferie i uge 8.

Kontingent

125 kr. Par 175 kr.

Bestyrelse

Anders Sørensen, fmd., Markedsvej 7,
9700 Brønderslev, ☎ 5131 0735.

E: sternas@mail.dk

Mette Kjul Pedersen, nstfmd., Danevej 14,
9700 Brønderslev, ☎ 9882 0397.

E: mette.pedersen@nordjyske.dk

Jens Dybro, kass., Løkkenvej 452, Stenum,
9700 Brønderslev, ☎ 9883 8050.

E: kaerholt@worldonline.dk

Leif Olesen, sekr., Bundgårdsvej 13,
9700 Brønderslev, ☎ 9882 5821.

E: leifo@mail.dk

Arne Kristiansen, Niels Bohrs Plads 6,
9700 Brønderslev, ☎ 5048 7738.

E: arnec@mail.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforbroenderslevegnen.dk

Nyhedsmails: Send din mailadresse til sekretæren.

Tirsdag 19. januar

Klubaften. Vi mødes og udveksler erfaringer, samt hjælper hinanden med spørgsmål inden for slægtsforskning og lokalhistorie.

Tirsdag 2. februar

Lise Andersen, museumsinspektør, Hadsund Egns Museum: Møllernes historie i Danmark.

Møllerne havde en særstilling i lands-

byerne, og deres historie vil i foredraget blive belyst ud fra bygningsmæssige, teknologiske, personalhistoriske og landbrugshistoriske vinkler.

Tirsdag 9. februar

Ordinær generalforsamling ifølge vedtægterne. Dagsorden kan ses på foreningens hjemmeside.

Tirsdag 2. marts

Anette Hoff, museumsinspektør, Horsens Museum: Slægten de Lichtenberg.

Tirsdag 16. marts

Klubaften. Vi mødes og udveksler erfaringer, samt hjælper hinanden med spørgsmål inden for slægtsforskning og lokalhistorie.

Tirsdag 30. marts

Medlemmerne inviteres med til arkivbesøg på Rougsø Lokalhistoriske arkiv, Langhøjskolen, Bakkegårdsvej 8, Vivild, 8961 Allingåbro.

Tilmelding til Bent Klim Johansen senest 23. marts.

Tirsdag 6. april

Palle Schødt Rasmussen, lektor: Kirkeudsmykning og kirkeinventar i udvalgte kirker på Djursland.

Lørdag 10. april

Palle Schødt Rasmussen, lektor. Ekskursion til kirker på Djursland. Se nyhedsbrev og foreningens hjemmeside for tid og sted.

Tirsdag 13. april

Klubaften. Vi mødes og udveksler erfaringer, samt hjælper hinanden med spørgsmål inden for slægtsforskning og lokalhistorie.

Tirsdag 27. april

Tony Martin, docent: Temaaften om fotografier.

Tirsdag 4. maj

Klubaften. Vi mødes og udveksler erfaringer, samt hjælper hinanden med spørgsmål inden for slægtsforskning og lokalhistorie.

Tid og sted

Såfremt intet andet er anført, foregår alle arrangementer kl. 19 på Grenaa Egnsarkiv ved Grenaa Bibliotek, N.P. Josiassensvej 17, 8500 Grenaa.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 145 kr. Par 220 kr.

Bestyrelse

Hanne L. Bild, fmd., Glentevej 4, 8500 Grenaa,

☎ 2962 0626. E: hanne.b@privat.dk

Bent Klim Johansen, nstfmd., Nellikevej 50, 8500 Grenaa, ☎ 8630 9387.

E: de-nijs.johansen@stofanet.dk

Ulla Bugtrup Jensen, kass., Ludvig Holbergs Vej 10, 8500 Grenaa, ☎ 8632 1106.

E: bnygaard@vip.cybercity.dk

Hanne Andersen, sekr., Fasanvej 6 B, 8500 Grenaa, ☎ 8630 0365.

Geert Henriksen, Duevej 24, 8500 Grenaa,

☎ 8632 5193. E: geerthenriksen@stofanet.dk

Niels Kjeldsen, Bellisvej 10, 8500 Grenaa,

☎ 8632 0093. E: nckp@stofanet.dk

Ivan Jensen, Hyldehaven 60, 8520 Lystrup,

☎ 8622 3718. E: ij@oncable.dk

Hjemmeside

www.djursslagnet.dk

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Tirsdag 26. januar

Billedeftermiddag.

Jens Erik Starup fra Grindsted Lokalhistoriske Arkiv fremviser nogle af arkivets mindre kendte billeder. Kom og fortæl hvad du eventuelt ved om motiverne.

Tirsdag 23. februar

Stednavnene og deres betydning.

Jens Erik Starup fra Grindsted Lokalhistoriske Arkiv fortæller om lokale stednavne og deres oprindelse og betydning.

Tirsdag 23. marts kl. 19 på Karensminde Generalforsamling.

Dagsorden efter vedtægterne.

Foreningen giver kaffen denne aften.

Efter generalforsamlingen ser vi videooptagelser fra Karensminde.

Tid og sted

Ordinære møder holdes kl. 14 på Grindsted Bibliotek, hvis ikke andet er nævnt. Fri adgang for medlemmer. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, med mindre andet er nævnt.

Slægtshistorisk Forening Guldborgsund

Lørdag 23. januar

Erik Skaftø: Tips og tricks på Internettet til brug ved slægtsforskning.

Arbejdende foredrag, hvor vi får noget, vi kan bruge i vores slægtsforskning, samt præsentation af 3 slægtsforsknings-programmer og lidt billedbehandling. Husk USB-nøgle / memory stick til at gemme på.

OBS, holdes på Ejegod Skole, Fjordvej 46, 4800 Nykøbing F. Computerrummet.

Lørdag 20. februar

Bent Jensen, Saksøbing: Retsbetjenten. Vi hører om fogedprotokoller, hvor vi kan finde dem, hvordan vi bruger dem samt krydrer

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Gotisk håndskrift.

Har du lyst til at være med til at læse gotisk håndskrift?

Studiekredsen fortsætter i foråret 2010. Første mødedag er torsdag 14. januar kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Vi mødes hver 14. dag. Materialeudgifterne deler vi. Leder af studiekredsen er Jens Erik Starup.

Kurser i slægtsforskning

Foreningen afholder kurser i slægtsforskning, såfremt den fornødne interesse er til stede. Ret venligst henvendelse til Judith Andersen Sørensen snarest muligt.

Bestyrelse

Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted, ☎ 7532 2353.

E: Jens.Starup@post2.tele.dk

Judith Andersen Sørensen, nstfmd.,

Ravlundvej 9a, 7200 Grindsted, ☎ 7534 8260.

Bent Krogsgaard, kass., Dalsøvej 47,

7200 Grindsted, ☎ 7532 1901.

gennemgangen med forskellige eksempler.

- Min oldefar rejste til Jylland, derfor skulle han have pas!

- Min tipoldemor var tjenestepige og lidt vild – Det var umoralsk, hvad hun foretog sig, sagde de!

- Brændevin er godt! Kunne man ikke brænde den selv?

Hvor finder vi svar på dette og mere af samme slags!

Lørdag 20. marts

Generalforsamling.

Herefter fortæller Kitty Lykke Jensen, Eskilstrup, om slægtsforskning, indsamling af materiale, herunder billeder, og behandling af dette. Mulighed for spørgsmål.

Lørdag 24. april

En tur ud i det blå med besøg på et arkiv efterfulgt af eftermiddagskaffe i det grønne!

Samkørsel fra Nykøbing F. kan etableres. Nærmere om, hvor det bliver, samt klokkeslæt kommer senere.

Møderne er åbne for alle interesserede. Interesserede og medlemmer, der sidder inde med spændende forskningsresultater eller andre oplysninger af almen interesse, har i tilslutning til møderne mulighed for i korthed at fortælle herom. Men husk at ringe til formanden i forvejen.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Foredragene begynder kl. 13, og holdes, hvis ikke andet er anført, på "Det Gamle Bibliotek", Rosenvænget 17, Nykøbing F.

Kontingent

Kr. 170 for enkeltmedlemmer, kr. 220 for ægtepar, kr. 75 for biblioteker/arkiver og kr. 30 for gæstekort.

Bestyrelse

Susanne Poulsen, fmd., Saksøbingvej 13, 4891 Toreby L., ☎ 5485 9885. E: spp@privat.dk
Inger G. Rasmussen, nstfdm., Bøsserupvej 11, Fuglse, 4960 Holeby, ☎ 5460 6393.

E: i.rasmussen@email.dk

Lisbeth Christensen, kass., Skovvænget 28, 4861 Guldborg, ☎ 5477 0196.

E: lis.gul2@gmail.com

Hans-Jørgen Olsen, sekr., Stubbekøbingvej 58, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 7557.

E: h-jolsen@post.tele.dk

Anni Dahl, best.medl., Vedby Vesterskovvej 17, 4840 Nr. Alslev, ☎ 5443 5806.

E: anni.fleuron.dahl@mail.dk

Tove Boesen, 1. suppl., Egevangen 12, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2528.

E: tk.boesen@privat.dk

Ole Hjæresen, 2. suppl., Granvænget 14, 4990 Saksøbing, ☎ 5470 7401.

E: bogohj@mail.dk

Karen M. Larsen, rev., Krårup Møllevej 5, 4990 Saksøbing, ☎ 5477 9403.

E: kmhl@mail.dk

Aase Diemer, rev.suppl., Strandvænget 6, 4990 Saksøbing, ☎ 5477 0696.

E: fsd@nypost.dk

Haderslev Slægtsforsknings Forening

Foreningen ønsker ikke at indsende program til SLÆGTEN.

Meddelt af

Ejvind Lund Hansen, formand,
☎ 7453 5353. E: ejluha@mail.dk

Hedeboegns Slægtsforsker Forening

Vi har normalt møder alle torsdage.

I de ulige uger mødes vi fra 19-21,30. * hver anden gang er der som regel foredrag om overordnede emner

* hver anden gang er der klubaften, hvor vi udveksler erfaringer og søger hjælp hos hinanden.

I de lige uger mødes vi kl. 10-12,30 til forskellig studieaktivitet omhandlende alle områder inden for slægtsforskningen - (læsning af arkivalier, brug af diverse

slægtsprogrammer, brug af internet, samt læsning af gotisk skrift).

Af og til er der også ekskursioner til arkiver eller til steder med relation til slægtsforskning/historie.

Vi starter den nye sæson torsdag 7. januar kl.19 med en klubaften.

Torsdag 21. januar

Generalforsamling.

Dagsorden efter lovene.

Forslag skal være indsendt til formanden senest 14 dage før.

Torsdag 4. februar

Kristina Ax: Forandring fryder.
Landalmuen i en brydningstid.

Torsdag 4. marts

Jørgen Mikkelsen, arkivar: Kilder om
sundhed og sygdom.

Læs i øvrigt det udførlige program på
vores hjemmeside.

Tid og sted

Hedeboegnens slægtsforsker Forening
holder normalt sine møder på torsdage i
Medborgerhuset, Taastrup Hovedgade,
nr. 71 - 2630 Taastrup – lokale 3. General-
forsamling og foredrag begynder kl. 19.

Slægtshistorisk Forening Herning

Mandag 18. januar

Enten Hans Jørgen Marker eller Nana
Floor Clausen fra Dansk Dataarkiv i
Odense: Kildeindtastningsprojektet og
slægtsforskerne

Vi hører om følgende elementer:

De danske folketællinger. Hvad in-
deholder de? Hvad kan de bruges til i
slægtsforskningen, i historisk demografi
og i almen historie

Dansk demografisk database. Hvad
finder man i databasen? Hvordan søger
man? Hvad kan man gøre for at finde det,
man leder efter?

Kildeindtastningsprojektet. Projektets for-
tid, nutid og fremtid. Hvem bidrager? Det er
sjovt at taste, og det er værdifuldt for andre.
Hvordan kan man komme til at deltage?

Kommentarer, spørgsmål og forslag fra
forsamlingen.

Samme aften afholdes foreningens
generalforsamling.

Mandag 15. februar

Denne aften vil medlemmer fortælle om
de spændende ting, de har fundet i deres
slægtsforskning. Har du noget du vil vise,
eller fortælle om, så tag det med.

Kontingent

150 kr. pr. medlem - 200 kr. for ægtepar.

Bestyrelse

Ole Søndergaard, fmd., Stillidsvej 34,
2630 Taastrup, ☎ 4399 1914.

E: ole.soendergaard@webspeed.dk
Birgit Larsen, nstfmd., ☎ 4656 5396.

Arne Ole Mortensen, kass., ☎ 4656 2330.

Claus Asmussen, ☎ 4656 2609.

Vagn Hansen, ☎ 4399 8239.

Benny Blom-Jensen, red. af hjemmesiden,

☎ 4364 5543. E: webmaster@hedeboslaegt.dk

Hjemmeside

hedeboslaegt.dk.

Der vil endvidere blive mulighed for at
prøve slægtsforskerprogrammerne Win-
family 6.0, Family tree Maker, Legacy og
Brothers Keeper. Hvis der er nogle ord i
et dokument fra arkivet, du ikke kan læse,
vil vi prøve at hjælpe dig denne aften. Har
du noget du vil spørge om eller fortælle
de andre medlemmer – så tager vi det op
denne aften.

Mandag 15. marts

Besøg på lokalhistorisk arkiv i Herning
hos Doris Frederiksen

Her vil blive mulighed for at se det
sidste nye på arkivet. Har du et problem
med slægtsforskningen, kan du måske få
hjælp denne aften.

Mandag 19. april

Magne Lund: Om krigen 1864, soldaterne,
enkerne, m.v. med henvisning til kilder

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.

Mødet mandag 15. marts er på lokalhi-
storisk arkiv i Herning, Centralbiblioteket i
Herning, Brændgårdsvej, 7400 Herning.

Alle andre møder foregår i Herning Fri-
villig Center, Codanhus, Fredensgade 14,

7400 Herning (indkørsel fra Dalgas Allé)
– kaffe kan købes (5 kr. pr. kop) og brød
må gerne medbringes.

Kontingent

175 kr. årligt for foredrag og abonnement
på SLÆGTEN. Ikke medlemmer kr. 30 pr.
foredrag.

Kursusvirksomhed

Ingelise Løvenholt: *Slægtsforskning for
begyndere og fortsættelse, gotisk skriftlæs-
ning*, samt ekskursioner til Landsarkivet
i Viborg. 12 onsdage kl. 19-21.35 fra sidst
i januar 2010.

Kurset afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

Ingelise Løvenholt, fmd., Granly 1, 7451 Sunds,
☎ 9714 1632. E: ingelise.nielsen@webspeed.dk
Anders Strøm, nstfmd., Snebjerg Hovedgade 27
7400 Herning, ☎ 9716 1837.

E: a.stroem@mail.tele.dk

Helen Jensen, kass., Rugvænget 67,
7400 Herning, ☎ 9712 9571.

E: helen.jensen@webspeed.dk

Finn Larsen, Ilskov Hovedgade 24B,
7451 Sunds, ☎ 9714 5416. E:

finnlarsen@fiberpost.dk

Eli Ottosen, Ravnsbjerg Mark 7, Gjellerup,
7400 Herning, ☎ 9711 9496.

E: eli.ottosen@mail.dk

Bjarne Eg, suppl., Østerbyvej 7, 7400 Herning,
☎ 9714 7727. E: bjarneeg@adslHome.dk

Henny Wedel, suppl., Ålholmvej 62, Tjørring,
7400 Herning, ☎ 9726 7306.

E: hwedel@privat.dk

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 26. januar

Generalforsamling. Dagsorden vedlagt.

Efter generalforsamlingen fortæller
Hugo Kristensen videre af krøniken om po-
strøveren Christen Pedersen Lørslev. Han
har nu fået royale aner og adskillige børn
med en elskerinde. Forhistorien vil blive
ridset op, så nye tilhørere kan følge med i
hans mildt sagt særprægede levned.

Tirsdag 9. februar (FU)

Svend-Erik Christiansen: Slægtsforsk-
ningsprogrammer på godt og ondt.

Meget er blevet lettere ved at bruge disse
programmer til opsamling af persondata.
Foredragsholderen gør status over program-
mernes muligheder og viser tillige nogle
af deres sidegevinster. I stigende omfang
bruges de til at præsentere slægten på nettet,
og et eksempel på dette vil blive vist.

Tirsdag 9. marts. Forhåndstilmelding.

Winni Østergaard, journalist og forfatter:
1800-tallet set fra en horeunges perspektiv.

Foredragsholderen har udgivet to af tre
planlagte dokumentariske romaner om

pigen Helvig Pedersdatter fra Refs i det
sydlige Thy. I første bog følger vi hende
som barn af en ugift mor og i anden bog
som tjenestepige og selv mor til et "uægte"
barn. Desuden vil foredraget give et indblik
i den forskningsmetode, der er brugt for at
finde frem til oplysninger ikke alene om
Helvig, men også om andre brogede skæb-
ner og farverige personer i Hurup sogn.

Foredraget er arrangeret sammen med
biblioteket og finder sted i bibliotekets
mødesal i Metropolen kl. 19. Gratis ad-
gangsbilletter bestilles hos formanden og
udleveres ved møderne eller tilsendes.

Tirsdag 23. marts

Ekskursion til Sindal lokalhistoriske
Arkiv.

Arkivet har til huse på Sindal Skole. Fra
hovedvejen drejes mod nord ad Oremosevej
i rundkørselen vest for byen. I den anden
rundkørsel derefter drejes th. ad Bagges-
vognvej og straks efter igen th. ad Stadi-
onvej til parkeringspladsen ved hallen og
tværvejen Islandsvej. Kryds vejen, gå over
skolegården til den grønne afdeling og ned
i kælderens. For dem, der når i mål ad den
kringlede vej, er der foruden arkivindsigt
belønning i form af brød til arkivets kaffe.

Tirsdag 13. april

Mogens Thøgersen, museumsdirektør
VHM: Glimt i tekst og billeder af kongebesøg i Hjørring.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19 i Forsamlingsbygningen, Østergade 9, Hjørring. Kaffe og brød købes i pausen for 10 kr. Arkivekskursionen begynder kl. 19 på arkivet.

Adgangsbilletter til mødet 9. marts i Metropolen bestilles hos formanden fra 26. januar og udleveres ved møderne eller tilsendes.

Kontingent

175 kr.

Lørdagsåbninger på Historisk Arkiv i Hjørring

Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende lørdage: 9. januar, 6. februar, 6. marts og 10. april, hvor vores arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på læsesalen. Her kan ses lokale arkivalier og billeder, som findes via ARKIBAS på opstillede computere, der tillige har internetadgang. Mikrokortene

Horsensegnens Slægts- historiske Forening

Tirsdag 12. januar

Medlemsmøde

Torsdag 28. januar (FU)

Jørgen Markvad, Gedved: Matrikulerin-
gens historie, betydning og funktion.

Tirsdag 9. februar

Besøg i Brædstruppegnens Hjemstavnsfor-
ening. Deltagerantal er begrænset.
Tilmelding til fomanden på mail eller
telefon senest tirsdag 26. januar.
Foreningen arrangerer fælles transport
med afgang fra Horsens kl. 18.30.

Tirsdag 23. februar

Generalforsamling.

er fortsat tilgængelige i de nyindrettede lokaler med god plads. Der er kaffe på kan-
den i frokoststuen. Bemærk at lørdagene
i januar og april pga. nære helligdage er
flyttet en uge i forhold til den sædvanlige
1. lørdag i måneden. Studiekredsen i go-
tisk skriftlæsning fortsætter samme dage
kl. 13-15. Alle er velkomne.

Bestyrelse

Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24,
9800 Hjørring, ☎ 9892 7075.

E: permaack@slfhj.dk

Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1,
9800 Hjørring, ☎ 9891 1984.

E: asgerbruun@slfhj.dk

Ole Grau, sekr./mødereferent,
Nøddekrigevej 4, 9800 Hjørring, ☎ 2395 4881.

E: olegrau@slfhj.dk

Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A,
9800 Hjørring, ☎ 9890 9640.

E: erikwchristiansen@slfhj.dk

Jan Rasmussen, Stensgårdsvej 45,
9800 Hjørring, ☎ 9892 2477.

E: janrasmussen@slfhj.dk

Hjemmeside

www.slfhj.dk

Herefter kaffe og foredrag om Skander-
borg Rytterdistrikt.

Tirsdag 9. marts

Medlemsmøde.

Torsdag 25. marts (FU)

Anton Blaabjerg, Viborg: Kartoffelty-
skerne og hedens opdyrkning.

For 250 år siden blev tyske kolonister ind-
kaldt med det formål at få opdyrket øde
hedestrækninger i Jylland. Ud fra egne
erfaringer med udforskningen af kartof-
feltyske slægter som Bräuner/Breumer,
Kriegbaum og Cramer kaster foredrags-
holderen lys over hedens opdyrkning.

Horsensegnens Slægtshistoriske Forening
træffes i Lokalsamlingen på Horsens Biblio-
tek 1. og 3. mandag i måneden kl. 16-18.

Studiekreds torsdage i ulige uger. kl.19 i
Åpark Centret, start 7. januar.
Tilmelding til Hanne Bjørn

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19 i Åpark Cen-
tret, Løvenørngade 21, Horsens.

Kontingent

175 kr. pr. husstand.

Bestyrelse

Knud Friis, fmd., Vænget 7, Vinten, 8700
Horsens, ☎ 7565 4179. E: elknud@stofanet.dk

Leif B. Hansen, kass., Askevej 31,
8700 Horsens, ☎ 7562 0147.

E: leifbhansen@stofanet.dk

Helle Jensen, sekr., Dalagervej 41,
8700 Horsens, ☎ 7564 0619.

E: helle@maskinhuset.dk

Hanne Bjørn, kurser , Bregnevej 6, Torsted,
8700 Horsens, ☎ 7564 7817.

E: habj@stofanet.dk

Britt Petersen, Mosegårdsvej 9, 8700 Horsens,
☎ 7564 4143. E: fam.peter@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegt-horsens.dk

Hvidovre Slægtsforskere

Tirsdag 12. januar

Første møde efter juleferien. Kontingent-
betaling, udlevering af SLÆGTEN. Hyg-
geligt samvær.

Tirsdag 19. januar

Hvordan forfølger vi faderskabssager/ali-
mentationssager, hvordan kunne kvinderne
undgå at oplyse om faderens navn.

Tirsdag 26. januar

Medlemsvalgt program.

Tirsdag 2. februar

Årsmøde/generalforsamling.

Tirsdag 9. februar

Gitte Bergendorff Høstbo: Sådan fandt jeg
min svenske slægt.

Tirsdag 16. februar

Opfølgning på sidste foredrag.

Tirsdag 23. februar

Udvandrer - økonomi - årsag til udvan-
dringen.

Tirsdag 2. marts

Gotisk skrift.

Tirsdag 9. marts

Michael Dupont: Paskontroller, en glemte
kilde.

Tirsdag 16. marts

Opfølgning på sidste foredrag. Forslag til
foredrag til efteråret.

Tirsdag 23. marts

Jan Pedersen: Fattigvæsenet og fattiggårde
i 1800-tallet.

Tirsdag 13. april

Opfølgning på sidste foredrag. Betaling
for sommerudflugt.

Tirsdag 20. april

Til- og afgangslister.

Tirsdag 27. april

Afslutning.

Husk at tjekke din mail for ændringer i
programmet, eller se vores nye hjemme-
side, se nederst.

Vi udveksler erfaringer og hjælper hinan-
den videre med slægtsforskningen, samt
viser nyheder fra BK.6.3 i det omfang,
tiden tillader.

Tid og sted

Kl. 14 på Rytterskolen, Hvidovre Kir-
keplads 1, Hvidovre, hvis ikke andet er
anført.

Vi må regne med et par aflysninger, hvis
der skal være udstilling på Rytterskolen.

Kontingent

150 kr. pr. halvår inkl. SLÆGTEN. Nye medlemmer betaler 250 kr. ved første møde, de 100 kr. er indskud til hjælp til køb af materiale. Gæster 25 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17, st.tv.,
2650 Hvidovre, ☎ 3678 8642.

E: davao@tdcadsl.dk

Marian Stenak, nstfmd., Immerkær 9, st.tv.,

2650 Hvidovre, ☎ 3675 8195.

E: bm.stenak@webspeed.dk

Egon R. Andersen, kass., Kirkegade 6,

2650 Hvidovre, ☎ 3675 4891.

E: era@post11.tele.dk

Sven Hylsberg, ☎ 4063 0107.

E: svenhylsberg@webspeed.dk

Lone Klint, ☎ 3670 8024. E: nyboel@privat.dk

Arne Christiansen, rev., ☎ 3670 5147.

E: arne-gerda-christiansen@mail.dk

Hjemmeside

www.hvidovre-slaegtsforskere.dk

Koldinghus Forening af Slægtsforskere

Tirsdag 5. januar

Poul Dedenroth-Schou, museumsdirektør på Koldinghus: En aften på Koldinghus med rundvisning og informationer.

En generel orientering om Koldinghus som historisk mindesmærke og som kulturhistorisk museum. Desuden en orientering om de dele af museets samlinger, såsom genstande, arkivalier, billeder og litteratur, som har lokal- og personalthistorisk relevans.

Tirsdag 2. februar (FU)

Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivleder på Esbjerg Byhistoriske Arkiv, Esbjerg: Fra fæstebonde til prioritetsbestyrer.

Omkring år 1800 tilhørte ca. 98 % af den danske befolkning bondestanden eller almuen. Der var forskel på fæstebønder og selvejere, for slet ikke at nævne husmænd med og uden jord. Også inden for de enkelte grupper var forskellene store. En kongelig fæstebonde fandt sig ikke i hvad som helst. Mellem ham og en selvejerbonde var der næsten ingen forskel. Foredraget behandler landbrugets udvikling fra ca. 1750 frem til ca. 1950 med særlig fokus på kilder af interesse for slægtsforskere og lokalhistorikere.

Tirsdag 2. marts

Generalforsamling.

Tirsdag 6. april (FU)

Ulrich Alster Klug, slægtsforsker, Kværndrup: Danske Kancelli.

Kancelliet havde fra gammel tid de ressorts, som fra 1848 blev videreført af bl.a. justitsministeriet, indenrigsministeriet, kulturministeriet og sundhedsministeriet. I dets arkiv findes materiale af stor betydning for slægtsforskere. Med eksempler på henvisninger fra andre kilder som f.eks. kirkebøger vil foredragsholderen vise, hvad man kan forvente at finde, og hvordan det gøres.

Gotisk læsning

Før vore sædvanlige mødeaftner, den første tirsdag i måneden, kan de medlemmer, der ønsker hjælp til gotisk læsning, møde op på Sct. Jørgens Gård kl. 18 for at være med. Der behøves ingen tilmelding til disse møder. Kontaktperson: Steffen Riis.

”Vi hjælper hinanden” - Slægtsforskning for begyndere og lidt øvede - Følgende onsdage: 13. januar, 10. februar og 10. marts.

Vi har i bestyrelsen en fornemmelse af, at der er en del nye medlemmer, der har lidt besvær med at komme i gang med at forske i deres slægt, og ikke rigtig ved, hvordan de skal få begyndt eller er gået i stå, fordi de ikke ved, hvordan de skal komme videre.

Møderne finder sted på Sct. Jørgens Gård kl. 19.30.

Kontaktperson: John Rasmussen (nr. 16).

Tur til Give-egnens Museum

I vinterferien, uge 7, arrangerer foreningen en tur til Give-egnens Museum. Der arrangeres kørsel i privatbiler. En nærmere detaljeret beskrivelse af turen kan læses i sidste nummer af foreningens blad.

Studieture til Landsarkiverne i Viborg, Aabenraa og Odense

På vore mødeaftner hjælper vi hinanden med at etablere fælleskørsel til de tre landsarkiver.

Den eller de af vore medlemmer, der ønsker at besøge et af arkiverne, melder dette på mødet eller til formanden. På den måde kan vi hjælpe hinanden med at fylde en bil.

Der betales 90 kr. til bilens fører for at køre med til Viborg. Til de to andre arkiver dog kun 60 kr.

Kontaktperson: Formanden.

Tid og sted

Kl. 19.30 - 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gaard, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding.

Kontingent

200 kr., samlevende par 300 kr., gæster 50 kr.

Korsør Slægtshistoriske Forening

Torsdag 14. januar

Kontingentbetaling og udlevering af SLÆGTEN.

Derefter Flemming Svendsen: Hvordan jeg er i slægt med en dansk kirkemaler i Norge.

Torsdag 28. januar

Flemming Fejer Nielsen: Hjælp til slægtsforskning på internettet.

Torsdag 11. februar

Clara Svendsen vil fortælle om Centralen i Doverodde.

Torsdag 25. februar

Birthe og Ib Jönsson: Slægtsforskning; Langeland, Ågerup og Selsø sogne. Derefter spørgetid.

Bestyrelse

Henning Haugaard, fmd., Brændkjærgade 46, 6000 Kolding, ☎ 7550 4339.

E: haugaardkolding@mail.tele.dk

Steffen Riis, nstfmd., Mazantigade 18, 1.tv., 6000 Kolding, ☎ 6471 3575.

E: steffen.riis@gmail.dk

Henning Steen Højvælde, kass., Kongsholm 2, 6051 Almind, ☎ 7556 1088.

E: the-old@stofanet.dk

John Rasmussen, sekr., Kobbelskoven 10, 6000 Kolding, ☎ 7553 4955.

E: grejo@stofanet.dk

Ingrid Majgaard, red., Varmkærvej 10, 6040 Egtved, ☎ 7555 3709.

E: ingmaj@mail.tele.dk

Lene Flink Knudsen, suppl., Tingvej 2, 6650 Brørup, ☎ 4058 6032.

E: flinchk@hotmail.com

Hjemmeside

www.kolding.dk/slaegtsforskerforening

Link

Vonsilds-slægter, en hjemmeside, der fra efteråret 2009 administreres og opdateres af foreningen.

Torsdag 11. marts

Jytte Skaaning, cand.mag., arkivleder: Når kirkebogen mangler.

Foredraget giver tips og råd om, hvor vi kan finde andre kilder, der kan hjælpe os videre.

Torsdag 25. marts

Generalforsamling.

Efter generalforsamlingen beretter Ove Jensen (Korsør Miniby) om en vandring gennem Algade ca. 1840 fra Bomhuset til Sankt Gertruds Kirke, en fortælling om husene og de mennesker, der boede der.

Torsdag 8. april

Karin Vedel: Fundet af min oldefars dåbsattest fra 1839 var min begyndelse til slægtsforskning.

Torsdag 22. april

Vi holder afslutning med spisning og hyggeligt samvær.

Vedr. sommerudflugt

De medlemmer, der er interesserede i en sommerudflugt i juni måned, bedes kontakte formanden senest 1. maj.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster pr. foredrag 25 kr.

Tid og sted

Biblioteket i Korsør, indgang Bernstengade, kl. 19.15.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Torsdag 21. januar

Svend Andersen, Aabybro: Hvad dåbsattesten gemte – eller fattigdom i 1800-tallet.

Alle er velkomne. Medbring selv kaffe og brød.

Mødested: Løgstør Bibliotek kl. 19.

Torsdag 4. februar

Generalforsamling.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Mødested: Christiansminde kl. 19.

Lørdag 13. februar

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's plads kl. 8.

Tilmelding på ☎ 9867 2179, 9867 6930, 9868 1391 senest 11. februar.

Torsdag 4. marts

Alternativ slægtsforskning f.eks. med "Geni", "My heritage" og lignende.

Inspirator: Lene Lolholm, Løgstør.

Alle er velkomne, medbring selv kaffe og brød.

Mødested: Løgstør Bibliotek kl. 19.

Bestyrelse

Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør,

☎ 5837 1119. E: Karinvedel@privat.dk

Kirsten Christensen, kass., Kjærsvvej 10,

4220 Korsør, ☎ 5837 3263.

E: sheba@christensen.mail.dk

Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør,

☎ 5837 6723.

Pia Jensen, Strandvejen 12, 4220 Korsør,

☎ 5837 6017.

Ib Jönsson, Søskæret 4, 4220 Korsør,

☎ 5835 3739.

Birthe Jönsson, suppl., Søskæret 4,

4220 Korsør, ☎ 5835 3739.

Hans Burchardt, rev., Møllebjergvej 26,

4220 Korsør, ☎ 5837 2275.

Grethe Dimpker, rev.suppl., Kastanievej 1,

4220 Korsør, ☎ 2046.

Torsdag 18. marts

Historiske sange ved Jørn Christensen.

Mødested: Christiansminde kl. 19.

Onsdag 14. april

Tur til Erhvervsarkivet i Århus.

(gamle regnskaber, brandforsikringer virksomhedsregnskaber, der er på arkivet en stor del af regnskaberne fra Købmand Simonsen, Løgstør).

Afgang fra HP's plads kl. 8.

Tilmelding på ☎ 9867 2179, 9867 6930, 9868 1391 senest 12. april.

Onsdag 28. april

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's plads kl. 8.

Tilmelding: ☎ 9867 2179, ☎ 9867 6390 eller ☎ 9868 1391 senest 26. april.

Tirsdag 4. maj

Arrangement i forbindelse med befrielsen i 1945.

Tirsdag 25. og onsdag 26. maj.

Københavnertur med guide.

I lighed med de seneste år vil der blive søgt arrangeret en Københavnertur, med et nyt program og igen med Arne Mathiasen som guide. Pris incl. bus og overnatning ca. kr. 1350-1450.

Overnatning i dobbeltværelser.
Tilmelding til John Nielsen senest 31.
marts.

Søndag 6. juni

Ud og se med Jørn C.
Tur til og omkring Vilsted Sø, Vitskøl
Kloster og Skarp Salling Kirke.
Afgang fra HP's plads kl. 10 og hjemkomst
ca. kl. 16.
Vi spiser til middag på Trend Kro.

Mandag 28. juni

Evt. udstilling om den lokale maler Aage
Strand, der kunne være blevet 100 år på
denne dag.

Alle arrangementer bliver forudgående
bekendtgjort i Vesthimmerlands Folkeblad,
og heraf fremgår, når tilmelding er nødven-
dig og til hvem tilmelding skal ske.
Til nogle arrangementer vil der være en
entre samt eventuelt egenbetaling til for-
tæring og transport.

Lokalhistorisk Arkiv, Torvegade 6,
9670 Løgstør

Morsø Slægtshistoriske Forening

Der er slægtsforskning følgende tirsdage:
5. januar, 19. januar, 2. februar, 16. februar
og 2. marts.

Tid og sted

Vore studieaftener foregår på Lokalhisto-
risk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing
Mors med start kl. 19.30.

Kontingent

Kr. 125

Åbent torsdage kl. 14-18.
Foreningens kontaktperson til arkivet:
Bent Grundtvig Sørensen, Østeralle 9,
9670 Løgstør, ☎ 9867 1618.

Kontingent

Kr. 100 for enkeltpersoner og kr. 150 for
husstandsmedlemskab.

Bestyrelse

John Nielsen, fmd., Østeralle 20, 9670 Løgstør,
☎ 9867 1234. E: john@privatpost.dk
Carsten Holm Nielsen, nstfmd., Vestervang
Alle 57, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1250.
Jørn Christensen, kass., Vægtergade 25,
9670 Løgstør, ☎ 9867 4440. E: mail@filteriet.dk
Valther Schack, sekr., Liljevej 14, 9670 Løgstør,
☎ 2943 0931. E: schack@stofanet.dk
Erik Stagsted, Gattensmindevej 10,
9670 Løgstør, ☎ 9867 2179.
E: erikstagsted@stofanet.dk
Henning Jensen, arbejdende suppl., Tværvej 9,
9670 Løgstør, ☎ 9867 1785

Hjemmeside

www.logstor.lokalarkiver.dk - Slægts- og
Lokalhistorisk Forening.

Bestyrelse

Gunhild Olesen Møller, fmd., Strædet 38,
7990 Øster Assels, ☎ 2332 9210.
E: gunhild.olesen.moller@rn.dk
Bjarne Nielsen, kass., Ranunkelvej 16,
7900 Nykøbing M.
Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9,
Vodstrup, 7900 Nykøbing M.
Inge Langballe, Kirkebyen 37, Solbjerg,
7950 Erslev.
Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42,
Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Mandag 11. januar kl. 19-22(FU)
Foredragsaften. Michael Dupont: Uægte børn og arme kvinder,

Der er arbejds møder følgende tirsdage kl. 13-16:
19. januar, 2. februar, 16. februar, 23. februar, 9. marts, 13. april, 20. april og 4. maj.

Mandag 1. marts kl. 19-22 (FU)
Foredragsaften. Jan Pedersen: Brandforsikring og matrikel systemet,

Tirsdag 23. marts kl. 13-16
Generalforsamling.
Vi hører gerne om nye forslag – f.eks. forslag til arkivbesøg – hvad med Kort og matrikelstyrelsen? Én af de 3 følgende tirsdage?

Nordvestjysk Slægtshistorisk Forening

Torsdag 28. januar
Ordinær generalforsamling i henhold til vedtægterne.
Aftenens øvrige program: Militæruddrivning før 1788 ved Hans Toudal.

Torsdag 25. februar
Esben Hedegaard, museumschef, Svendborg: Landsbyliv.

Torsdag 25. marts (FU)
Inger Buchardt, cand. mag., Varde: Hvad kan man gøre hjemmefra, før man spørger andre?
Foredrag omkring slægtsforskning i det sønderjyske og i Nordtyskland.

Medlemsaftener afholdes på følgende datoer:
14. januar, 11. februar og 11. marts.

Ret til ændringer forbeholdes.

Bestyrelse
Knud Werchmeister, fmd., Kongensgadevej 1B, 3200 Helsingør, ☎ 4879 6099.
E: knudhw@webspeed.dk
Maren Søndergaard Pedersen, nstfmd., Holmevej 38, Tulstrup, 3400 Hillerød, ☎ 4828 5553. E: dsi125728@vip.cybercity.dk
Bitten Mølgaard, kass., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 2255 9338.
E: bitten.viggo@mail.tele.dk
Girokonto: 004 8321
Birthe Nielsen, sekr., Mejsevang 6, 3450 Allerød, ☎ 4817 4057.
E: birthe.e.nielsen@mailme.dk
Lilly Hansen, Stationsvej 90, 3230 Græsted, ☎ 4839 1605.
Torben Christensen, 1. suppl., Prunusvej 11, 3450 Allerød.
Viggo Poulsen, 2.suppl., ☎ 2181 0092.
Per Egelund, bilagskontr., Ndr. Strandvej 277, Ellekilde, 3140 Ålsgårde.
E: p-e-lund@get2net.dk

Tid og sted
Generalforsamling og foredrag afholdes på Holstebro Museum kl. 19.30. Medlemsaftener afholdes på Aktivitetscentret, Danmarksgade, Holstebro – alle dage kl. 19 i lokale D på 1. sal.
Følg i øvrigt med i foreningens aktiviteter på hjemmesiden.

Kursusvirksomhed
Følg med på LOF hjemmeside for Holstebro, Struer, Ringkøbing og Skjern.

Kontingent
175 kr. årligt pr. husstand. Gæster ved arrangementer 50 kr. pr. deltager.

Bestyrelse
Hans Toudal, fmd., Flintøksen 24, Mejrup, 7500 Holstebro, ☎ 9742 3140.
E: ht@nordvestjysk-slaegt.dk
Jørgen Ladegaard, kass., Særkærparken 133, 7500 Holstebro, ☎ 9740 6666.
E: jl@nordvestjysk-slaegt.dk
Poul Emil Bendtsen, sekr., Vibevej 18,

Bremdal, 7600 Struer, ☎ 9784 0307.
E: peb@nordvestjysk-slaegt.dk
Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis,
7500 Holstebro, ☎ 9743 5255.
E: pl@nordvestjysk-slaegt.dk
Svend M. Jensen, Særkærparken 122,

7500 Holstebro, ☎ 9742 4506.
E: sj@nordvestjysk-slaegt.dk

Hjemmeside
www.nordvestjysk-slaegt.dk

Slægtshistorisk Forening Odense

Onsdag 27. januar

Generalforsamling – ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen foreningsaften med spørgecentral. Kom med dine spørgsmål og problemer og få dem løst. Fortæl om din slægt eller succes(er) i din forskning på "10 minutter". Interesserede bedes meddele emne m.v. til bestyrelsen senest 22. januar.

Onsdag 17. februar (FU) – bemærk dato!!

Jette D. Søllinge, mag. art. og presseforsker, Kbh.: Dagblade og ugeaviser som kilder for slægtsforskning.

Hvilke avistyper og enkelte aviser – dagblade eller ugeaviser – er brugbare, og til hvad? Hvordan finder man de rigtige aviser? Hvordan benytter og vurderer man de forskellige typer – nyheder, meddelelser og annoncer – og hvilken grad af pålidelighed har de? Hvordan kontrollerer man bedst de forskellige typer oplysninger (kildekritik)?

Jette D. Søllinge er forfatter til bl.a. De danske aviser 1634-1991. Bd. 1-3. Odense, 1988-1991. [s.m. Niels Thomsen] og Lokalpressen. Danmarks lokale ugeaviser og distriktsblade 1850-2003. Århus 2005.

Onsdag 24. marts (FU) – bemærk dato!!

Karsten Skjold Petersen, museumsinspektør, Tøjhusmuseet, Kbh.: Geworbne Krigskarle.

I 1700-tallet bestod den danske hær dels af en værnepligtig landmilit og dels af en hvervet hær. Den hvervede hær bemandede fæstningerne, bevogtede grænserne og uddannede militsen. Soldaterne blev hvervet i udlandet fortrinsvis i Tyskland, og mange af dem blev boende i Danmark efter endt

teneste. KSP har skrevet en afhandling om de geworbne krigskarle 1774-1803 og vil fremdrage pointer fra afhandlingen. De vigtigste kildegrupper af interesse for slægtsforskere vil blive gennemgået.

Onsdag 28. april

Mona Lillelund Hamann, medarbejder ved Faxe Kommunes Lokalhistoriske Arkiv, Faxe Ladeplads: Sosmeden – Boyes håndgangne mand.

Ved slægtsforskning i sin familie Lillelund fra Båring mark ved Asperup traf Mona et "spændende" familiemedlem – en ung mand – som var blevet fængslet, fordi han tilhørte Boyebanden. Det måtte straks undersøges! Vi hører en ny historie om et af den berygtede bandes medlemmer og får anvist kilderne.

Lørdag 29. maj

Udflugt til Humlemagasinet, Rugårdsvej 51 i Harndrup – læs mere på www.humlemagasinet.dk

Rundvisning i magasinet og parken. Derefter kaffe/the med Prinsesse Marie lagkage. Priserne er: Entre kr. 85, kaffe/the med lagkage kr. 60. Tilmelding og betaling til Birgit Mortensen senest 20. maj til girokonto 2195356 (reg.nr. 1551).

Mødested: Humlemagasinet kl. 13.

Lørdag 12. juni – bemærk dato!

Lise Gerda Knudsen, museumsinspektør, Odense Bys Museer: Besøg i Den Fynske Landsby med emnet "Hvad var der i skifterne?"

Mødested: Det nye billetsalg kl. 14.

Tid og sted

Bemærk! Besøg i Humlemagasinet kl. 13 og i Den fynske Landsby kl. 14.

Alm. møder kl. 19 i den store sal (1. etage)

på Odense Kommunes Uddannelsescenter, Schacksgade 39, 5000 Odense C. Elevator og gode parkeringsmuligheder i skolegården. Bus nr. 41,81,82,91 og 92 (Nyborgvej/Nansensgade).

Kaffe/the, sodavand/øl kan købes i automat ved de almindelige møder.

Bemærk! Spørgcentral ½ time før hvert møde – undtagen udflugten til Humlemagasinet og besøget i Den fynske Landsby.

Bestyrelsesmedlemmer vil være til stede og hjælpe med "de krøllede bogstaver" og arkivspørgsmål.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 125 kr., par 175 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Se "kurser" på www.aftenskole.nu

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 12. januar

Vi besøger Nørhald Egnsarkiv, Udbyhøjvej 483, Tvede, hvor vi får en rundvisning i de nye lokaler. Kontakt evt. formanden for kørelighed.

Tirsdag 26. januar (DIS + FU)

Knud Prange: Nygårds sedler.

Et herligt hjælpemiddel til jysk slægts- og personalhistorie udgøres af de 248 kasser med cirka 600.000 sedler, nedskrevet af arkivar Sigurd Nygård, der gennemgik kirkebøger, borgerskabsprotokoller, skifteprotokoller og meget andet, først i Landsarkivet i Viborg, siden i Rigsarkivet.

Tirsdag 9. februar

Generalforsamling efter vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vil Jørgen Dimke fortælle om, hvordan han har lavet sin hjemmeside.

Bestyrelse

Jytte Skaaning, fmd. og foreningens repræsentant i Byhistorisk Udvalg, Vinkældervej 6A, 5000 Odense C, ☎ 6614 8877. E: skaaning@email.dk
Arne Christiansen, nstfmd. og webmaster, Langelinie 34c, 5230 Odense M, ☎ 6613 3134. E: arne@ejlby.dk

Hjemmeside: www.ejlby.dk

Birgit Mortensen, kass., Anne Maries Alle 38A, 5250 Odense SV, ☎ 5045 4705.

E: birgit.mortensen@dsa-net.dk

Elise Reil, sekr., Moltkesvej 6, 5000 Odense C, ☎ 6591 7027. E: reilsundahl@mail.dk

Torben Larsen, Krogsbøllegaard, Bygaden 43, Krogsbølle, 5450 Otterup, ☎ 6487 1685.

E: krogsboellegaard@dlgmail.dk

Lissi Jacobsen, Vestergaard 15, Kirkendrup, 5270 Odense N, ☎ 6618 4222.

E: poulis@jacobsen.mail.dk

Hjemmeside

www.odenseslaegt.dk

Tirsdag 2. marts (FU)

Magne Lund, Smørum: Englandskrigene. Med udgangspunkt i begivenheder, der fandt sted i vores område, nærmere betegnet Udbyhøj, Tvede, Mariager og Randers, fortælles en spændende historie fra krigen mod England i 1807.

Tirsdag 23. marts

Hellmuth Seifert Toftdahl, forh. lektor, Århus: Det skulle jo gerne hedde sig.

Toftdahl er barn af en "tyskertøs" og har aldrig kendt sin far. Han giver en humoristisk beretning om mødet med det østtyske bureaukrati i DDR og om et lykkeligt resultat af at søge og finde sine rødder.

Lørdag 17. april

Udflugt til Slægtsgårdsarkivet på Gl. Estrup.

Vi mødes ved arkivet (indgang i gården) kl. 11 og får en orientering om samlingerne. Der vil være tid til at søge i arkivalierne, lige som man også kan besøge museerne på Gl. Estrup – dog for egen regning. Besøget slutter kl. 15. Kontakt evt. formanden for kørelighed.

Tid og sted

Arrangementerne finder sted kl. 19 i Fridtidscenteret, lokale 8, 1. sal, Vestergade 15, Randers, hvis ikke andet er anført.

Kontingent

160 kr. pr. år (arrangementer og SLÆGTEN)

Bestyrelse

Anna Rousing Hadsund, fmd., Møllebakken 21, 9550 Mariager, ☎ 9854 2516.

E: arh@post7.tele.dk

Poul Høj, kass., Niels Steensensvej 1, 8920 Randers NV, ☎ 8643 1716.

E: poul-hoj@fiberflex.dk

Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4,

Tammestrup, 8960 Randers SØ, ☎ 8649 4840.

E: inger-marie@privat.dk

Jørgen S. Villum Rasmussen, Gimming Kirkevej 15, Gimming, 8930 Randers NØ.

E: jsvr@elrotel.dk

Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8940 Randers SV, ☎ 4128 6530.

E: k_tobiasen@mac.com

Karl Erik Nielsen, suppl., Damtoften 3, Lem, 8930 Randers NØ, ☎ 8643 7070.

E: kehn@mail.tele.dk

Bruno Jensen, suppl., Damtoften 1, Lem, 8930 Randers NØ.

E: bruno.jensen@surfmail.dk

Hjemmeside

<http://www.slaegtranders.dk>

Roskildeegnens Slægtsforskerforening

Tirsdag 12. januar

Medlemmernes egen aften, hvor medlemmerne får mulighed for at fortælle om deres egen forskning. Tag dine egne ane- og/eller efterslægtstavler med og lad os i fællesskab hjælpe hinanden med at komme videre. Ordet er frit.

Tirsdag 9. februar

Vores eget medlem Flemming Damgård Larsen, MF, vil fortælle om sine aner på Roskildeegnen.

Tirsdag 9. marts

Inge Bundsgaard, arkivchef: Daisy.

Som de fleste slægtsforskere ved, gemmer arkiverne på meget andet og mere end kirkebøger og folketællinger. Men hvordan får man et overblik over de mange og forskelligartede arkivalier? Med arkivdatabase Daisy er der nu en mulighed for at gå på opdagelse i Statens Arkivers samlinger med mere end 350 hyldekilometer arkivalier på nettet. I alt godt tre millioner pakker og bind kan man nu finde oplysninger om. Der vil blive fortalt om udviklingen af databasen samt vist eksempler på brugen af Daisy til fremfindning af de arkivalier, man

er på jagt efter, men også eksempler på arkivalier man slet ikke vidste eksisterede.

Tirsdag 13. april

Ulrik Alster Klug, underviser og forfatter, Kværndrup: Skifter.

Skifterettens materialer kan give næsten uendelige mængder af oplysninger om en del af vore forfædre, men hvordan finder man et skifte? Og hvad kan man vente at finde? Hvordan finder man rundt i materialet fra en skifteret? Og hvorfor er der ikke altid et skifte at finde?

Tirsdag 4. maj

Ordinær generalforsamling i henhold til vedtægterne.

Evt. udflugt til Ballerup museum. Til drøftelse på møderne.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Kildegården, Helligkorsvej 5, Roskilde. Medbring selv kaffe/te.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Hjælp til slægtsforskningen kan fås af

en erfaren slægtsforsker 1 time før hvert møde, efter aftale med sekretæren senest fredag før mødet.

Bestyrelse

Kit Bisgård, fmd., Åstoften 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 4638 3514.

E: Kit@roskildeslaegt.dk

Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3118.

E: Molin@roskildeslaegt.dk

Karna Hansen, sekr., Æblehaven 106, st.th., 4000 Roskilde, ☎ 4636 1056.

E: Karna@roskildeslaegt.dk

Ole Sylvester-Nielsen, Skovlyst 75A, Himmelev, 4000 Roskilde, ☎ 4675 3076.

E: Ole.Sylvester@roskildeslaegt.dk

Martin Bang Dahl, Stenkrogen 13, 1. tv., 4000 Roskilde, ☎ 4636 1488.

E: Martin@roskildeslaegt.dk

Hjemmeside

<http://roskildeslaegt.dk>

Ry Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 5. januar

Almindelig samarbejdsaften med indlæg fra medlemmer.

Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi gotisk skriftlæsning, hvis nogen medbringer egne tekster.

Tirsdag 2. februar

Almindelig samarbejdsaften.

Tirsdag 2. marts

Generalforsamling efter vedtægterne.

Derefter bliver der nok tid til lidt faglig snak.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.30. Møderne afholdes på Lokalkivet i Ry.

Bestyrelse

Kaj Ahlburg, fmd. og sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry, ☎ 8689 1463. E: hr@kaj-ahlburg.dk

Birthe Lund Dalsgaard, kass., Egevej 48, 8680 Ry, ☎ 8689 2845. E: biluda@mail.dk

Knud Aagaard, webmaster, Kirkevej 73, 8670 Låsby, ☎ 8695 1586.

E: knuds@aagaard.cc

Harry Sylvest Christensen, kaffemester, Anemonevej 11, 8680 Ry, ☎ 8689 3580.

E: ahc@gefiberpost.dk

Hjemmeside

<http://www.rootsweb.com/~dnkrsf/>

Saltlandets Historiske Forening for Sæby og Omegn

Foreningen ønsker ikke at indsende

program til bladet SLÆGTEN.

Meddelt af Hans-Jørgen Ottosen, sekretær.

Slægtsforskerne i Silkeborg

Der er studiekreds i gotisk følgende tirsdage: 12. januar, 9. februar, 2. og 30. marts og 13. april.

Tirsdag 26. januar (FU)

Allan Bork-Larsen, pens. lektor, Haderslev: Reformationens indførelse i Danmark.

Et spændende foredrag om pavestyre/kongestyre, hertug Christian i Haderslev og hertugdømmerne (Kirkeordinansen 1537). Vi vil også høre om befolkningens tro og håb før, under og efter Reformationen.

Tirsdag 23. februar

Generalforsamling ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen får vi besøg af Søren Hvejsel fra Silkeborg naverklub, som vil fortælle om sin egen tid som naver.

Tirsdag 16. marts (FU)

Carsten Thiede, Landsarkivet i Viborg: Skøde- panteprotokoller.

Skøde- og panteprotokoller er vigtige kilder til slægtshistorie og lokalhistorie. Her finder man ikke bare oplysninger om ejendomsandler, men også mange andre oplys-

ninger om ejendomme og deres beboere i de sidste to-tre hundrede år. I foredraget vil de forskellige typer af materiale blive beskrevet, der vil blive givet eksempler på oplysninger, som kan findes i bøgerne, og det vil blive vist, hvordan man finder frem til oplysningerne.

Tirsdag 27. april

Besøg på Slægtsgårdsarkivet på Gl. Estrup.

Vi mødes på Gl. Estrup kl. 19. Der vil blive fortalt om og vist rundt på Slægtsgårdsarkivet.

En slægtsgård defineres som en gård der har været i samme families eje gennem tre generationer, men er ikke nødvendigvis en stor gård.

Kørsel arrangeres i egne biler og kaffe kan medbringes.

Tid og sted

Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

150 kr., par 250 kr. pr år.

Slægtsforskerne på Skibby-egnen

Vi henviser til, at programmet kan læses på vores hjemmeside www.skibbyslaegt.dk

Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn

Onsdag 13. januar

Susanne Krog, "Farum arkiverne":

Immigrantmuseet indsamler livshistorier fra immigranter både til at fortælle i nutiden og til at bevare til eftertiden. Kommende generationer skal have mulighed for at møde de mennesker, der har været med til at sætte sit præg på Danmark i dag. Hver enkelt immigrants historie er forskellig. Immigrantmuseet søger deres historie om at komme til Danmark og om livet som immigrant. En kuffert, et billede eller en madopskrift kan fortælle om et liv delt mellem lande

Bestyrelse

Bent Nymand, fmd., Teglgårdsparken 42, 8882 Fårvang, ☎ 8687 1844.

E: inbe@fiberpost.dk

Jette Pedersen, nstfmd., Sejlingsvinget 17, 8600 Silkeborg, ☎ 8685 5369.

E: jette.eiersted@dlgmail.dk

Karl Kristensen, kass., Ved Skrænten 10, st.th., 8600 Silkeborg, ☎ 8681 6330.

E: karlgeo@mail.tele.dk

Birgit Pedersen, sekr., Rudbøvej 27, 8600 Silkeborg, ☎ 8681 0258.

E: birgitp@oncable.dk

Agnete Preisler, Hesselhøjvej 66, 8600 Silkeborg, ☎ 8682 5734.

E: agnete@ae-preisler.dk

Meddelt af

Carl Guldbjerg Jensen, Nordmandshusene 12, 4050 Skibby, ☎ 2218 4217.

E: formand@skibbyslaegt.dk

Ingen ændringer i bestyrelsen.

og kulturer. Foredragsholderen vil fortælle spændende om immigranternes historie.

Onsdag 10. februar

Erling Krog, adjunkt: Kan man bo i Rundetaarn?

Foredragsholderen har selv gjort det! Fra 1949 til 1967 boede han øverst oppe i tårnet lige under platformen. I foredraget vil der blive vist lysbilleder fra bl.a. lejligheden og livet deroppe. Der vil også blive vist overheads, som viser tårnets opbygning, og lidt om dets historie m.v. Et spændende foredrag hvori der også vil være plads til et par livlige fællessange, den ene en skillingsvis, der handler om drengen, der blev levende begravet.

Onsdag 10. marts.

Generalforsamling. Dagsorden efter vedtægterne.

Efter generalforsamlingen: Maria Rytter, museumsinspektør på Forsorgsmuseet i Svendborg: Danmarks sidste fattiggård - Nordens eneste Forsorgsmuseum.

Foredragsholderen fortæller om Svendborg Fattig- og Arbejdsanstalt. Da fattiggården åbnede i 1872 var den byens stolthed. I den for murene herskede ro, orden, flid og velanstændighed blandt de 80 fattiglemmer, som fattiggården holdt indespærret. Da anstalten lukkede i 1974 var den blevet en skamplet på Svendborg. Men da kulturministeren i efteråret 2009 åbnede fattiggården som Forsorgsmuseum i nyrenoverede bygninger, var fattiggården igen blevet byens stolthed. For nu er fattiggården den eneste fuldt bevarede og fredede af de ca. 450 fattiggårde, der har eksisteret i Danmark. Forsorgsmuseet er det eneste i hele Norden.

Onsdag 21. april

Esther Grølsted, dragtkonsulent ved Nationalmuseet: Bondedragten til hverdag og fest, i halv størrelse.

20 bondedragter ca. 80-85 cm høje viser og fortæller, hvordan folks tøj i Danmark på landet så ud i perioden 1780 til 1870. Af egentlige egnsdragter ses Læsø - Nordfalster og Hedeboegnens, de øvrige dragters hovedtøj bestemmer, hvilken egn dragten kommer fra, idet ikke alle egne havde egnsprægede klæder, men blot fulgte moden, dog noget langsommere i forhold til købstædernes. Alle dragter er håndsnyede. Forlæggene til dragterne er fra Nationalmuseet og gjort i ½ størrelse i forhold til en voksen persons. Der ses således både festtøj og arbejdstøj. Dragtdukkerne har været langt omkring. To gange i Sverige, i Warszawa, i Frankrig, 3 steder i USA og ellers rundt på danske lokale museer siden 1988. I alt på 33 rejser. Der vil være mulighed for at se dragterne fra kl. 16.

Lørdag 29.maj

Forårsudflugten. Vi påtænker denne gang at lave en hyggelig tur til et sted på Sjælland. Vi skal se nogle spændende ting, og spise et hyggeligt sted. Reserver derfor allerede nu denne dato. Nærmere oplysninger om udflugten i næste nr. af bladet samt på vor hjemmeside.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19 i Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige oven over det tidligere billetkontor. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

Enkelt 250 kr. - 2 samboende 300 kr. - Gæster 25 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke, ☎ 4717 9251.

E: krogh@get2net.dk

Margit Dujardin, Aspegården 38, 2670 Greve,

☎ 4390 8625. E: fam.dujardin@image.dk

Bent Jensen, kass., Konkylievej 23,

2650 Hvidovre, ☎ 3678 8775.

E: sfs.bentjensen@teliamail.dk

Gitte Bergendorff Høstbo, red., Obovej 14,

2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Erling Dujardin, Aspegården 38, 2670 Greve,

☎ 4390 8625. E: fam.dujardin@image.dk

Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj,

☎ 3828 9475. E: peter.wodskou@get2net.dk

Anette Eitz Fliygge, Østergården 14, 3.th.

2635 Ishøj, ☎ 4353 4736.

E: anette.flygge@ishoejby.dk .

Aino Kronsell, Cypresen 4, Svogerslev,

4000 Roskilde, ☎ 4638 3487. E: aino@kronsell.dk

Hjemmesider

www.genealogi-kbh.dk/ og
www.anetavlen.dk/

Sydvestens Slægtsforskerforening i Gersagerparken

Mandag 4. januar

Hans Peter Poulsen: Udvandrerne – hvem var de, og hvor blev de af?

Fra midten af 1800-tallet til 1914 udvandrede ca. 300.000 danskere, hovedsageligt til Nordamerika. Hvad var baggrunden for at de rejste, og hvor blev de af? Kan vi finde deres efterkommere?

Gotisk læsning følgende mandage

kl. 14 og kl. 19:

11. januar, 8. marts, 12. april og 10. maj.

Mandag 18. januar

Tema v/ alle: Efterslægt, hvordan finder vi dem?

Der er spørgeaften – hvor vi hjælper hinanden – følgende mandage:

25. januar, 22. februar, 22. marts, 29. marts og 26. april.

Mandag 1. februar

Arkivudflugt til Frederiksberg Stadsarkiv kl. 16-17.30. Deltagerantal 15-20. Tilmelding senest mandag 18. januar til Ingrid Bonde Nielsen. Mødetid Frederiksberg Rådhus i forhallen kl. 15.50.

Intet aftenmøde.

Mandag 8. februar

Generalforsamling.

Foreningen er vært ved kaffe/te og brød.

Mandag 15. februar

Tema v/ Ove Garnæs: Dis-træf, hvad det bruges til?

Mandag 1. marts

Michael Dupont: Når døden indtræder.

Dødsattester og skifter. Hvad sker der, når en person dør? Kom og hør om dødsattester og skiftesager. Dødsattesterne er en af de kildegrupper, der benyttes mere og mere, og som bl.a. kan give spændende oplysninger om dødsårsag og fødested. Vi skal også se på, hvordan man finder frem til et skifte, og hvad skifterne indeholder. I

skifterne kan man fx få et sjældent indblik i den afdøde og hans families hverdag. Hvilke møbler, tøj og formue havde de. Og hvis man ikke har styr på arvingerne, er det også det rigtige sted at lede.

Mandag 15. marts

Tema v/ Vivi Bruhn Jørgensen: Kartoffeltyskerne.

Mandag 19. april

Tema v/ Helmuth Jensen: Hvordan jeg kom i gang med slægtsforskning.

Mandag 3. maj

Hanne Thorup Koudal: Huguenotterne:

De reformerte calvinister i Danmark og i udlandet.

Mandag 17. maj

Tema v/ Ingrid Bonde Nielsen: 17. maj.

Norges grundlovsdag. En norsk forfader i årene omkring Norges løsrivelse fra Danmark.

Mandag 30. maj

Udflugt. Ægtefæller og samboende er velkommen. Tilmelding til Lisbet Larsen.

Tid og sted

Alle møder – med få undtagelser – afholdes kl. 19 – 21 i lokalet, "Slægtsforskerforeningen", Gersagerparken 35 parterret, 2670 Greve

Kontingent

Enk. 225 kr., samboende 275 kr. pr. år. Gæster 20 kr. pr. gang.

Bestyrelse

Ingrid Bonde Nielsen, ☎ 4390 8060.

E: formand@sydslaegt-info.dk

Jytte Rasmussen, ☎ 4390 3564.

E: kasserer@sydslaegt-info.dk

Lisbet Larsen, ☎ 4615 0571.

E: naestformand@sydslaegt-info.dk

Vivi Bruhn Jørgensen, ☎ 5180 3212

Lise From Larsen, ☎ 4361 0265

Hjemmeside

<http://sydslaegt-info.dk>

Slægtshistorisk Forening for Sydsjælland

Onsdag 13. januar

Steffen Jørgensen, frivillig medarbejder ved Lokalhistorisk Arkiv for Nordfalster: "Priergaardsslægten".

Steffen Jørgensen vil i sit foredrag beskrive Prier-navnets vandring fra ca 1700 til vore dage. Findes der efterkommere efter en Prier fra 1700? Hvor mange Priergårde var der førhen, og hvor lå de? Disse og mange flere spørgsmål vil Steffen Jørgensen forsøge at besvare i sit foredrag.

Onsdag 17. februar

Erik O. Galvit, Karrebæksminde: Inger min mor, tyskertøs eller forbudt kærlighed.

Erik Galvit vil med baggrund i en bog om sin mor fortælle om sine 25 år lange slægtshistoriske studier, der mandede ud i en bogudgivelse 9. april 2009. Erik Galvit lægger med sin bog op til et opgør med arkivernes lukkethed og provokerer samtidig med sit eget brud på tavshedspligten i forhold til at opøge sin genetiske familie.

Onsdag 17. marts

Ordinær generalforsamling iflg. vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vil der blive vist en historisk film.

Onsdag 14. april

Peter Sten Hansen, Lundby: Gøngehøvdingen – 400 år.

Peter Sten vil berette om den gamle danske folkehelt Svend Povelsen, der gjorde livet

surft for svenskerne, og som endte sine dage udslidt og forarmet i landsbyen Lundby i Sydsjælland. Peter Sten vil i forbindelse med foredraget samtidig benytte lejligheden til at redegøre for de tiltag, som bylavet i Lundby har kørende i anledning af 400 året for Svend Povelens fødsel.

Tid og sted

Alle møderne foregår kl. 19.30 i lokale 117 på Grønnegade Kaserne i Næstved.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 100 kr, par 160 kr. Gæster 30 kr. pr. møde.

Kursusvirksomhed

LOF Næstved holder kurser i *slægtsforskning* under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. Grundkursus starter den 14. januar 2010, mens fortsætterkursus starter den 12. januar 2010.

Bestyrelse

Ole Pilegaard Hansen, fmd., Fyrrevej 7, Fensmark, 4684 Holmegaard, ☎ 5554 6405.

E: pilbach@stofanet.dk

Jørgen Petersen, kass., Pinjevej 10, Fensmark, 4684 Holmegaard, ☎ 5055 5848.

E: swerburg@mail.dk

Anny Mørch, sekr., Skovbrynet 26, st tv, 4700 Næstved, ☎ 5572 7791.

E: morch.andersen@stofanet.dk

Karin Mørck, Nykøbingvej 79, 4850 Stubbekøbing. E: karin.morck@pc.dk

Finn Jørgensen, Lindeparken 25, 4700 Næstved, ☎ 5572 7866. E: nfj@stofanet.dk

Hjemmeside

ssf.dk/25/

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Lørdag 16. januar kl. 10-14 (FU + DIS-Danmark)

Anna Margrethe Krogh-Thomsen: Brugen af www.familySearch.org - Mormonkirkens store hjemmeside og database.

Hvad kan man finde på FamilySearch.org,

der i dag er en af verdens største og mest brugte genealogiske hjemmesider, hvordan søger man i den, og hvilke oplysninger kan man være heldig at finde? Gennemgang af de forskellige undergrupper og søgemuligheder.

En dansk vejledning til hjemmesiden kan evt. udskrives inden foredraget på adressen www.genealogi-kbh.dk/slaegt-forsk/hentprint.htm

Samme dag og sted, kl. ca. 14-16
Slægtsforsker-Café. Kig ind og stil spørgs-
mål i forbindelse med slægtsforskning.

Onsdag 3. februar

Medlems- og kontaktmøde, kl. 19, Sønder-
borg Bibliotek.

Lone Andersen, der bl.a. er webmaster
for foreningen, indleder med et "mini-kur-
sus" i PC-kendskab, f.eks. hvad er hard-
disk, bundkort, RAM og netkort – både
fast og trådløst?

Lone slutter af med at fortælle, hvorfor
det er vigtigt, at operativsystemet er opda-
teret, når man kører Windows for at undgå
vira og andet "lækkert", samt hvorfor det
trådløse netværk skal være beskyttet af
kode, og om kryptering.

Alt det tekniske forklares på en letfor-
ståelig måde.

Medbring evt. selv kaffe. Sodavand vil
kunne købes.

Lørdag 27. februar kl. 13- ca. 14

Generalforsamling.

Dagsorden udsendes til medlemmerne
medio januar og kan også ses på forenin-
gens hjemmeside.

Samme dag og sted: Ca. kl.14.30-16 (FU)

Lars Henningsen, arkiv- og forsknings-
leder ved Dansk Centralbibliotek for
Sydslesvig: Den anderledes sønderjyske
slægtshistorie – hvorfor?

I Sønderjylland er næsten alle de almin-
delige kilder til slægtshistorien ander-
ledes end i resten af Danmark. Mange
kirkebøger er ældre og mere indholdsrige,
kilderne til ejendoms historie er lettere at
benytte og der findes kilder, som slet ikke
kendes nord for Kongeåen. Selv fra egnen
mellem Haderslev og Kolding er mange
kilder på tysk. Det skyldes en administra-
tion og traditioner, som var anderledes
end i kongeriget.

Foredraget vil se på de særlige udfor-
dringer, som møder slægtsforskeren i
Sønderjylland og sætte kilderne i forhold

til den egenartede administrations- og
forvaltningshistorie, som de afspejler.

Onsdag 10. marts kl. 19.30, Landsarkivet
Leo Vinther Pedersen, vagtmester fra
Landsarkivet for Sønderjylland: Kilder til
ejendoms historien i Sønderjylland.

Den sønderjyske ejendoms historie er
præget af de skiftende nationale og admini-
strative forhold i de sønderjyske landsdele.
Indtil 1881 blev ejendoms handler registreret
i pantebogssystemet, som det kendes fra kon-
geriget. Cirka 1881 indførtes det preussiske
grundbogssystem, som fortsatte uændret
indtil omkring 1955.

Mange ældre huse og landejendomme er
således registreret i 3 forskellige systemer.
Disse systemer rummer vidt forskellige kilder
– f.eks. købekontrakter, hypoteker, dødsat-
tester, aftægtskontrakter, ægteskabsattester,
skatteoplysninger, små kort, byggetegninger
og meget andet spændende.

Arrangementet foregår på Landsarkivet for
Sønderjylland, Haderslevvej 45, Aabenraa.

Slægtsforsker værksted

For medlemmer er der Slægtsforsknings-
værksted på Sønderborg Bibliotek 1 gang
om måneden. Se et fuldstændigt program
på foreningens hjemmeside.

Lørdag 11. september kl. 10-16

Slægtsforskertræf 2010

Sæt kryds i kalenderen allerede nu. Der
bliver udstilling, foredrag og mulighed for
snak med andre slægtsforskere.

Alle er velkomne – også meget gerne
andre slægtshistoriske foreninger, lo-
kalarkiver eller slægtsforskere fra andre
landsdele. Yderligere detaljer lægges på
hjemmesiden i løbet af foråret 2010.

Det er gratis at deltage i Slægtsforsker-
træffet.

Tid og sted

Møderne holdes, hvor ikke andet er anført,
på Sønderborg Bibliotek.

Kontingent

170 kr. pr. husstand årligt. Indmeldelse i foreningen sker ved henvendelse til kassereren.

Hvor intet andet er bemærket, er møderne gratis for foreningens medlemmer, mens det koster 20 kr. for ikke-medlemmer at deltage i mødet.

Til lørdagsmøderne vil det være muligt at forudbestille en "madpakke" – se mere på hjemmesiden eller i det udsendte program.

Bestyrelse

Nicolai Johannsen, fmd., Kystvej 9,

Slægtshistorisk Forening for Thy

Torsdag 21. januar kl. 19

Medlemsaften i Plantagehuset med "Slægtsforskerens værksted". Kom og lad os drøfte og hjælpe hverandre. Måske har vi et forslag til en løsning. – Hvem ved! Tilmelding.

Tirsdag 9. februar kl. 19 i Plantagehuset
Lone Olsen, sognepræst, Øsløs: Slægt skal følge slægters gang.

Herefter generalforsamling. (Forslag mv. se lokal folder).

Tirsdag 23. marts kl. 19.30 i Plantagehuset (FU)

Erik Kann, genealog, seniorkonsulent ved Kennedy Centret, København: Sundhed og sygdom eller noget om, hvad Maren døde af.

I begyndelsen af 1800-tallet udvikledes et net af lokale embedslæger, der tog sig af alt fra dødsattester, tilsynet med jordemødre, obduktioner, epidemier, medicinalberetninger og meget, meget mere. Foredraget tager fat i disse arkivalier og gennem praktiske eksempler får deltagerne viden om, hvordan man kan benytte dem i sin egen slægtsforskning.

6320 Egersund, ☎ 7444 2383.

E: formand@shfs.dk

Bent Pawlowski, nstfmd., 6360 Tinglev.

Margit Hansen, kass., Smedevænget 20, Guderup, 6430 Nordborg, ☎ 7445 8184.

E: kasserer@shfs.dk

Hanne Christensen, sekr., Stenbjergparken 6A, 2. tv., 6400 Sønderborg, ☎ 7442 2113.

E: skriver@shfs.dk

Ingeborg Kraft, 6400 Sønderborg.

Karin Clausen, 6400 Sønderborg.

Tage Lahn Sloth, 6400 Sønderborg.

Hjemmeside

www.shfs.dk

Onsdag 28. april kl. 18.30

En aftentur med fhv. skovrider Peder Skarregaard, Thisted, der vil fortælle om klitlandskabet i Thy, om sandflugt, og hvordan det påvirkede datidens thyboer langs vestkysten. Ved hjemkomst kan arkivalier ses i Plantagehuset. Afgang fra parkeringspladsen ved Plantagehuset. Tilmelding og samkørsel.

Heldagsture til Landsarkivet, Viborg

19. januar, 24. februar, 16. marts og 27. april. Se lokal folder. Tilmelding, samkørsel, materiale lister mv.

Fast studieaften på Lokal historisk arkiv, I.P.Jacobsens Plads, Thisted, kl. 19

13. januar, 17. februar, 17. marts og 21. april. Arkivpersonale til stede.

Kontingent

Kontingent pr. kalenderår udgør 170 kr. for enkeltpersoner og 220 kr. for par. Ved indmeldelse efter 1. juli reduceres kontingentet med 85 kr.

Bestyrelse

Jens Eg, fmd., Enghavevej 17, 7700 Thisted.

E: jens.eg@mail.dk

Finn Rønnow Bauer, nstfmd., Vestermøllevej 25, Klitmøller, 7700 Thisted, ☎ 2043 9068.

E: finnbauer@ofir.dk

Peter Norre Christensen, kass., Klosterengen

53, Sennels, 7700 Thisted, ☎ 9798 5403.

E: norre.@mvb.net

Ole Sixthøj Jensen, sekr., Gyvelvej 5,
7700 Thisted, ☎ 9792 0401. E :os@sixthy.dk
Flemming Bach, webmaster, Nymarksvej 5,

8800 Viborg, ☎ 8661 3484.

E: thy-slaegt@hotmail.com

Hjemmeside

www.thyslaegt.dk

Trekantområdets Slægts- historiske Forening

Mandag 11. januar (FU)

Gudrun Gormsen, museumsdirektør,
Hjerl Hede: Landhåndværk og landhånd-
værkeren.

Vi får et historisk indblik i håndværks-
fag på landet og landhåndværkerens liv
og arbejde.

Onsdag 20. januar

Besøg på Rigsarkivet.

Rundvisning og egne studier på læsesalen

Praktiske oplysninger: Se "Slægts-Ti-
dende" Nr.16 (udk.14. sept.).

Mandag 8. februar (FU)

Erik Kann, genealog, seniorkonsulent ved
Kennedy Centret, København: Herredsfo-
ged, byfoged og birkedommer.

Disse tre embedsmænds arkiver kan
genfindes på landsarkiverne under be-
tegnelsen retsbetjentarkiver, og de byder
på intet mindre end nogen af de vigtigste
arkiver i dansk lokaladministration frem
til begyndelsen af 1900-tallet. I flæng kan
nævnes skifter, borgerligt ægteskab, politi-
forhør, pasprotokoller, næringsbevillinger,
ja der er ingen ende på relevante emner.

Aftenforedrag giver en gennem-
gang af retsbetjentarkiverne, deres ind-
hold og benyttelse.

Mandag 8. marts

Generalforsamling.

Vi ser derefter en interessant film.

Mandag 12. april

Jens Hansen, lektor og TSF-medlem, Kol-
ding: Flytninger og vandringer.

En slægtning kan pludselig ikke findes
indenfor det område, hvor vedkommende

hidtil har opholdt sig. Personen er flyttet
eller udvandret. Hvorfor og hvorhen? Vi
hører om baggrunden for flytninger og
vandringer. Hvem flytter eller vandrer,
samt hvor langt. Vi præsenteres for kilder
der belyser flytningernes og vandringernes
omfang. Jens Hansen giver eksempler fra
sin egen slægts vandringer.

Tid og sted

Møder afholdes 2. mandag i månederne
september-april. Ofte i samarbejde med
Fredericia Folkeuniversitet (FU). De be-
gynder kl. 19.15 og afholdes på Lokalhisto-
risk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia
(5 min. fra Banegården).

Mødelokalet er åbent fra kl. 18.30, således
at der er lejlighed til slægtssnak og til at
benytte foreningens bibliotek. Udlån sker
i forbindelse med møderne.

Møderne indledes med "medlemmer-
nes 10 minutter", hvor der kan fortælles
om gode oplevelser, givtige kilder, læses
op, gives tips osv. I forbindelse med mø-
derne vil der altid være hjælp at hente til
tydning af gotisk skrift eller ideer til at
komme videre.

Kaffe / te "ad libitum" 5 kr.

Kontingent

Medlemskab (incl. abonnement på vores
eget blad "Slægts-Tidende" og SSF's
SLÆGTEN): pr.år 190 kr. – par 260 kr.

Medlemskab tegnes ved møderne eller ved
henvendelse til et bestyrelsesmedlem.

Gæster er velkomne. Gæstebillet à 35 kr.
pr. foredrag.

Bestyrelse

Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup,
6000 Kolding, ☎ 7551 8063.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Jens Bundesen, nstfmd., Castorvænget 23,
7000 Fredericia, ☎ 7468 0641.

E: bundesen@mediebasen.dk

Kjeld Buhl, kass., red., og webmaster,
Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia,
☎ 7592 9256. E: kjeld.buhl@profibermail.dk

Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13,
5500 Middelfart, ☎ 6441 4456.

E: Leif.Horsmark@stofanet.dk

Ruth Buhl, bibl., Fuglsangparken 41,
7000 Fredericia, ☎ 7592 9256.

E: ruth.buhl@profibermail.dk

Vita Horsmark, forlystelsesråd, Tunøvænget 13,
5500 Middelfart. ☎ 6441 4456.

E: horsmark1@stofanet.dk

Tommy Hansen, mukkamester, Islandsvej 1,
5500 Middelfart, ☎ 6441 4977.

Laila Køngerskov, ass. mukkamester,
Castorvænget 6, 7000 Fredericia,
☎ 7592 8338. E: laito@profibermail.dk

Hjemmeside

www.trekanten.webbyen.dk

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 5. januar (FU)

Erik Kann, seniorkonsulent ved Kennedycy Centret, København: "Jamen – jeg har kun ganske almindelige mennesker i min slægt!"

Gennemgang af kilder, hvor man med garanti kan finde oplysninger om forfædrene.

Tirsdag 2. februar (FU)

Annette Hoff, museumsinspektør, Horsens Museum: På sporet af Gehrtd de Lichtenberg.

Vi hører om tilblivelsen af bogen om den kendte 1700-tals matador.

Tirsdag 2. marts

Generalforsamling efter vedtægterne. Efterfølgende medlemsaften, hvor interessegrupper er i fokus.

Tirsdag 6. april

Mette Holm Sørensen, formand for Grejsdal Lokalhistoriske Arkiv: Reventlow og stavnsbåndet.

Om bøndernes forhold i tiden før og efter landboreformerne i 1780-erne.

Tirsdag 4. maj

Udflygt til Børkop Vandmølle og farbror Svends samling.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, holdes møderne kl. 19.15 på Vejle Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle. Eventuelle programændringer vil blive meddelt på foreningens hjemmeside.

Kontingent

Enkeltpersoner 140 kr., par 250 kr. pr. år. Gæster 50 kr.

Bestyrelse

Inger Solbjerg Lund, fmd., Venusevej 28,
7100 Vejle, ☎ 7582 8898. E: ilund@nypost.dk

Anni Jensen, kass., Pedersholmsallé 108,
7100 Vejle, ☎ 7583 2274. E: ejph108@mail.dk

Mette Holm Sørensen, sekr., Grejsdalsvej 456,
7100 Vejle, ☎ 7585 3073.

E: mhs@grejsdalen.dk

Flemming Topsøe Jensen, Anemonevej 18,
7100 Vejle, ☎ 7582 4916.

E: flemming@pedersholm.dk

Gunnar Therkelsen, Peter Freuchens Vej 4,
☎ 7583 4206. E: githe@mail.dk

Peder Udesen, suppl. og webmaster,
Kirkegade 11, 7100 Vejle, ☎ 7584 1050.

E: peder.udesen@pederudesen.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

Slægtshistorisk Forening for Vestegnen

Tirsdag 26. januar

Niels Nielsen: Lægdsruller.

Lægdsrullerne blev indført med stavnsbåndets ophævelse i 1788, da udskrivningsmyndighederne fik behov for et nyt system til at registrere de værnepligtige mænd, der skulle udskrives til hæren. Vi skal høre om hvorledes rullerne er blevet ført gennem tiden, hvordan man som slægtsforsker finder frem til de rigtige ruller, og hvordan man anvender dem i det videre arbejde.

Tirsdag 23. februar

Ingrid Markussen: Almueundervisning i 17- og 1800-tallet.

Udgangspunktet tages i de ideer som formede den første danske skolelov for alle, i både land- og byskoleloven i 1814. Det vil sige, der ses på økonomisk tænkning i 1700-tallets anden halvdel og på landboreformer og skolereformer. Ideerne bag 1814-loven præger hele skoleudviklingen i 1800-tallet på godt og ondt. Alle børn modtog nu undervisning – men statens tvang skabte kæmpeprotester fra forældre- og arbejdsgiverside og kampen om forældreretten til børns skolegang førte til friskoleloven i 1855. Hvad lærte børnene efter 1814 - hvilke skolebøger forandrede undervisningen, hvilke lærere skulle undervise – og efter hvilke metoder? Det er nogle af de spørgsmål som foredragsholderen vil tage op.

Tirsdag 9. marts

Generalforsamling.

Tirsdag 23. marts

Jan Pedersen, Rigsarkivet: Skifter.

Skifter kan fortælle meget om, hvordan vore forfædre levede og hvordan deres bolig så ud. Vidste du f.eks., at H.C. Andersen ved sin død i 1875 havde en formue på over 35.000 kr.? Det var en formue dengang og såmænd også nu. Så skifterne er en rigtig god kilde for os slægtsforskere.

Tirsdag 20. april

Otto Bendixen: Foredrag over 2 tirsdage om emnerne: Fra land til by, købstadsbeboere, håndværkere, brændevinsbrændere, købmænd, handelsmænd m.m. Otto Bendixen vil komme ind på lægdsruller, borgerskabs- og laugsprotokoller, brandtaxationer, kopskat og grundtakst- og lygtepengeskatter samt de specielle tilladelser til brændevinsbrænding og udskænkning.

Tirsdag 27. april

2. del fra sidste uges foredrag med Otto Bendixen.

Øvrige tirsdage vil veksle mellem temaaftener og klubaftener, hvor vi hjælper hinanden.

På nogle klubaftener vil vi forsøge at arrangere Workshop og korte indlæg af medlemmerne.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført afholdes vore møder hver tirsdag kl. 19 – 22 i Aktivitetscentret, Sydvestvej 12, Glostrup. (Ved Glostrup station).

Kontingent

Enlig pr. år kr. 200 - Ægtepar kr. 320. Gæstebetaling ved foredragene 30 kr.

Bestyrelse

Yrsa Kristensen, fmd., Poppelhusene 33, 2600

Glostrup, ☎ 4344 9741. E: flyr@mail.tele.dk

Inge Lind, nstfmd., Stjernevangen 7,

2600 Glostrup, ☎ 4345 1996.

E: inge.lind@get2net.dk

Birthe Jørgensen, kass., Ydergrænsen 8,

2600 Glostrup, ☎ 4494 5574.

E: birthe_jorgensen@mail.tele.dk

Richard Jørgensen, sekr., Gadager 4,

2600 Glostrup, ☎ 4396 4646.

E: richard@jorg1sen.dk

Lise Krøner, Flintager 28, 2620 Albertslund,

☎ 4364 4371. E: lmkroener@webspeed.dk

Hjemmeside

www.sfv-glostrup.dk

Vestlollands Slægts Forsknings Forening

Torsdag 28. januar

Pastor emer. Bjørn Ohl, Nysted, fortæller spændende om Aalholm slot.

Torsdag 25. februar

Foreningens ordinære generalforsamling iflg. vedtægterne.

Derefter Henning Johansen, lektor, Nakskov: Nakskov-præsten Anders Pedersen Perlestikker og den berømte "Perlestikkerbog".

Torsdag 25. marts

Ove H. Nielsen, Maribo: Stoddere, rakkere og børster. De udstødte af samfundet.

Torsdag 22. april

Ib og Britt Walbum, Langø, vil fortælle om og vise specielle oplevelser med slægtsforskning, samt orientere om registre til de nyindkøbte mikrofiche til kirkebøgerne fra 1892 til ca. 1950.

Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn

Torsdag 4. februar

Generalforsamling – dagsorden ifølge lovene.

Derefter: Forfædrenes penge.

Karl Aage Jepsen, Skelhøje, har i mange år samlet og handlet med både mønter og sedler. Efter en kort introduktion om pengevæsenet under kongerne fra Frederik II til Christian IX (under hvem kroner og øre blev indført 1874), foreviser og fortæller han om udvalgte mønter. En udstilling af endnu flere medbringes, og vil nogen erhverve et eksemplar "af den skilling, Jeppe på Bjerget købte brændevin for", kan det sikkert arrangeres!

Torsdag 18. februar (FU)

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Ølstykke: Computerteknisk billedbehandling. Alt for mange af vore gamle fotos er på det

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19 i Nakskov lokalhistoriske Arkivs avissal, Jernbanegade 8, 4900 Nakskov.

HUSK at medbringe kop eller krus da der kan købes kaffe/te ad libitum for 5 kr.

Kontingent.

75 kr. pr. person, 125 kr. pr. par.

Gæster betaler 25 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 0961.

Margrethe Nellemann, nstfmd., Østergade 8, 4900 Nakskov, ☎ 5492 8329.

Lone Rasmussen, sekr., Hoskiersvej 40, 4900 Nakskov, ☎ 5492 7154.

Lyng Petersen, kass., Pederstrupvej 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1088.

E: lyng-petersen@nakskovnet.dk

Erling J. Hansen, best.medl., Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov, ☎ 5492 2011.

Jytte Jensen, best.medl., Maglehøjvej 70, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1371.

nærmeste ødelagt på grund af forkert opbevaring, men fortvivl ikke. Denne aften vil vi få lært, hvordan man kan udbedre en hel del af skaderne ved hjælp af EDB, hvordan man kan rette på de fejlfarvede "røde" billeder fra 60'erne, hvordan man kan indscanne dias og negativer.

Torsdag 18. marts (FU)

Denne aften starter kl. 19.15.

Agnete Birger Madsen, Århus: Hvid slavehandel.

Den hvide slavehandel i Danmark ca. 1870-1925. Dengang var det danske unge piger, der blev narret og solgt "til en skæbne værre end døden", noget den tids underholdningsindustri var meget hurtige til at benytte sig af. Unge danske piger blev bl.a. lokket til Rusland.

Torsdag 15. april (FU)

Gitte Nødskov, Frederiks: Den landlige klædedragt omkring 1800.

I bl.a. skifter ser vi gang på gang oprensning af forskellige klædningsstykker og de materialer, de er lavet af. Ja, nogle steder i landet har de endda andre benævnelser. Men det er helt sikkert, at vi denne aften får en grundig indføring i dette emne.

Kursus

Familiejagt.

I samarbejde med LOF arrangeres grundkursus i *slægtsforskning og gotisk skriftlæsning* med Anton Blaabjerg som lærer. Her gennemgås de grundlæggende emner om slægtsforskning og ejendoms historie, og der arbejdes med læsning af gotisk skrift, enerådende i alle arkivalier fra før 1875! – Med start 26. januar, 8 tirsdage fra kl. 19, hver aften to lektioner, i LOFs lokaler, Vævervej 10 (via hovedindgangen). Pris 610 kr./pensionister 530 kr.

I samarbejde med Centralbiblioteket arrangerer foreningen 2 aftenkurser, mandagene 8. og 22. marts kl. 19-22 i PC-lokalet. Kursusindholdet er det samme begge gange. *Slægtsforskning på internettet.*

Kursisterne får hjælp til at søge i de store databaser og arbejde med søgning. Hertil benyttes de store kendte databaser, samt et par mindre kendte.

Anvisning og arbejde med at finde og benytte gamle og nye kort: Kort- og Matrikelstyrelsen, Fund og Fortidsminder, Erhvervs- og byggestyrelsen: OIS og Find vej (Google).

Slægtshistorisk Forening af 2005 for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder

Mandag 25. januar

Generalforsamling iflg. vedtægterne.

Derefter foredrag af Kathrine Tobiasen, Randers: Fæstevæsen og fæstebønder. Hun vil også komme ind på de vestjyske forhold.

Kurserne er formentlig gratis, da Centralbiblioteket er arrangør, og Karen og Anders Straarup er instruktører. Tilmelding er nødvendig, da der er begrænset plads, se avisannonce til sin tid. Hvis det er muligt, vil der komme mere i julebrevet.

Tid og sted

Hvis intet andet er anført, er det kl. 19.30 i foredragssalen på Centralbiblioteket, kælderen (indgang ad døren til venstre for hovedindgangen), Vesterbrogade 15. Medbring selv kaffe/te og brød.

Kontingent

200 kr. pr. husstand for foredrag, SLÆGTEN og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Holger Helbo, fmd., Fuglevænget 47 B, Klejtrup, 9500 Hobro, ☎9854 7015.

E: holger.h@mail.dk

Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Grete Pedersen, kass., Topmejsvej 2, 8800 Viborg, ☎8661 0868. E: top2@pc.dk
Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg, ☎8667 1099. E: tove-krog@jubii.dk

Lene Majlandt, PR, Søvej 7 C, 8800 Viborg, ☎8725 0452. E: lemi@mail.dk

Karen Straarup, webmaster, suppl., Karetmagervej 25, 8920 Randers NV, ☎8644 3014. E: kstraarup@wwi.dk

Hjemmeside

www.viborgslaegt.dk

Onsdag 3. marts

Steffen Elmer Jørgensen, arkivar ved Landsarkivet for Nørrejylland: Amtarkiverne.

Hvad findes og hvad kan slægtsforskerne bruge? Der findes metervis af disse arkivalier fra landets amter, som ikke bliver brugt efter fortjeneste. Vi hører om indholdet og de vigtigste kilder for slægtsforskere.

Onsdag 14. april

Ingegerd Løth, Mårslet: Skriv dine erindringer.

Vi hører om at komme i gang med at skrive sine egne erindringer, og hvorfor erindringerne er så betydningsfulde og vigtige i dag: Skriv om de ting, der har haft betydning i dit liv – hvad skal med? Ingegerd Løth kommer også ind på kendte erindringsværker som f. eks. af Lise Nørgaard.

Lørdag 27. marts

Vi planlægger en fællestur til Landsarkivet for Nørrejylland i Viborg. Nærmere information om bl.a. tidspunkt, samkørsel m. v. vil fremkomme pr. mail til alle medlemmer.

Læsegruppe i gotisk påregnes at fortsætte.

Tid og sted

Foredragene er arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet for Varde-Ølgod. De afholdes alle i Kulturhuset, Vestergade 5, Ølgod. Starttidspunkt kl. 19. Alle er

velkomne. Gratis entre. Kaffe med brød 25 kr.

Kontingent

150 kr. incl. SLÆGTEN for enkeltmedlemmer; ægtefælle/samlever 75 kr./ intet blad.

Bestyrelse

Karl Møller Bargisen, fmd., Grindstedvej 18, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3053.

E: kmb@direkte.org.

Kurt Andersen, nstfmd, sekr., Krusbjergvej 27, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3098.

E: kurnan@andersen.mail.dk

Hans Jørgen Kjergaard, kass., Tyttebærvej 25, 6870 Ølgod, ☎ 7524 4887.

E: h.j.kjergaard@webspeed.dk

Tove Jørgensen, Skovalle 19, 6870 Ølgod,

☎ 7524 5277. E: tovebj@webspeed.dk

Søren Danielsen, Elmevej 29, 6880 Tarm,

☎ 9737 1537. E: isdanielsen@mail.dk

Niels Winther Christensen, suppl. , Bjælkager 8, 6823 Ansager, ☎ 7698 0015.

E: niwich@skovlundnet.dk

Ivar Kristoffersen, suppl. , Kildevej 37, Bølling, 6900 Skjern, ☎ 9736 8151.

E: ivarkristoffersen@privat.dk

Slægtshistorisk Forening for Aalborgegnen

Mandag 4. januar (FU)

Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivchef, Esbjerg Byhistoriske Arkiv: Fra fæstebonde til prioritetsbestyrer

Man skal ikke mange hundrede år tilbage, før man som slægtsforsker finder sin familie på landet. Omkring år 1800 tilhørte ca. 98 % af den danske befolkning bondestanden eller almuen, som var én af tidens foretrukne betegnelser for den befolkningsgruppe, som ikke kunne henregnes til nogen anden stand.

Bondestanden var dog på ingen måde homogen. Der var forskel på fæstebønder og selvejere for slet ikke at nævne husmænd med og uden jord. Også inden for de enkelte grupper var forskellene store. En kongelig fæstebonde "føjte sig" og fandt sig ikke i hvad som helst. Mellem ham og en selvejerbonde

var der næsten ingen forskel at mærke, men selv den kongelige fæstebonde valgte selvejet, da muligheden bød sig. På en måde gav det frihed, på andre måder skabte ny afhængighed, ikke mindst til den finansielle sektor, som blev de nye herrer, bønderne måtte tjene.

Foredraget behandler landbrugets udvikling ca. 1750 frem til ca. 1950 med særlig fokus på kilder af interesse for slægtsforskere og lokalhistorikere.

Mandag 1. februar på arkivet

Anna Louise Siggaard om oversete kilder: Fødselsprotokol, aldersdomsunderstøttelse, tilsyn med plejebørn, enkeunderstøttelse.

Mandag 1. marts (FU)

Bente Jensen, arkivar, Aalborg Stadsarkiv, formand for LFF (landsforeningen til bevaring af fotografier og film): På ansigt på anerne – billeder som kilde.

Hvordan kan man bruge foto og film i slægtsforskningen? Og hvordan opbevarer og formidler vi dem?

Mandag 22.marts

Aftentur til Bangsbo museum og arkiv. Bus afgår fra perron 11 kl. 18. Turen er gratis for medlemmer. Tilmelding til Else Berthelsen senest 15. marts.

Mandag 12. april på arkivet

Tove Michelsen: Database for slægtsforskere.

Mandag 3. maj

Generalforsamling derefter Slægts- og kulturhistorie på Læsø.

Kurt Dahl, Svenstrup, fortæller om sin forskning blandt Læsøs befolkning.

Tid og sted

Arrangementerne i januar, marts og maj holdes i foredragssalen, Haraldslund, Kastetvej 83, Aalborg.

Vore medlemsmøder i februar og april på Aalborg Stadsarkiv, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder starter kl. 19.30, hvis ikke andet er nævnt.

Studiekredse

Legacy-gruppen:

Vi fortsætter med møder på Stadsarkivet torsdage i ulige uger fra kl. 12 – 15. Første gang den 7. og sidste gang 22. april. Der er ingen tilmelding, bare mød op hvis du er Legacy-bruger, og har lyst til at se hvad dette program kan.

Formålet er, at udveksle ideer og erfaringer med hinanden og lære fra os af de mange gode muligheder og finesser, der findes i dette program.

Tovholdere: Erik Biehl, ☎ 9818 9818, Jørn Bolander og Arne Leismann.

Legacy-gruppen har nu også et aftenhold, der mødes torsdage i lige uger fra kl. 18.30 til 21.30.

Møderne afholdes i aktivitetslokalerne, Vangen 261, Nørresundby.

Første gang 21.januar og sidste gang 15. april.

Tovholdere: Knud Vaarning, ☎ 5178 1187, og Anker Eriksen, ☎ 9834 3366.

Hjælp til selvhjælp - studiekreds på Stadsarkivet

Studiekredsen fortsætter på Stadsarkivet kl. 10 -11.30, 1. onsdag i januar, februar, marts og april måned. Studiekredsen er først og fremmest tænkt som en hjælp til selvhjælp med slægtsforskning - specielt gotisk skriftlæsning. Både erfarne og nybegyndere er meget velkomne. Deltagelse er gratis og uforpligtende. Tovholdere: Elisabeth Strandbygaard og Ingrid W. Gade.

Kurser

Erik Laursen: *Slægtsforskning for begyndere*.

Undervisning foregår i et edb-lokale, og brug af internettet vil være en integreret del af undervisningen. En fælles tur til Landsarkivet i Viborg vil blive arrangeret. 21 lektioner /7 gange. Tirsdag 19-21.45. Start: Omkring 1. februar.

Eriks kursus foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF, ☎ 9813 8233.

Jens Aaberg: *Slægtsforskning for begyndere*.

Lær at finde dine forfædre. Kurset vil give en introduktion i de grundlæggende begreber inden for slægtsforskningen og lære dig at kende og bruge de kilder, som er nødvendige for at starte på slægtsforskningen.

Foruden de skriftlige arkivalier vil der blive undervist i brugen af Arkivalier Online, hvor alle kirkebøger og folketællinger kan læses på nettet.

Endvidere vil vi læse tekster skrevet med gotisk skrift, og der vil blive mulighed for at få hjælp til installation af og brugen af de grundlæggende funktioner i slægtsforskningsprogrammet Legacy.

Tidspunkt: torsdage i februar - marts.

Sted: AOF Hjallerup.
Nærmere oplysninger hos AOF,
☎ 9828 2898, eller Jens Aaberg.

Bestyrelse

Ingrid Wisborg Gade, fmd., Anthon Bachs Vej 6,
9000 Aalborg, ☎ 9812 6515.

E: iwg@stofanet.dk

Arne Leismann, nstfmd., Østerbrogade 25,
9400 Nørresundby, ☎ 9817 1908.

E: a.leismann@stofanet.dk

Birgitte Hansen, kass., Plutonvej 33,
9210 Aalborg SØ, ☎ 2681 7240.

E: ellenbirgitte@hotmail.com

Rasmus Lund Jensen, sekr., Agrihøj 7, Visse,
9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 6644.

E: rlj@civil.aau.dk

Jens Aaberg, Bøgevangen 28,
9330 Dronninglund, ☎ 9884 1890.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Flemming Thrysoe, Parkvej 29,
9700 Brønderslev, ☎ 9880 2390.

E: fidje@info.dk

Else Berthelsen, Jyllensgade25A, Ulsted,
9370 Hals, ☎ 9825 4049. E: jyllen@mail.dk

Jørn Bolander, suppl., Kolloparken 53, Frejlev,
9200 Aalborg SV, ☎ 9834 3141.

E: bolander@gvdnet.dk

Jonna Kvist, suppl., Solparken 77,
9330 Dronninglund, ☎ 9884 4618.

E: jokrimi@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforaalborg-
egenen.dk

Slægtshistorisk Forening, Århus

Mandag 25. januar

Mødet holdes i Sognegården ved Møl-
levangskirken, Møllevangs Allé 49, 8210
Århus V.

Generalforsamling: Dagsorden ifølge
vedtægterne – se separat program.

Efter generalforsamlingen: Henry Mik-
kelsen, leder af Hasle lokalhistoriske arkiv:
Foredrag om Hasle.

Mandag 8. februar (FU)

Henrik Fode, mag. art., Århus: Hack
Kampmann.

Byens store arkitekt – Hack Kampmann
– satte sit markante præg på byen i årene
omkring 1900 med toldbod, kongeslot,
byplaner, teater, katedralskole og meget
mere. Hvem var han? Hvad har han be-
tydet for byens udvikling og arkitektur.

Mandag 8. marts (FU)

Erik Johansen, sognepræst, Fårup: Fra
købmandsdisk til skyttegrav.

Ud fra sin morfars krigsdagbøger for-
tæller Erik Johansen om tilværelsen for en
danskisindet sønderjyde, der under første
verdenskrig blev tvunget til at gøre tjeneste
i tysk uniform samt om tilværelsen hjemme

i Gråsten. Også for dem blev hverdagen
en kamp, nemlig kampen for at få mad på
bordet og for at holde frygten på afstand.

Mandag 12. april (FU)

Steen Ivan Hansen, cand. mag.: Kroernes
historie.

Det er farligt at rejse – det har det altid
været, men i gamle dage var det også be-
sværligt og langsommeligt. Vi ser på kroer-
nes historie og lidt på vejen gennem tiderne.
Endvidere kommer vi ind på et par lokale
kroer – bl.a. Norsminde – samt på Holbergs
erfaringer med kroer.

Spørgehjørne på Erhvervsarkivet

Foreningen tilbyder hjælp i bredeste for-
stand til medlemmernes læsning af gotisk,
forskningsmetoder, kildesøgning mm. den
2. tirsdag i måneden kl. 13-16.

Datoerne er 12. januar, 9. februar, 9. marts,
13. april, 11. maj og 8. juni. Tilmelding pr.
E-mail eller telefon til Jesper Nødholm.

Tid og sted for foredrag:

Februar til april: Kl. 19 i auditorium D1
(lokale 113), Matematisk Institut, Århus
Universitet, bygning 1531, Ny Munkegade
(lokalevejledning findes ved indgangen).
BEMÆRK: NYT LOKALE – samme ind-
gang – gå til højre i stedet for til venstre,
når du kommer ind ad døren.

Betaling

20 kr. inkl. kaffe med brød.

Kontingent

220 kr. omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN.

Bestyrelse

Ole P. Bielefeldt, fmd., Violvej 36, 8680 Ry,
☎ 8689 0909. E: formand@slaegt-aarhus.dk

Gitte Dalhoff, nstfmd., Hellasvej 6, Hårup,
8530 Hjortshøj, ☎ 8699 9354.

E: gd@slaegt-aarhus.dk

Kjeld Kibsgaard, kass., Nattergalevej 18B,
8210 Århus V, ☎ 8616 0546.

E: kasserer@slaegt-aarhus.dk
Jytte Kristensen, sekr., Junovej 25,
8270 Højbjerg, ☎ 8614 3544.

E: jk@slaegt-aarhus.dk
Jesper Nødholm, Provstebakken 12, Hasle,
8210 Århus V, ☎ 3211 8210.

E: jn@slaegt-aarhus.dk
Janni Christensen, webmaster, suppl.,
Tornskadevej 12, 8210 Århus V.

E: webmaster@slaegt-aarhus.dk
Ernst Michaelsen, suppl., Laurbærvænget 24,
8310 Tranbjerg, ☎ 8629 6470.
E: em@slaegt-aarhus.dk

Hjemmeside

www.slaegt-aarhus.dk

Korporal Niels Jeppesen og den gamle dug

af Torben Chr. Larsen Krogsbøllegård, Bygaden 43, Krogsbølle, 5450 Otterup, ☎ 6487 1685.

Vi skal passere april måned igen med nogle datoer, som mange mennesker stadigvæk husker, omend de ikke selv har oplevet dem. Vi, som er født langt senere end begivenhederne, bliver mindet om dem, når vi ser på vores kalender, 6. april og især 18. april. Stormen på Dybbøl, rigtigt gættet - krigen 1864. I år er det 145 år siden, disse begivenheder skete, og de fleste danskere har læst om dem i bøger, artikler eller ens bedsteforældre har fortalt, hvad de engang fik oplyst om deres forfædre.

Mange af os har haft mandlige slægtninge, som deltog. Jeg har selv haft 5 forfædre, som var med, og heraf kom de 4 af dem hjem igen. Mangt og meget af disse mænds personlige oplevelser og ejendele er gået tabt gennem generationer. Kun få ting er det lykkedes at kunne bevare, og det er denne artikel et eksempel på.

Jeg har forsket i min slægt 27 år, og har kendskab til mine 5 indkaldte soldaterslægtninge. For en del år siden skrev jeg om den ene, Peter Olsen fra Dærup, hvis kompagni forsvarede bombardementet af Sønderborg Rådhus den 6. april 1864. Han omkom 3 uger efter af sårfeber efter granatangreb og er begravet på Augustenborg Kirkegård. Jeg har besøgt stedet, og fulgt hans fodspor. Artiklen findes i Årsskriftet for Hjemstavnsgården i Gummerup 1992.

Men her skal berettes om Niels Jeppesen, Peters Olsens fætter og svoger, som er årsag til, at vi her på gården er i besiddelse af en genstand, som var med i hele krigen uden et hul eller en revne. Lad mig begynde min beretning om Niels Jeppesen i korte træk fra hans fødsel, så man bedre kan danne sig et indtryk af ham. Mit slægtskab til Niels Jeppesen er følgende. Hans mor Marie Pedersdatter var søster til min 2 x tipoldefar, som var Ole Pedersen fra gården Rosenlund i Dærup.

Niels Jeppesen, født i Egerup, Gamtofte sogn den 27. februar 1833, var søn af gårdmand Jeppe Nielsen og hustru Marie Pedersdatter. I dette ægteskab var der 2 børn. I 1843 flytter familien til Nørre Aaby. Her foregik resten af skoletiden til konfirmationen i 1847. Niels var meget knyttet til sine forældre. Efter konfirmationen var han medhjælp hos sin fader i det lille bolsted, de havde på Aabylund Mark. Her var Niels, til han i 1855 blev indkaldt til tjeneste i 5. liniebataillon i Rendsburg. Her var han i ca. 2 ½ år, sidste halvdel af tiden som underkorporal.

Niels blev hjemsendt i efteråret 1857. Han fik ved sin hjemkomst plads som bestyrer i 3 år på Mosegården i Balslev, senere 2 år som

avlskarl på proprietærgården Gelbjerg i samme sogn. Vi skriver nu efteråret 1863. Tiden er urolig i Tyskland og Danmark, og mange ser, hvor det bærer hen. Man var spændt på, hvad der skete, da man i november fik en ny konge. Christian den 9., som var ud af den tyske slægt Glücksburg. Ville den nye konge underskrive en traktat til fordel for Tyskland eller Danmark? Ret efter blev militæret indkaldt til mobilisering. Niels blev igen indkaldt og skulle møde i København i 16. regiments 8. kompagni. Turen gik fra København med tog til Korsør, og derfra sejlede de til Flensburg. Vi skriver nu januar 1864. Niels var ikke stolt af situationen og tænkte på dem derhjemme, forældrene og hans søster Alhede, men han gjorde det for Gud, konge og fædrelandet. Jo nærmere han kom til den 1. februar 1864, des mere stod det klart, at der ville blive krig mellem Danmark og Tyskland.

”Hvad hvis jeg nu dør og de derhjemme ikke ser mig mere?” Niels var klar over, at hans få ejendele ville komme hjem, hvis han ikke gjorde det, men hans moder skulle under alle omstændigheder have en ting, som kunne holde i mange år. Han besluttede sig til at gå ind i en forretning i Flensburg få dage før krigsudbruddet og købte en 12 personers Damaskdug. For ham kostede den en formue. Han fik den pakket godt ind og lagt i sit tornyster. Dugen var meget flot med et landskabsmotiv med skov, vandløb, græsplæner, broer og damer i krinolinekjoler samt en bred bort, hvor der med storbogstaver fortaltes at dugen var vævet og fremstillet i

DIE BASTY IN DER SICHSISCHEN SCHWIZ

Et par dage efter, den 1. februar var krigen en kendsgerning, og Niels' regiment blev sendt til Dannevirke, hvor han medvirkede i et større slag. På tilbagetoget derfra deltog han i træfning ved Mysunde. Under tyskerne belejring af Dybbøl, hvor hans kompagni var med i flere træfninger, blev han udnævnt til korporal. Den 18. april var han med ved skanse 10 ved slaget om Dybbøl. Det slag, der gjorde den 18. april til en kendt dato. Derefter

blev hans deling sendt til Sønderborg og den 16. maj sejlet over til Fyn.

Samtidigt fotografi taget den 19. april, dagen efter slaget ved Dybbøl Mølle.

Niels kom helskindet hjem uden større fysiske men og med alle sine ejendele. Også den brune pakke med den fine dug, havde klaret hele krigen uden at have taget skade. Niels var stolt af at kunne give sin moder Marie Pedersdatter den flotte dug, og moderen var meget glad og stolt over dugen og sønnens hjemkomst. Dugen kom frem ved særlige lejligheder og blev nænsomt passet på. Den var jo et kært minde, og efter brug blev den lagt i det gamle chatol.

Efter hjemkomsten fik Niels Jeppesen tjeneste på gården Gelbjerg igen og dernæst i Assens hos 2 købmænd i sammenlagt 5 år. I 1870 blev han gift med Birthe Marie Olsdatter fra Rosenlund i Dærup, der var hans kusine. I ægteskabet var der 2 piger, hvoraf den ene døde som barn. Den anden, Anne Marie døde barnløs i 1940 i Byllerup. Efter Niels' forældres død kommer dugen til

Byllerup Mark, hvor Birthe Marie og Niels har sat bo. Husmandsstedet på Byllerup Mark havde de i 35 år. De solgte det i 1905 og købte et lille hus i Byllerup By, som de boede i en snes år.

Veteran fra 1864 Niels Jeppesen (1833 – 1926) stående i døren til sit hus i Byllerup By i juni 1925, da han fik sin orden for tro tjeneste.

Så sent som den 9. maj 1925 var der nogen i Byllerup, som ansøgte Ordenskabet i København om, at Niels Jeppesen blev Dannebrogsmænd og fik hæderstegnet.

I juni måned samme år fik han ordenen tilsendt for tro tjeneste i krigen 1864, så m e n med et brev underskrevet af Prins

Harald, bror til Christian den 10. På det tidspunkt var Niels en gammel mand, som burde have haft ordenen noget tidligere. Han blev glad for udmærkelsen, og han fik lov til at glæde sig over den et lille års tid. Han døde i maj 1926, 93 år gammel og få uger efter døde hans kone i en alder af 89 år. Helt glemt havde de dog ikke været, idet Niels Jeppesen i november 1913 havde fået tilsendt et hædersgavebrev på 100 kr. for deltagelse i krigen. Brevet var sendt af finansminister Edvard Brandes. Ved deres guldbryllup den 3. maj 1920 fik de et gavebrev på 30 kr. fra krigsministeriet, underskrevet af Aage Friis, som var regeringen Zahles konsulent i grænsespørgsmål i Sønderjylland. Fra Amalienborg kom et telegram med 20 kr. fra kong Christian den 10.

Datteren Anne Marie, som havde boet hos forældrene, døde barnløs, så der var ingen efterkommere efter Niels Jeppesen og Birthe Marie. Familien arvede dem, og i dag er jeg i besiddelse af den gamle dug og alle Niels Jeppesens fine officielle papirer.

Dugen er stadigvæk i så god stand, at den kan bruges, hvad den dog ikke bliver. Hvis den kunne tale, kunne den sikkert berette om mange ting, den har oplevet, da den var pakket ind i brunt papir og lå i Niels Jeppesens tornyster. Det får man jo af gode grunde aldrig at vide, men man kan selv gøre sig nogle tanker og forestillinger om, hvad den har været vidne til, når man står med en så gammel (krigs)dug i hånden.

Slægtsforskning i Holland

af Ib Brusendorff, Kulsviervej 94B, 2800 Lyngby, ☎ 4588 2381. E. ib@brusendorff.com

I 2006 kom der i bladet Slægt og Data nr. 1 en artikel af Jacob Bezemer om den hollandske Genealogi Forening og i artiklen blev adressen på foreningens hjemmeside, www.cb.g.nl oplyst. Da jeg på det tidspunkt havde et problem med at finde ud af, hvordan jeg skulle få oplysninger om noget slægt netop i Holland, gik jeg straks i gang med denne hjemmeside.

Mit problem var at finde ud af, hvad der var sket med min oldefars bror Christian Frederik

Schubert, der var emigreret til Holland. Jeg havde for år tilbage fundet ud af, hvad der var sket med ham indtil 1826. Christian Frederik var født den 30. august i 1806 i Fredericia og var blevet hjemmedøbt 20. september i Trinitatis sogn. Da familien 1815 var flyttet fra Fredericia til Ringkøbing blev han konfirmeret i kirken der i april 1821. Derefter kom Christian Frederik i snedkerlære og blev udlært som snedker, men 1826 forsøger han at blive underofficer ved 9. Bataillon i København.

Han bliver imidlertid efter 50 dage anset for uskikket til tjenesten og forlod militæret og blev skibstømrer. Herefter var jeg gået i stå øjensynlig uden muligheder for at finde ud af, hvad der derefter var blevet af ham.

Men ved et besøg i 2005 hos min kusine, som bor i nærheden af mig, trak hun helt uventet et brev "op af en høj hat", et brev, der havde ligget hos hende sammen med andre papirer fra vores mødres familie. Det var virkelig en overraskelse. Det var et brev, som min tipoldemor, min morfars farmor, i november 1847 havde skrevet til sin søn, min oldefar om, at hans bror var død, og at hun synes, at han skulle skrive trøstende til svigerinden, der var blevet enke. Det specielle ved situationen var, at broderen var død i Holland, hvor enken derfor befandt sig. Ifølge brevet kunne min oldefar sende et brev til sin svigerinde gennem den danske konsul i Rotterdam. Hvorvidt han fik skrevet, ved jeg ikke.

Med dette brev fra min tipoldemor til min oldefar fik jeg muligheden for at komme videre med Christian Frederiks levned, og selvom brevet indeholdt ny viden, lå det lidt tungt med at udnytte mulighederne på grund af, at denne viden skulle søges i et andet land. Oplysningerne i Jacob Bezemers artikel kom mig derfor godt tilpas. Jeg opsøgte straks hjemmesiden, og det viste sig, at den havde en forklarende tekst på engelsk. Da jeg ikke direkte kunne hente oplysninger på den, benyttede jeg en angivet e-mail adresse til at skrive på engelsk og forklare mit problem og bede om oplysninger om, hvordan jeg kunne komme videre. I et venligt svar på engelsk svarede Centraal Bureau voor Genealogie mig, at de vil svare mig så hurtigt som muligt. Det gik hurtigt, idet svaret kom kun to dage efter – på engelsk. Svaret gik ud på, at man havde søgt i den Digitale Stamboom Rotterdam, og at man der havde fundet Christian Frederik Schuberts vielse med Anna Maria Stroober. De var blevet viet 21. marts 1838 i Rotterdam. Hvis jeg ville have flere oplysninger kunne jeg kontakte Stadsarkivet i Rotterdam. Der blev opgivet en postadresse og en e-mail adresse info@gemeentearchief.rotterdam.nl.

Jeg gættede nu på, at dette stadsarkiv måtte have en hjemmeside, og at hjemmesidens adresse kunne udledes af e-mail adressen. Det stemte. På www.gemeentearchief.rotterdam.nl fik jeg mange valgmuligheder. Mulighederne var selvfølgelig angivet på hollandsk, men med lidt god vilje kunne det gå. At søge hedder zoeken, det er ikke så uforståeligt, når man forsøger at udtale ordet. Ved at vælge 1) stamboomonderzoek, 2) zoeken in, 3) digitale stamboom nåede jeg til en side, hvor jeg kunne vælge fransk eller engelsk i stedet for hollandsk, men det var kun introduktionen, der blev givet på andet sprog. En væsentlig forklaring var ikke med på de fremmede sprog, nemlig den oplysning, at arkivets materiale er opdelt i 2 perioder 1573–1811 og 1812–1952. I den første periode er oplysningerne baseret på kirkebøger (dåb, vielse, begravelse / dopen, trouwen, begraven) og i anden periode på de borgerlige autoriteters protokoller og arkiver (fødsel, borgerlig vielse, død / geboorten, huwelijk, overlijden).

I forbindelse med borgerlig vielse i perioden fra 1812 til 1852 kunne man få indscannede dokumenter at se og kunne downloade nogle af dem, medens andre kunne bestilles enten på papir eller scannet og sendt med e-mail. De sidste skulle man betale for.

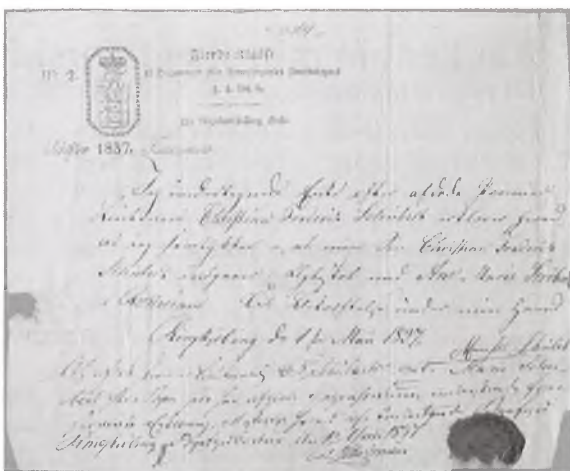
I fortsættelse af de ovennævnte valg, valgte jeg som 4) at klikke på ordet zoeken i en ramme og kom derved til et skema, der kunne udfyldes, hvorefter arkivet ville blive undersøgt. I skemaet, der er delt efter de ovenfor nævnte 2 perioder, angives, om man vil søge efter fødsel, vielse og død. Jeg kastede mig selvfølgelig straks ud i at søge på efternavnet Schubert og fik 17 svar. Det viste sig, at faderen blev opgivet i forbindelse med fødsel og både fader og moder blev opgivet ved vielser. Der var på denne måde en del gengangere, men det var et stort skridt at komme videre.

På listen med de personer, der blev fundet, kunne man klikke på de enkelte personer og få en oversigt over alle implacerede, det vil sige, at man ved en vielse fik navnene på brud og brudgom, brudens fader og moder og gommens fader og mo-

der. Og så kunne man søge videre med de nye navne, så det var virkelig mange oplysninger, der kunne indhentes fra arkivet.

Om Christian Frederik Schubert fik jeg at vide, at han blev gift med Anna Maria Stroober i Rotterdam den 21. marts 1838, og at han fik en datter 1841 og en 1843. Christian Frederiks død 4. november 1847 var ikke med i oplysningerne, men den havde jeg fra brevet. Hans kone Anna Maria født Stroober blev gift igen 1849 og fik en søn med den nye mand Johannes Casparus Scholten. Jeg fik også oplysninger om Anna Maries forældre og deres familie. Oplysningerne blev ikke udtømte, der er en grænse for, hvor langt man umiddelbart går, når det er så fjern familie. De scannede dokumenter, som jeg uden videre kunne downloade, omfattede en oversættelse af Christian Frederik Schuberts fødsels- og dåbsattest (fra Fredericia) til hollandsk, en dødsattest (fra Ringkøbing) for Christian Frederik Schuberts far, der også hed Christian Frederik Schubert, og hans mors tilladelse (fra Ringkøbing) til, at han må gifte sig, bekræftede oversættelser af disse attester til hollandsk, udskrifter af Rotterdams borgerprotokoller, der bevidner Anna Maria Stroobers fødsel og hendes faders død 1835 og naturligvis vielsesattesten eller i det mindste teksten i denne attest. Jeg har ikke fundet ud af, hvorfor jeg uden videre kunne downloade disse dokumenter, mens de fleste andre skulle bestilles og betales.

Der har været ikke så lidt bureaukrati den gang. Indhentningen af attester er allerede indledt i begyndelsen af 1837, selv om vielsen først var 21. marts 1838. Christian Frederik Schubert var 32 år, da han 1838 ville gifte sig, men ikke desto mindre skulle han skaffe attest for, at hans fader gav ham tilladelse til at blive gift. Da faderen imidlertid var død 1829, måtte han skaffe en attest for faderens død og derefter en attest for, at hans moder gav ham lov til at gifte sig. Til begge disse attester, der var attesterede af danske kommunale myndigheder, var der officielle oversættelser til hollandsk.

Moderens tilladelse til ægteskab

Det lykkedes også at finde oplysninger om en anden del af slægten. Min oldefar Frederik August Schubert, som min tipoldemor skrev til, var gift med min oldemor Anne Cathrine Ploug, som var en kusine til Carl Ploug, redaktør og forfatter, og disse to søskendebørn havde en fælles farbror Rasmus Christian Ploug, som Carl Ploug havde efterlyst 1837 gennem departementet for udenrigske anliggender. Denne efterlysning havde givet oplysninger om, at Rasmus 1814 var trådt i hollandsk tjeneste og var blevet gift med en søster til en general George. Gemeentearchief'et kunne oplyse, at Rasmus Christians kone hed Clara Beatrice Joseph George og at ægteparret 1834 havde fået en søn ved navn Jan Francois Philip Gerard Ploug, der dog døde 3 år gammel.

Hvis man har aner i Holland i Rotterdam området, dvs. sydlige Holland, så er der gode muligheder for at finde oplysninger i www.gemeentearchief.rotterdam.nl, men hjemmesiden er ændret og udvidet, siden jeg i 2006 anvendte den. Så mine oplysninger kan ikke ukritisk anvendes, men der er stadig oplysninger på engelsk, som man kan benytte sig af. De ovenfor angivne hollandske betegnelser for dåb m.v. er selvfølgelig stadig gældende ligesom det stadig er de nævnte oplysninger, der findes i arkivet.

Tanker om min slægtsforskning

af Erland Skovbjerg, Ingasvej 50, 8220 Brabrand, ☎ 8625 2095. E: eskovbjerg@hotmail.com

Noget af det første jeg husker som barn var, når jeg søndag morgen kravlede over i min fars seng og sagde: "Far, fortæl noget om gamle dage". Så fortalte han om, hvordan landet var dækket af store skove, hvor bjørne og ulve vandrede rundt.

Senere kom han ind på slægten. Fra fødegården i Vestjylland berettede han, at om sommeren, når klokken var 3 om morgenen, hørtes træskotrin på de piggede brosten på gårdsplassen: "Olde kommer", lød det i karlekammeret, og så var det med at komme ud af fjerene.

Én af de første gange jeg var i Viborg, husker jeg tydeligt, da min oldemor pludselig dukkede op i kirkebogen. Jeg blev glad - det var som at få mål i en fodboldkamp. Side-manden så min begejstring og nikkede og smilede. Han kendte selv fornemmelsen.

Men en gang stod der følgende bemærkning i kirkebogen ved en oldefars fødsel i 1836: "Faderen opholdt sig på straffeanstalten i København, da barnet fødtes". Jeg blev klam, og min reaktion den dag var at lukke bogen i med det samme og rejse mig op. Rystet kørte jeg den lange vej hjem fra Viborg. Dette gik min ære for nær.

Der gik 5 år, før jeg igen vovede at nærme mig denne oldefar, men jeg så nu under hans konfirmation, at en husmand var udlagt som barnefader. Jamen, så var det jo slet ikke ham forbryderen, jeg stammede fra. Så skulle "blodets bånd" jo findes i den sikkert skikkelige husmands slægt. Jeg blev helt lettet og har nu redigeret for hele historien i slægtsbogen.

Som en sidebemærkning vil jeg nævne, at der i familien er flere gamle slægtsgårde med masser af arvede møbler og gamle sager fra 1700-1800-tallet. Jeg har studeret tingene og skrevet deres historie. F.eks. anbringer jeg med tegnestifter et lille skrift i en gammel kommode. Her står hele dens historie med billede af ejere og de gårde, hvor den har stået. Der er også afsat plads

til, at nye arvinger eller ejere kan skrive sig på med navn og årstal.

Særlig videnskabeligt er jeg ikke gået til værks. Jeg er ikke nogen særlig seriøs slægtsforsker, men én af de heldige af slagsen. F. eks. er jeg kun sporadisk nået længere end til kirkebøger og folketællingslister, men i 1997 var jeg ude for et usædvanligt held.

I HFH havde jeg søgt oplysninger om min slægt. Jeg fik svar fra en ukendt kusines søn, Jens Eg i Thisted. Han skrev - og hold nu fast - at han havde 15-20 generationer af min slægt. Det viste sig, at min tip-5 oldemor var adelig, og begge hendes forældre var af adelige forældre, som alle fire igen var af adel. Adelsfolk giftede sig stor set kun med andre adelige - så når man ser på talrækken 4-8-16-32-64 osv., er der pludselig mange slægter at finde ud af. I adelsårbøgerne, hvoraf der er ca. 100 stk. à 500 sider, kan man finde udførlige oplysninger om alle adelsslægter.

Om herregårdene og deres ejere er der jo skrevet meget. Så jeg besøgte gårdene, og i kirker har jeg fotograferet stolestader og ligsten fra slægten. I en gravsten fra 1436 er der indhugget et billede af min tip-12 oldemor. Jeg synes endda, at hun smiler til mig.

I 2 år granskede jeg i disse familier. Jeg fandt 35 adelige familier over de 5-600 år, som jeg har gennemgået, og i min bog er der farvebilleder af deres våbenskjolde.

Jeg standser min bog ved en tip-18 oldefar i 1200-tallet.

Hvis jeg går videre, træffer jeg på meget berømte personer, og jeg er bange for, at min familie vil begynde at ryste lidt på hovedet og tvivle på min forskning. Jeg kan ikke lade være med at nævne som eksempel, at vi jo har 131.072 tip-14 oldeforældre og dette tal fordobles på ca. 30 år osv., så det er jo egentlig svært at ramme uden om kendte personer, når man er så langt tilbage.

Et eksempel er min tip-15 oldefar, Niels Bugge til Hald. Da han i 1358 var på vej hjem fra Herredag i Nyborg, blev han lok-

ket i et baghold i Middelfart og dræbt. Jeg har fundet stedet, hvor han blev dræbt efter vejledning fra Middelfart Museum, og jeg har fotograferet det. En blomst, der hedder "Rød hestehov" vokser stadig på stedet, og af de lokale kaldes den "Bugges blod". I slægtsbogen er et billede med af blomsten.

Bugges Blod / Rød Hestehov

Jeg kan i øvrigt få min tip-15 oldefar at se, hvis jeg vil. Han opførte også herregården "Nørre Vosborg", og der fortæller, at hver nytårsnat rejser det gamle "Nørre Vosborg" sig et kort nu i nytårstimen. I al sin pragt og herlighed knejser det over de store Nissum enge, og midt på gårdspladsen sidder ridder Niels Bugge højt til hest i fuld rustning på en snehvid ganger.

I de 30 år jeg har samlet slægtsoplysninger, har jeg lagt papirerne i en stor stak. Så kunne jeg altid lave en slægtsbog - engang. Mine brødre er over 80 år og jeg selv over 70, så en dag slog det ned i mig: "Jamen, det skal jo være nu!"

Jeg fik lavet en slægtsbog for min mors slægt og en for min fars slægt på hhv. 60 og 90 sider med mange farveplancher. Jeg er tilfreds med dem, men nu opdager jeg, at jeg faktisk er færdig med slægtsforskningen - bøgerne er jo trykt.

Naturligvis gemmer jeg, hvad der tilføjligt viser sig, men det er en epoke i mit liv, som jeg må til at betragte som afsluttet.

Jeg vil dog stadig møde op i slægtsforskningsforeningen til foredrag og kaffe - det er nu så hyggeligt med en snak, og man kan være sikker på, at alle ved bordet interesserer sig for emnet. Det har været gode aftener.

I slægtsbøgerne har jeg bedt min familie om, at bøgerne bliver givet videre til den i slægten, som interesserer sig mest for den slags ting, og jeg håber, at mit arbejde vil blive værdsat om 100 og 200 år.

Aner som smuglere ved Kongeå langfredag nat 1771?

af Magne Juhl, Rævehøjen 2, 8800 Viborg, ☎ 8667 1315. E: magnejuhl@hotmail.com

Hvis du har aner i Hillerup, Jernved, Hjortlund eller Holsted, er de måske omtalt i ovennævnte smuglersag.

Langfredag nat i 1771 i måneskin med en isdækket Kongeå blev en flok kreaturer og et par heste drevet henholdsvis over åen fra Jernved eller via vejen fra Hillerup til Hjortlund, hvor de skulle samles for at blive drevet sønder på til modtageren, Sonnich Nissen fra Nibøl.

To toldkontrollører dukkede op øst for Hjortlund og forstyrrede planerne. Toldkontrollørerne konfiskerede de to heste, men på grund af modstand fra drivere og andre tilstedeværende måtte kontrollørerne opgive at få fat i kreaturerne, der i stedet blev drevet tilbage over Kongeå eller til Hillerup til de forskellige sælgere af dyrene.

En kommissions sag startede derpå. Dog med 1½ års forsinkelse.

Efter 68 møder på rådstuen i Ribe og efter afhøring af mindst 81 vidner, heraf nogle mere end en gang, sluttede sagen med dom i oktober 1776. Altså 5½ år efter forsøget på smugleriet.

Sagen er omtalt i kommissionsprotokol-

len, som findes på landsarkivet i Viborg. Her er sagens 37 bilag også bevaret (B9-1070 og B9-1071).

Jeg har afskrevet teksten i protokollen samt i bilagene i muligt omfang.

Oplysninger om de nævnte mange personer er indsamlet og ordnet alfabetisk. En artikel om forløbet kan læses i årbogen fra historisk samfund for Ribe Amt 2009 side 19-33.

Det hele er trykt i bogform i 7 eksemplarer, og et eksemplar findes på landsarkivet i Viborg samt på arkiverne i Jernved og Esbjerg samt senere i Vilslev og Ribe. Interesserede kan så se bogen der.

Det kan tilføjes, at Esben Graugaard i sin disputats om studehandel nævnte sagen, og at han her omtaler Hagen Jørgensen fra Jernvedlund og Peter Nissen fra Hillerup som drivere. Begge havde folk til at klare hvervet som driver. De blev siden ejer af hver sin herregård. Hagen Jørgensen havde allerede før sagens afslutning købt Ørndrup på Mors, og Peter Nissen blev ejer af Spøttrup i Salling.

Rikke/Frederikke Anne Sophie

Fornavne-opkald kan følge de særeste bannere, her skal vi følge et fra nutiden tilbage til den tidlige middelalder!

Rikke ved oldemoderens gravsten

Rikke Kræmmer Blaabjerg, min datter, blev født 1987 og opkaldt efter sin oldemor, Frederikke Anne Sofie Kræmmer, født Thomsen, 1891-1973, en flittig og stræbsom husmandskone i Eveldruphus i Simested Sogn ved Aalestrup. - Hun blev aldrig kaldt andet end Rikke og var opkaldt efter sin farmor, overleveringens "Rikke-Bejste", Frederikke Anne Sophie Mortensdatter, 1834-1919, der siden sit giftermål 1863 med "Christian-smeden", Niels Christian Thomsen, 1836-1898, var bosat i nabosognet Testrup som smede- og husmandskone.

Som nygift blev manden indkaldt til krigstjeneste 1864, men derefter opdyrkede parret så meget hede, at manden efterhånden blev benævnt gårdmand, selv om der godt nok manglede noget hartkorn på den magre hedejord til den benævnelse! Om parrets

indsats vidner en sten i mindeparken ved Kongenshus for hedens opdyrkere, og deres historie er fortalt i Årsskrift 1985 for Lokalhistorisk Arkiv, Aalestrup. - Niels Chr. Thomsen figurerer under betegnelsen 13.21 i Slægtens hæfte Nutiden og Valdemar Sejrs, 2000.

"Rikke-bejste" tip-tipoldemor til Rikke

"Rikke-Bejste" var fra Korshøjgård i Testrup Sogn, datter af "Fik-Morten", Morten Christensen, 1793-1876, og hustru Johanne Pedersdatter, 1794-1865, hvis jernkors endnu findes på sognets kirkegård. Og denne Rikke var igen opkaldt efter sin farmor, Frederikke Anne Sophie Poulsdatter Thaarup, 1751-

1824, gift med Christen Mortensen, ca. 1750-1812, gårdmand i Hverrestrup i Simsted Sogn; kaldenavnet "Fik-Morten", som overleveringen har udstyret sønnen med, tyder dog på, at hans mor ikke blev kaldt Rikke, men Fie – jysk Fik!

Frederikke Anne Sophie Thaarup var fra Bradsted i Veggerby Sogn ved Nibe og datter af Poul Christensen Thaarup, ca. 1716-1785, sogneegn for Veggerby-Bislev, og hustru Anne Cecilie Pretz- eller Preetzmann, 1720-1798, en proprietærdatter fra det nordlige Thy. – Men hvorfor lod denne degn i 1751 sin datter døbe med de tre fine fornavne?

Præsten og degnen

Mens Poul Thaarup var degn i Veggerby-Bislev hed sognepræsten Conrad Ryder, 1703-1760. Om ham fortæller Wibergs præstehistorie, at han var så nærig, at han lod gødningen fra embedets præstegård, Kirketerp, køre til den gård i den lille landsby Bradsted, som han personligt var ejer af!

Men degnen må naturligvis have respekteret den stræbsomme præst, hvis enke han senere var lavværge for – ifølge skiftet efter hende. Præsteparret havde blot to levedygtige børn, Frederikke Anne Sophie, født 1734, og Frederik, født 1736; begge børn blev født, mens Ryder havde været kapellan i Ræer-Hansted-Vigsø i Thy. Mens sønnen senere blev degn i Husby-Sønder Nissum i det yderste Vestjylland, blev datteren gift 1758 med sin fars kapellan siden 1757 og senere efterfølger, Ove Henrik Rømer, død 1761.

Præstedatteren Frederikke Anne Sophie Ryder var identisk med den, altså 17 årige, jomfru Ryder, der 1751 bar degnen Thaarups datter til dåben, og derfor blev den lille pige altså opkaldt efter sin gudmor - naturligvis!

Præsten havde sine helt private grunde til i sin tid at døbe sin datter med de tre navne. – Conrad Ryder var som nævnt født 1703, men hvor? Han var født på godset Clausholm ved Randers, hvor han far var forvalter, så han er naturligvis opkaldt efter

Frederik IV, den enevældige bigamist, maleri af J. S. Wahl ca. 1725

ejer, storkansler Conrad Reventlow, 1644-1708. – Sidstnævntes datter var som bekendt Anna Sophie Reventlow, 1693-1743, som 1712 blev bortført af landets gifte, men enevældige konge, Frederik IV, 1671-1730, der straks efter bortførelsen giftede sig hemmeligt med hende – til venstre hånd; og usømmelig kort tid efter den retmæssige dronning Louises død 1721 lod han sig vie offentligt til Anna Sophie og lod hende krone som dronning (landets eneste ikke-fyrstelige).

Med Conrad Ryders baggrund var det kun naturligt, at han giftede sig med Gertrud Poulsen, der havde været ansat ved det lille hof, som den - i al fald efterhånden - meget fromme dronning Anna Sophie holdt på sit fædrene gods, Clausholm, hvortil hun blev forvist absolut straks efter Frederik IVs død 1730. – Ryder og hustru lod derfor naturligvis deres datter opkalde efter kong Frederik og dronning Anna Sophie!

Heraf følger altså, at min datter, Rikke, (med skam at melde) er opkaldt efter Frederik IV - den eneste bigamist på Danmarks trone!

Kongenavnet Frederik

Hvor langt tilbage kan vi følge Rikke og vor nuværende kronprins' fornavne med den opkaldelsesmæssige fælles oprindelse i vore tidligere konger af navnet Frederik, se bl.a. Slægtens hæfte Nutiden og Valdemar Sejr. – Af de to er kronprinsen dog ene om på biologisk vis at stamme fra den dansk-norske konge Frederik I, 1471-1533, der blev konge 1523 efter at have været hertug på Gottorp i Slesvig-Holsten, men hvorfra havde han så igen sit fornavn? – Praktisk nok indgår denne konges anetavle (ane nr. 164) i professor, dr. Erich Brandenburgs store anetavle for 1700-tallets kendte preusserkonge Frederik (II) den Store/Friedrich (II.) der Grosse publiceret i værket Ahnentafeln berühmter Deutscher, Bd. 2 (Neue Folge), Leipzig 1933-35, s. 125 ff.

Kong Frederik I var som bekendt søn af kong Christian (Christiern) I og Dorothea af Brandenburg, 1430-1495, datter af markgreve Johann (Alkymisten) af Brandenburg-Bayreuth. Og Frederik-navnet kan ikke fra faderens forfædre, men fra moderens, Hohenzollern-slægten, der siden 1415 herskede i Brandenburg som markgrever/kurfyrster, som konger af Preussen og som tyske kejsere helt frem til 1918.

Frederik Is morfar, markgreve Johann (Alkymisten), 1406-1464, var søn af kurfyrst/markgreve Friedrich I af Brandenburg, 1371-1440, så efter denne oldefar var den senere dansk-norske konge altså opkaldt. Oldefaderen, der oprindeligt var borggreve i Nürnberg som Friedrich VI, grundlagde dynastiets storhed i Brandenburg som statholder fra 1411, som virkelig markgreve fra 1415 og som kurfyrste fra 1417.

Kurfyrst Friedrich I var yngre bror til Elisabeth, 1358-1411, gift med Ruprecht III v. d. Pfalz, 1352-1410, der blev tysk konge 1400, hvorfor Elisabeths (og broderen Friedrichs) anetavle findes i værket Die Ahnen der deutschen Kaiser, Könige und ihrer Gemahlinnen, von Wilhelm Karl Prinz von Isenburg, 1932. – De to søskende, kurfyrst Friedrich og Elisabeth, var børn af borggreve Friedrich V af Nürnberg, ca. 1332-1398, og Elisabeth af Meis-

sen, 1329-1375, der blev gift allerede 1350, men først fra 1358 til -74 fik levedygtige børn, 11 i tallet, men først – og kun – det 9. og 10. barn var sønner, nemlig Johann og Friedrich, født henholdsvis 1369 og -71 (ja, parret fik vel børn 1351-57, men disse må være døde spæde og ukendte af "historien"). Da Johann var opkaldt efter farfaderen, må Friedrich være opkaldt efter morfaderen eller dennes far, markgreverne af Meissen, Friedrich II, 1310-1349, og Friedrich I, 1257-1323, hvoraf sidstnævnte var opkaldt efter sin morfar, den lærde og magtfulde tyske kejser Friedrich II, 1194-1250, af Hohenstaufernes velkendte slægt; han var tillige konge af både Sicilien og Jerusalem!

Sidstnævnte var sønnesøn af tyskernes vel mest sagnomsbundne kejser, deltager i det 2. korstog 1147 og den ubestridte leder af det 3. korstog 1187, Friedrich I (Barbarossa), 1122-1190, der som en anden Holger Danske skal

Kejser Friedrich I Barbarossa, relikviegemme bortskænket af ham selv, menes at have portrætlighed.

sove under borgen Küffhäuser syd for Harzen, hvorfra han skal komme og redde det tyske rige fra undergang (han synes at have sovet særdeles hårdt både 1918 og 1945!).

Frederik Barbarossas far og farfar hed begge Friedrich og var hertuger af Schwaben, død henholdsvis 1147 og 1105 (farfaderen gift med en datter af den velkendte kejser Henrik IV). Oldefaderen var den lidet fremtrædende sydtyske grev Friedrich af Büren, død senest 1094, søn af den schwabiske pfalzgreve Friedrich, nævnt 1053. - Så det populære danske kongenavn Frederik kan altså både opkaldelsesmæssigt og biologisk følges mindst 900 år tilbage! For fra disse gamle sydtyske Friedrich'er kan nutidens kronprins Frederik naturligvis påvise sin afstamning på utallige måder – endda også gennem farfaderens sydfranske slægt!

Kuriøst nok kan min egen Rikkens afstamning, hvis alt ellers holder stik(!), sørne også følges tilbage til disse fjerne Friedrich'er, men kun i en eneste (spinkel!) linje. – For Frederik

Barbarossas yngre halvsøster, Jutta af Schwaben, ca. 1135-1191, blev gift ca. 1150 med landgrev Ludvig II af Thüringen, hvis sønnedatter, Agnes af Thüringen, født ca. 1206, blev gift med hertug Albrecht I af Sachsen og mormor til Agnes af Brandenburg, ca. 1257-1304, gift med den danske kong Erik Klipping, myrdet 1286 i Finderup Lade, se Slægtens hæfte Valdemar Sejr, 2000, under betegnelsen 1.02. Sidstnævntes søn, den ulyksalige Christoffer II (Valdemar-hæftets 36.03), blev stamfar til slægten Løvenbalk og gennem kvindeled til slægten Kaas, hvoraf kansleren Niels Kaas var toneangivende i regeringen under Christian IVs drengeår.

Kanslerens ældre bror, rigsråd Bjørn Kaas, død 1581, skal have haft den uægtefødte søn Jens Bjørnsen på Strandbylund ved det nuv. Frederikshavn, død ca. 1620, omtalt som 36.12 i det nævnte Valdemar-hæfte – som stamfar til mig!

AB

Dansk Slægtsforskning, Fredericia

af Ole Bech Knudsen, Århus. E: obk.aarhus@stofanet.dk

Et af Danmarks største kommercielle slægtsforskningsbureauer har været "Dansk Slægtsforskning, Fredericia", som indstillede sin virksomhed midt i 1980'erne.

Firmaet blev stiftet i 1948 af Erling Veile (1921-2000), og har siden stået for udgivelsen af hundredvis af slægtsbøger. Læsere, som er nærmere interesseret i firmaets historie, kan gennem biblioteket låne det lille 25-års jubilæumshæfte på 56 sider, som blev udsendt 1973 under titlen: "Dansk Slægtsforskning 1948 - 23. juni - 1973".

Slægtsbøgerne er stort set alle opbygget efter et fast skema. Man starter med et ægtepar født i første halvdel af 1800-tallet, og udarbejder deres anetavle så langt tilbage i tiden som muligt. Desuden udreder man det pågældende ægtepars efterslægtstavle, så tæt op mod nutiden, som familierne / køberne ønsker at medvirke. Ofte ledsaget

af fotos og en kort levnedbeskrivelse. Anetavlerne indeholder helt faste afsnit om fødsel / døb, ægteskab, samt dødsfald / begravelse. Endvidere en omtale af eventuelle skifter, skøder, fæstebreve, etc. Også enkelte spændende retssager, f.eks. arvesager, omtales.

I forordet til nogle af bøgerne kan man læse følgende karakteristik af et besøg på arkivernes læsesale (frit gengivet efter hukommelsen): "Her træffer man amatører, som forsigtigt bladrer i kirkebøgerne, her træffer man den let øvede forsker, som også anvender skifteprotokoller og skødebøger, og endelig træffer man den garvede og professionelle genealog, som spiller på alle klaverets tangenter". Underforstået naturligvis, at slægtsbøgerne er udarbejdet af sidstnævnte kategori.

Alle slægtsbøgerne fra "Dansk Slægtsforskning" er desværre på langt de fleste områder uden nogen nøjagtig kildehenvisning. De fleste steder kan man dog selv regne sig frem til kilden, men visse ting kan være yderst problematiske at efterprøve. Og selv om bøgerne er udarbejdet af professionelle forskere, bør oplysningerne så vidt muligt altid vurderes og efterses ved kilden. Ellers kan man somme tider få sig en ubehagelig overraskelse senere hen i forskningen.

"Dansk Slægtsforskning"s arkiv.

Det store arkiv af publikationer og manuskripter, som "Dansk Slægtsforskning" har udgivet i perioden 1948-1984, blev i 1998 afleveret til Rigsarkivet af DS-Tryk v/Erling Veile, indehaveren og lederen af firmaet gennem hele perioden.

På Rigsarkivet indgår firmaets arkiv i Håndskriftsamlingen, ny række, nr. 1998 / 3. Sagerne omfatter 499 pakker, fortrinsvis indeholdende hæftede eksemplarer af de hundredvis af slægtsbøger, som firmaet har ladet udarbejde gennem årene.

Indgangen til dette enorme materiale er et stort navnekartotek med henvisninger til manuskripterne. Selve navnekartoteket fylder 12 pakker, og er utilgængeligt, det kan kun ses på mikrofilm, som er opstillet på Rigsarkivets film læsesal. (Film nr. S16 / 5132 + 5133 og S16 / 5154 + 5155). Vist nok 2 identiske sæt film? Jeg har kun gennemset det første sæt.

Navnekartoteket omfatter både anetavlerne og efterslægtstavlerne. Ved hver person er opført et nummer, som henviser til de enkelte slægtsbøger, og uden dette nummer er det umuligt at finde frem til den korrekte bog. Man søger altså på et personnavn, og får opgivet nummer på bog og manuskript, hvor under materialet befinder sig. Manuskripterne er kladde til bøgerne, og indeholder tillige levnedsskilddringer mv. for grene og enkeltpersoner i slægten.

Det er lidt besværligt at bestille bøger fra samlingen, da man altså først skal finde et nummer fra det mikrofilmmede navnekartotek, og der efter må vente 2-3 dage på pakkerne, da hele materialet er opstillet i fjernarkiv.

Imidlertid har "Dansk Slægtsforskning" udgivet en duplikeret "Fortegnelse over Slægtsbøger" udgivet 1950-1972, samt et supplement dækkende 1973-1978. Disse fortegnelser indeholder titlerne på ca. 650 slægtsbøger, samt det vigtige nummer på hver bog. Hvis man ikke søger en specifik person, kan man altså via disse fortegnelser spare opslag i det mikrofilmmede navnekartotek, og gå direkte til bestilling af bøgerne via "Daisy", (<http://daisy.sa.dk>).

Disse fortegnelser kan fra nytår findes på <http://hammerum-herred.dk>.

Dog er en stor del af disse bøger også at finde på Statsbiblioteket i Århus, hvorfra de kan hjemlånes gennem bibliotekerne. Søg på www.bibliotek.dk og skriv som forfatter: Dansk Slægtsforskning.

Bøgerne fra "Dansk Slægtsforskning"s fortegnelser kan også findes i SLÆGTENS publikation: 1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig, udarbejdet af Peter Kudsk, Viborg 2000. Publikationen er udsolgt, men genudgivet på CD-rom, Viborg 2009, med rettelser og yderligere 30 titler. Kan bestilles for kr. 50,- hos SLÆGTENS ekspedition ved Anton Blaabjerg, E: blaab@webspeed.dk

SLÆGTENS hæfte mangler dog det vigtige nummer på hver bog, som man skal bruge ved bestilling på Rigsarkivet. Men hæftet kan bruges ved bestilling gennem bibliotekerne. Vær dog opmærksom på, at mange af bøgerne på Rigsarkivet ikke findes i bibliotekerne.

Endvidere har Anton Blaabjerg skrevet en lille oversigt over de kommercielle slægtsforskningsbureauer, som indledning til Peter Kudsk's ovennævnte publikation.

Skriv om din slægt - og få det udgivet!

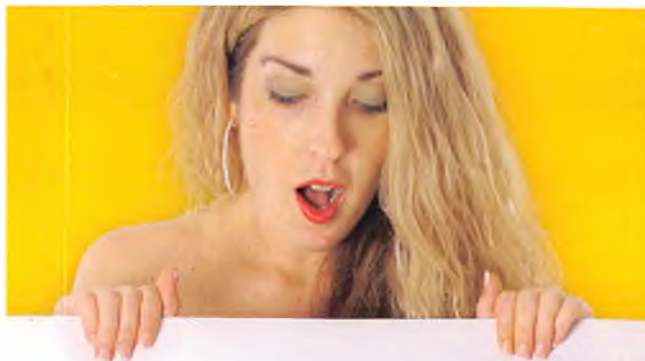
Vi hjælper med alt fra idé til udgivelse, bl.a.:

- ▶ Interviews med slægtninge
- ▶ Klargøring af din tekst
- ▶ Rigtig bogudgivelse med ISBN-nummer
- ▶ Markedsføring
- ▶ Salg af bogen
- ▶ Vi kan også skrive bogen ud fra din slægtsforskning

JB Historie

Postboks 31 • 8520 Lystrup

Tlf. 24 78 12 70 / 20 51 94 76

Kunne du tænke dig et trykkeri der ikke klæ'r dig af til skindet?

Bøger i små oplag - f.eks. din egen slægtsbog, visitkort, brevpapir, tryksager med fortløbende numre, fakturasæt, foldere, hæfter, posters, dine egne julekort, kalendere, osv.

- ring og få en god pris!

Trykstuen

Print & kopiservice

Platanvej 10 Herning tlf. 96 88 22 87
mail@trykstuen.dk www.trykstuen.dk